

መጽሐፈ ሳሙኤል - አንደኛ

አስተዋፅኦ

I. ሳሙኤል፡ ነቢይ የእስራኤል መሪ (1፡1—8፡22)

(ሀ) ነቢይ የሆነው መሪ መወለድ (1፡1—2፡11)

1. የሐና ሐዘንና ጸሎት (1፡1-18)
2. ነቢይ የሆነው የሐና ልጅ (1፡19-28)
3. የሐና ትንቢታዊ መዝሙር (2፡1-11)

(ለ) የቀድሞው አመራር መበላሸት (2፡12-36)

(ሐ) ከዔሊ ወደ ሳሙኤል ዘመን መሸጋገር (3፡1—6፡21)

1. ሳሙኤል ነቢይ እንዲሆን መጠራቱ (3፡1-21)
2. በዔሊ ቤትና አገልግሎት ላይ እግዚአብሔር መፍረዱ (4፡1-22)
3. የታቦቱ መወሰድና መመለስ (5፡1—6፡21)

(መ) በሳሙኤል የአመራር ዘመን የተከሰተ መንፈሳዊ መነቃቃት (7፡1-17)

(ሠ) እስራኤል ንጉሥ እንዲግለጽ መጠየቅ መስዋዕት (8፡1-22)

1. የእስራኤል ሕዝብ የሳሙኤልን ልጆች አመራር መንቀፋቸው (8፡1-5)
2. የእስራኤል ሕዝብ የእግዚአብሔርን ንጉሥነት አለመፈለጋቸው (8፡6-22)

II. ሳኦል፡ የእስራኤል የመጀመሪያው ንጉሥ (9፡1—15፡35)

(ሀ) ከሳሙኤል ወደ ሳኦል ዘመን መንግሥት መሸጋገር (9፡1—12፡25)

1. የሳኦል መመረጥ (9፡1-27)
2. ሳሙኤል ሳኦልን እንደቀበው (10፡1-27)
3. ሳኦል በአሞናውያን ላይ የተቀዳጀው ድል (11፡1-11)
4. ሳሙኤል በጌልገላ የሳኦልን ንጉሥነት ማጽናቱ (11፡12-15)
5. የሳሙኤል የመሰነባበቻ ንግግር (12፡1-25)

(ለ) የሳኦል የመጀመሪያው ዘመን መንግሥት (13፡1—15፡35)

1. ሳኦል ያደረጋቸው ጦርነቶችና የፈጸመው ስሕተት (13፡1—14፡52)
2. ሳኦል ባለመታዘዙ እግዚአብሔር እንደናቀው (15፡1-35)

III. ዳዊት፡ ተቀብቶ በመጠባበቅ ላይ የሚገኝ ሰው (16፡1—31፡13)

(ሀ) ሳሙኤል ዳዊትን እንደ ቀበው (16፡1-31)

(ለ) እግዚአብሔር መንፈሱን ከሳኦል ላይ ወሰደ (16፡14-23)

(ሐ) ዳዊት ከሳኦል ጋር መግጠሙ (17፡1-58)

(መ) ዳዊት በሳኦል ቤተ መንግሥት (18፡1—19፡17)

1. ዳዊትና ዮናታን (18፡1-4)
2. ዳዊት ሳኦልን ማገልገሉ (18፡5-16)
3. ዳዊት ሚልኮልን ማግባቱ (18፡17-28)
4. ሳኦል ዳዊትን እየፈራ መምጣቱ፤ በዚህም ምክንያት ዳዊትን ሊያጠፋ መፈለጉ (18፡29—19፡17)

(ሠ) ዳዊት በስደት ላይ (19፡18—31፡13)

1. ዳዊት ከሳሙኤል ጋር (19፡18-24)
2. ዮናታን ዳዊትን እንደ አዳኘው (20፡1-42)
3. ካህኑ አበሜሌክ ዳዊትን መርዳቱ (21፡1-9)
4. ዳዊት ሸሽቶ ወደ ጌት መሄዱ (21፡10-15)
5. ጭቆና የደረሰባቸው ብዙሰዎች ሸፍተው ዳዊትን መከተላቸው (22፡1—26፡25)
6. ዳዊት ጥገኝነት ጠይቆ በፍልስጥኤም ምድር መቀመጡ (27፡1—30፡31)

7. የሳኦል መሞት (31፤1-13)

ጸሐፊ፤ ማን እንደ ሆነ አይታወቅም

ዋና ሐሳብ፤ በእግዚአብሔር ንጉሥነት የሚመራ መንግሥት

የተጻፈበት ጊዜ፤ ማ.ቅ.ክ 10ኛው ምዕተ ዓመት መጨረሻ ላይ

ታሪካዊ ዳራ

በዕብራውያን የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ውስጥ ሳሙኤል አንደኛና ሁለተኛ በአንድ መጽሐፍ ተጠቃለዋል። እነዚህ መጽሐፍት የሚጠሩት፤ ጠንካራ የእስራኤል መንፈሳዊ መሪ፤ በእግዚአብሔር ንጉሥነት የሚመራ መንግሥት ለመመሥረት እግዚአብሔር በተጠቀመበትና በሕዝቡ ዘንድ ከፍተኛ ክብር በነበረው በነቢዩ በሳሙኤል ስም ነው። መጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛ የእስራኤልን የአንድ ምዕተ ዓመት ታሪክ የያዘ ሲሆን፤ ይህም ከሳሙኤል ልደት እስከ ሳኦል ሞት ያለውን ማለት ነው (1105—1010 ዓ.ቅ.ክ. ገደማ ነው)፤ ይህም በመሳፍንት አገዛዝና በመጀመሪያዎቹ የእስራኤል ነገሥታት አገዛዝ መካከል እንደ ድልድይ ሆኖ ዋና ታሪካዊ ግንኙነትን የሚፈጥር ነው። መጽሐፈ ሳሙኤል ሁለተኛ በንጉሥ ዳዊት ላይ ብቻ የሚያተኩር ሲሆን፤ መጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛ ግን ከዔሊ የመሪነት ዘመን ወደ ሳኦል ዘመን መንግሥት ከዚያም ወደ ዳዊት ዘመን መንግሥት በአገሪቱ ውስጥ የተደረገውን ሦስት ዐበይት ሽግግሮች ያሳያል።

የመጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛና ሁለተኛ ጸሐፊ ማነው የሚለው ጥያቄ፤ ሁለቱ መጽሐፍት አንድ መጽሐፍ መሆናቸው ያመለክታል። ከአንደኛ ሳሙኤል የተወሰነው ክፍልና ሁለተኛ ሳሙኤል ደግሞ ሙሉ በሙሉ የተጻፈው ሳሙኤል ከሞተ በኋላ በመሆኑ፤ ሳሙኤል ከጸሐፊዎቹ እንደ አንዱ ሆኖ ይቈጠራል (ከ1ሳሙ. 10፡25 ጋር ያነጻጽሩ)። የሳሙኤልን ጽሑፍ ጨምሮ ሌሎች የተለያዩ ምንጮችን መሠረት በማድረግ፤ ይህን መጽሐፍ ካመጨረሻ መልኩ አቀነባብሮ የጻፈው አንድ የእግዚአብሔር መንፈስ ያነሣው ታሪክ ዐዋቂ ነቢይ ነው (ከ2ሳሙ. 1፡18፤ ከ1ዜና 27፡24፤ 29፡29 ጋር ያነጻጽሩ)፤ የእግዚአብሔር መንፈስ ያነሣው የዚህ ታሪክ ጸሐፊ ማንነት ለእኛ አልተገለጸም። መጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛ የነበረው መንግሥት ለሁለት መከፈሉን የሚጠቁም በመሆኑ (1ሳሙ. 27፡6)፤ መጽሐፈ ሳሙኤል ሁለተኛ ደግሞ የዳዊትን መንግሥት የመጨረሻዎቹን ጊዜያት አመልክቶ የሚያበቃ በመሆኑ፤ መጽሐፉ የተጠናቀቀው ከ930 ዓ.ቅ.ክ. በኋላ ብዙ ሳይቆይ ሊሆን ይችላል።

ዐላማ

መጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛ በእስራኤል ታሪክ ውስጥ ከመሳፍንት አገዛዝ ወደ ንጉሥ አገዛዝ የተደረገውን ወሳኝ ለውጥ ይገልጻል። ሕዝቡ እንደሌሎች የአሕዛብ መንግሥታት ፈላጭ ቈራጭ የሆነ ንጉሥ እንዲነግሥላቸው በመፈለግና (8፡5) በእግዚአብሔር ንጉሥነት ለመመራት በመወሰን ባስፈለገ ጉዳይ መካከል የተፈጠረው ውጥረት በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ተጠቅሶአል። ሳኦል የእግዚአብሔርን ንጉሣዊ ሕግ መጣሱና እርሱንም አለመታዘዙ፤ ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ንጉሥ እንዲሆን ንቆት በቦታው ዳዊትን እንደተካ ይህ መጽሐፍ በግልጽ ያሳያል።

ቅኝት

የአንደኛ ሳሙኤል ታሪክ ይዘት የሚያተኩረው በሦስት የአገሪቱ መሪዎች ላይ ሲሆን፤ እነርሱም ሳሙኤል፤ ሳኦልና ዳዊት ናቸው። (1) ሳሙኤል ከመሳፍንት ገዥዎች የመጨረሻው መሪ፤ የመጀመሪያው ነቢይ ባይሆንም የነቢይነት አገልግሎት እንደ አንድ የአገልግሎት ክፍል ሆኖ በታወቀ መልኩ የመሪነትን ስፍራ ይዞ በማገልገል የመጀመሪያው ሰው ነበር (ከዘዳ 34፡10፤ ከመሳ 4፡4 ጋር ያነጻጽሩ)። ሳሙኤል ለሃይማኖቱ እጅግ ቀናዒና የትንቢት ስጦታ የነበረው በመሆኑ፤ (ሀ) ሕዝቡን ከፍተኛ መንፈሳዊ ተሐድሶ ወደሚታይበት እውነተኛ አምልኮ በማስገባት፤ እስራኤልን በጥበብ መርቶአል (ምዕ 7)፤ (ለ) ነቢያት በእስራኤል ውስጥ ተገቢ ስፍራቸውን ይይዙ ዘንድ መሠረት ጥሎአል (19፡20 ይመ፤ ከሐሥ 3፡24፤ 13፡20፤ ከዕብ 11፡32 ጋር ያነጻጽሩ)፤ (ሐ) በእግዚአብሔር የተቀባ ንጉሥ እንዲነግሥ በማድረግ በትክክል የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ፈጽሞአል (15፡1፤12፡28፤ 16፡1)። በእስራኤል ታሪክ ውስጥ ታላቅ ለውጥ በተካሄደበት ዘመን፤ ሳሙኤል የእግዚአብሔር ሕዝብ መንፈሳዊ መሪ ሆኖ ሥልጣን ላይ የመቀመጡ አስፈላጊነት፤ በዘፀአት ዘመን ከነበረው

ከሙሴ መሪነት ቀጥሎ በሁለተኛ ደረጃ የሚታይ ነው።

(2) “ሌሎች ሕዝቦች እንደሚያደርጉት ሁሉ” (8:5-20) የእስራኤል ሕዝብ ንጉሥ እንዲነግሥላቸው ስለፈለጉ፤ ሳኦል የመጀመሪያው የእስራኤል ንጉሥ ሆነ። ሳኦል በእግዚአብሔር ተቀብቶ ለተቀመጠበት ሥፍራ በመንፈሳዊ ደረጃ ብቁ ያለመሆኑን ብዙ ላይቆይ አሳይቶአል፤ ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ከጊዜ በኋላ ናቀው (ምዕ 13:15)።

(3) ከሳኦል በመቀጠል የእግዚአብሔር ወኪል በመሆን እስራኤልን እንዲመራ ለንጉሥነት በእግዚአብሔር የተመረጠው ዳዊትም የተቀባው በሳሙኤል እጅ ነው (ምዕ 16)። ዳዊት የሳኦልን ዙፋን በኅይል ወይም በተንኮል መንጠቅ አልፈለገም፤ እርሱ በዚያ ሥልጣን ላይ የመቀመጡን ጉዳይ በእግዚአብሔር እጅ ትቶት ነበር። ከምዕራፍ 19-30 ያለው ክፍል፤ ዳዊት በቅናት ከናወዘው ሳኦል እጅ ለማምለጥ ከቦታ ወደ ቦታ ያደርገውን ሽሽት በሰፊው ይገልጻል፤ በተጨማሪም እግዚአብሔር በራሱ ጊዜ በዙፋኑ ላይ እንዲያስቀምጠውና እንዲበቀልለት ዳዊት ያሳየውን ትዕግሥት ያመለክታል። የመጽሐፉ ታሪክ የሚያበቃው የሳኦልን አሳዛኝ አሟሟት በመግለጽ ነው (ምዕ 31)።

ልዩ ገጽታ

መጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛን ልዩ የሚያደርጉት ስድስት ዋና ዋና ገጽታዎች ናቸው፤

(1) በእስራኤል ዙፋን ላይ የሚቀመጥ መሪ ሊፈጽመውና ሊያሟላው የሚገባ የእግዚአብሔር ቅዱስ መስኪያ ምን እንደሆነ ይገልጻል። የእስራኤል ንጉሥነት እግዚአብሔር እውነተኛው የእስራኤል ንጉሥ መሆኑን በማመን፤ ሕጉን ማክበር፤ በነቢያቱ በገለጠው ራእይ ለመመራትና ለመታረም ፈቃደኛ በመሆን፤ ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር የተገዙ መሪዎች ሊሆኑ ይገባቸው ነበር። (2) በእስራኤል ውስጥ ነቢይነት በመንፈሳዊ አገልግሎት ከከሆነት ጋር እኩል ሆኖ አንድ የአገልግሎት ክፍል በመሆን ተለይቶ እንዲታወቅ ያደረገውን መሠረታዊ ጅማራ ይዞ ይገኛል። የነቢያትን ገብኤ የሚመለከት ነገር በመጻፍ ይህ መጽሐፍ ከብሉይ ኪዳን ውስጥ የቀዳሚነትን ስፍራ ይዞአል (1ዮ:5፤ 19:18-24)። (3) የጸሎትን አስፈላጊነትና ያለውንም ኅይል በአጽንዖት ይገልጻል (1:10-28፤ 2:1-10፤ 7:5-10፤ 8:5-6፤ 9:15፤ 12:19-23)፤ እንደዚሁም የእግዚአብሔርን ቃልና (1:23፤ 9:27፤ 15:1:10:23) የትንቢትን መንፈስ (2:27-36፤ 3:20፤ 10:6:10፤ 19:20-24፤ 28:6) አስፈላጊነትና ኅይል ያመለክታል። (4) ሦስት ዋና የሆኑ የእስራኤል መሪዎችን ሕይወት በሚገባ ለመረዳት የሚያስችል ሰፋ ያለ የሕይወት ታሪክ ይዞአል፤ ይኸውም ስለ ሳሙኤል (ምዕ 1-7)፤ ስለ ሳኦል (ምዕ 8-31) እንዲሁም ስለ ዳዊት (ምዕ 16-31) ነው። (5) ይህ መጽሐፍ በሚገባ የታወቁ የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮችንም የያዘ ነው፤ እነዚህም እግዚአብሔር ለጣጣቱ ሳሙኤል (ምዕ 18-20)፤ የዳዊትና የሳኦል ታሪክ (ምዕ 17)፤ የዳዊትና የዮናታን ታሪክ (ምዕ 18-20)፤ ሳኦል በዳዊት ላይ በቅንፃት ስለመነሣቱና የዳዊት ፍርሃት (ምዕ 18-30) እንደዚሁም ስለ ሳኦልና የዳይንዶርዋን ጠንቋይ በሚመለከት (ምዕ 28) የተጻፉት ታሪኮች ናቸው። (6) ተደጋግመው የሚጠቀሱ አንዳንድ አስፈላጊ አገላለጾች የሚገኙት እዚህ መጽሐፍ ላይ ነው፤ እነዚህም “ኢካቦድ” ትርጉሙም “ክብር የለም” የሚል ሲሆን፤ “ክብር ከእስራኤል ተለይቶአል” (4:21) የሚለውን ሐሳብ የሚያመለክት ነው፤ “አቤንኤዘር” ትርጉሙ፤ “የሚረዳ ድንጋይ” ሲሆን እግዚአብሔር “እስከ አሁን ድረስ ረድቶናል” ማለት ነው (7:12) እንደዚሁም፤ “ንጉሥ ለዘላለም ይኑር” (10:24) የሚሉት ናቸው። በተጨማሪም ይህ መጽሐፍ “ሁሉን ቻይ ለሆነው እግዚአብሔር” የሚለውን ሐረግ በመጠቀም የመጀመሪያው የብሉይ ኪዳን መጽሐፍ ነው (1:3)።

መጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛ በአዲስ ኪዳን መፈጸሙ

መጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛ ላይ ኢየሱስ እንደ ነቢይ፤ ካህንና ንጉሥ በመሆን የሚሰጠው ሁለት ዐይነት ትንቢታዊ አገልግሎት ተጽፎአል። (1) በእስራኤል ላይ ዋና ነቢይና ተወካይ ካህን ሆኖ እግዚአብሔርን ያገለገለው ሳሙኤል፤ ኢየሱስ በእስራኤል ላይ ዋና ነቢይና ካህን ሆኖ እግዚአብሔርን ለማገልገል እንደሚመጣ አስቀድሞ ያሳያል። (2) እረኛ የነበረው፤ በኋላም ንጉሥ ይሆን ዘንድ የተቀባው በዘመኑ ለነበረውም ትውልድ የእግዚአብሔርን ሐሳብ ያገለገለውና በቤተሰቡም የተወለደው ዳዊት (ሐሥ 23:36)፤ ከብሉይ ኪዳን ውስጥ ዐይነተኛና ወደፊት ቢመጣ ያለውን የእስራኤልን መሲሕ ንጉሥ የሚያመለክት የመጀመሪያው መንገድ ጠፊጊ ነው። በአዲስ ኪዳን ላይ ኢየሱስ ክርስቶስ፤ “የዳዊት ልጅ” እንደሆነ ተገልጿል (ማቴ 1:1፤ 9:27፤ 21:9)፤ እንዲሁም፤ “የዳዊት ዘር” (ሮሜ 1:3) እና “የዳዊት ሥርና ዘር” (ራእ 22:16) መሆኑ ተጽፎአል።

መጽሐፈ ሳሙኤል - አንደኛን ማንበብ

የብሉይ ኪዳን መጻሕፍትን በአንድ ዓመት ውስጥ ዘልቆ ለማንበብ፤ መጽሐፈ ሳሙኤል አንደኛ ቀጥሎ ባለው መርሐ ግብር በ11 ቀን መነበብ አለበት።

☐ 1-2 ☐ 3-7 ☐ 8-10 ☐ 11-13 ☐ 14-15 ☐ 16-17 ☐ 18-19
☐ 20-22 ☐ 23-25 ☐ 26-28 ☐ 29-31

ማስታወሻ

የሳሙኤል መወለድ

1 በተራራማው በኤፍሬም አገር በአር ማቴም መሴፋ የሚኖር ሕልቃና የተባለ አንድ ሰው ነበረ፤ እርሱም ኤፍሬማዊ ሲሆን፤ የኤፍሬምኤል ልጅ፤ የኢሊዩ ልጅ፤ የቶሎ ልጅ፤ የናሰሰ ልጅ፤ ነበረ። እርሱም አንዲቱ ሐና፤ ሌላዬቱ ፍናና የተባሉ ሁለት ሚስቶች ነበሩት፤ ፍናና ልጆች ሲኖሯት፤ ሐና ግን ምንም ልጅ አልነበራትም።

3 ያም ሰው ሁሉን ቻይ ለሆነው ለእግዚአብሔር ለመስገድና መሥዋዕት ለመሠዋት በየዓመቱ ከሚኖርበት ከተማ ወደ ሴሎ ይወጣ ነበር። በዚያም ሁሉቱ የዒሊ ልጆች አፍኒንና ፊንሐስ የእግዚአብሔር ካህናት ነበሩ። ሕልቃና ወደ ሴሎ ሄዶ መሥዋዕት የሚሠዋበት ወቅት በደረሰ ጊዜ ሁሉ፤ ለሚሰብ ለፍናና እንዲሁም ለወንዶችና ለሴቶች ልጆቿ ሁሉ ከሥጋው ድርሻቸውን ይሰጣቸው ነበር። ሐናን ግን ይወዳት ስለ ነበር፤ ዕጥፍ ድርሻ ይሰጣት ነበር፤ ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ማሕፀኗን ዘግቶት ነበር። እግዚአብሔር ማሕፀኗን ስለ ዘግባ ጣውንቷ ታስቂጣት፤ ታበሳጫትም ነበር። ፊያም በየዓመቱ ይደጋገም ነበር፤ ሐና ወደ እግዚአብሔር ቤት በምትወጣበት ጊዜ ሁሉ፤ እስከታለቅስና መብላት እስኪቀታት ድረስ ጣውንቷ ታበሳጫት ነበር። ሳሊ ሕልቃም እርሷን፤ ሐናን ይይ፤ ለምን ታለቅሻለሽ? ለምንስ እትበደም? ልብሽስ ለምን ያዝናል? ከዐሥር ወንዶች ልጆች እኔ አልበልጥብሽምን? ይላት ነበር።

9 አንድ ጊዜ በሴሎ ሳሊ ከበሉና ከጠራ በኋላ ሐና ተነሥታ ቆመች፤ በዚያ ጊዜ ካህኑ ዒሊ በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ሙቃን አጠገብ በወንበር ላይ ተቀምጦ ነበር። ሐናም በነፍሷ ተመርራ አብዝታ በማልቀስ ወደ እግዚአብሔር ጸለየች። እንዲሁም ብላ ስለለት ተሳሳች። "የሰራዊት ጌታ እግዚአብሔር ሆይ፤ የአገልጋይህን መዋረድ ተመልክተህ ብታስበኝና አገልጋይህን

1+1 ኢሳ17+17- 18+ 18+25+ 21+20-22+ 1+ሐሙ9+5+ 1ዜ96+27+34 1+2 ዘፍ4+19 1+3 ሐ+21+ 1ዘ23+14+ 1ዘ812+5-7+ ኢሳ18+1+ 1+ሐሙ2+19+ 31+ 14+3+ 20+6+29+ 1+ቃ2+41 1+4 ዘፍ29+34+ 1ዜ7+15-18+ 1ዘ812+17-18+ 1+5 ዘፍ11+30+ 29+31+ 37+3 1+6 ዘፍ16+4 147 2ሐሙ12+17+ መዘ102+4 1+8 ሩት4+15 1+9 1ሐሙ3+3 1+10 ኢዮ3+20+ 7+11+ 10+1+ 21+25+ 23+2+ 27+2+ ኢሳ38+15+ ኢር20+18 1+11 ዘፍ8+1+ 17+11 ዘግ6+1- 21+ መሳ11+30+ 13+5+7+ መዘ24+10+ 46+7+ ኢሳ1+9+ ሐ+ቃ1+15 1+15 2ነገ4+27+ መዘ42+4+ 62+8+ 1ዘ2+19 1+16 መዘ55+2 1+17 ዘፍ25+20+21+ 1ዘግ6+26+ 1ሐሙ20+42+ 2ነገ5+19+ መዘ20+3-5+ ሐሥ15+33 1+18 ዘፍ18+3+ ሩት2+13+ 1ሮሜ15+13

ሳትረሳት ወንድ ልጅ ብትሰጣት፤ በሕይወት ዘመኑ ሁሉ ለእግዚአብሔር እስጠዋለሁ፤ ምላጭም በራሱ ላይ አይደርስም።"

12 ሐና ሳለማቋረጥ ወደ እግዚአብሔር በጸለየች ጊዜ፤ ዒሊ እኗን ይመለከት ነበር። 13 እርሷም በልቧ ትጸልይ ስለ ነበር፤ ከንፈሯ ይንቀሳቀስ እንጂ ድምጿ አይሰማም ነበር፤ ዒሊም እንደ ሰከረች አድርጎ ቈጠራት። 14 እርሱም "ሰካና የማይለቅሽ እስከ መቼ ድረስ ነው? የወይን ጠጅሽን ከአንቼ አስወግጂው" አላት።

15 ሐናም እንዲህ ብላ መለሰችለት፤ "ጌታይ ሆይ፤ ሰከራ አይደለም፤ እኔ ልቧ ከፋች የታወከባት ሴት ነኝ፤ ልቤን በእግዚአብሔር ፊት አፈሰስሁ እንጂ፤ የወይን ጠጅም ሆነ ሌላ የሚያስከር መጠጥ አልጠጣሁም። 16 ይህን ያህል ጊዜ የጸለይሁት ከባድ ከሆነው ጭንቀቴና ሐዘኔ የተነሣ ስለሆነ፤ አገልጋይህን እንደ ምናምንቱ ሴት አትቀጥረኝ።"

17 ዒሊም "በሰላም ሂጂ፤ የእስራኤል አምላክ የለመንሺውን ይሰጥሽ" ሲል መለሰላት።

18 እርሷም፤ "አገልጋይህ በፊትህ ሞገስ ታግኝ" አለች፤ ከዚያም መንገድን ሂደች፤ ምግብም በላች፤ ከዚያም በኋላ በፊቷ ላይ ሐዘን አልታየም።

19 በማግስቱ ጠዋት ተነሥተው በእግዚአብሔር ፊት ሰገዱ፤ ከዚያም በራማ ወደ ሚገኘው ቤታቸው ሄዱ። ሕልቃና ከሚሰብ፤ ከሐና ጋር ተኝ፤ እግዚአብሔር አሰሰት፤ 20 ስለዚህ ሐና ፀነሰች፤ የእርግዝናዋ ወራት በተፈጸመ ጊዜም ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙንም፤ "ከእግዚአብሔር ለምኝዋለሁ" ስትል ሳሙኤል አለችው።

1+19 ዘፍ8+1+ 29+31+ ኢሳ18+25 1+20 ዘፍ17+19+ 29+32+ 30+6+ 1ዘ2+10+ 1ሐሙ7+5+ 12+23+ 1ዘፍ6+27+ ኢር15+1+ ማቴ1+21+ ሐብ1+32 1+9 የማይረዩ ድንኳን ማለት ነው። 1+20 በሰብራደሰው ሳሙኤል የሚለው ቃል ድምፅ እግዚአብሔር ስማ ከሚለው ሐረግ ጋር ይመሳሰላል።

1+5 እግዚአብሔር ማሕፀንዋን ዘግቶት ነበር፤ ሐና መኮን እንድትሆን ያደረገው እግዚአብሔር ራሱ ነበር። ልጇን ሳሙኤልን ትወልድ ዘንድ ከዚያ በፊት ልጅ እንዳትወልድ አደረገ። እንደዚሁም ሁሉ፤ እግዚአብሔር ፈቃዱን በሕይወታችን ለመፈጸም በሚፈልግበት ጊዜ ጭቶ ያለመሆናችንን በምናይበት ወይም የበታችነት ጭንት እንዲኖረን በሚያደርግ ሁኔታ ውስጥ እንዳንድ ጊዜ እንድናልፍ ሊፈቅድ ይችላል። በዚህም ጊዜ ሐና እንዳደረገችው ማድረግ አስተዋይነት ነው፤ ይኸውም ያለንበትን ሁኔታና የደረሰበትን ጉዳት ይዘን በጸሎት ወደ እግዚአብሔር መቅረብና እርሱንም መጠበቅ ይሰረዳል። (ከተሩ 10-19 ጋር ያንጻጽሩ፤ 1ሮሜ 8+28 እንዲሁም ማብ ይመጥ።)

1+11 ለእግዚአብሔር እስጠዋለሁ፤ ሐና ልጅዋን ለእግዚአብሔር ሥራ አሳልፋ ለመስጠት ፈቃደኛ ጭሆን፤ በፍጹም ልብዋ እግዚአብሔርን ትፈራ እንደነበር ገልጻለች። በተመሳሳይ ሁኔታ ዛሬም ክርስቲያን

ወላጆች ወንድና ሴት ልጆቻቸውን ለአገልግሎቱ ወይም በሌሎች አገሮች በሚካሄደው የወንጌል ሥራ አሳልፎ በመስጠት ለእግዚአብሔርና ለመንግሥቱ ያላቸውን ታማኝነት ሊገልጹ ይችላሉ። ለዚህ ዐላማ ልጆቻቸውን የሚደግፉና የሚያደራጁና ለእነርሱም የሚጸልዩ ወላጆች በእግዚአብሔር ዘንድ ሞገስን ያገኛሉ። 1+11 ምላጭም በራሱ ላይ አይደርስም፤ ጸጉርን ማሳደግና አለመቁረጥ የናዝሬውያን ስለለት ምልክት ነበር (ዘተ 6+5+14 እንዲሁም ማብ ይመጥ።) 1+20 ሐና ... ወንድ ልጅ ወለደች ... ሳሙኤል አለችው፤ ይህ መጽሐፍ ይበልጠን የሚያሳደው በእስራኤል ታሪክ ውስጥ ከመሳፍንት ዘመን፤ የንጉሥ አገዛዝ ወደ ተመሠረተበት ዘመን የተደረገውን ሽግግር ቢሆንም፤ የመጀመሪያዎቹ ስምንት ምዕራፎች የሚያተኩሩት በዘመነ መሳፍንት ማብቂያ ይፈርድ በነበረው በሳሙኤል ላይ ሲሆን ይኸውም ልደቱ፤ በልጅነት ሕይወቱና በትንቢታዊ ሰሙራሩ

ሐና ሳሙኤልን ለእግዚአብሔር ሰጠች

21 ሰውየውም ሕልቃና ለእግዚአብሔር ዓመታዊውን መሥዋዕት ለመመዋት ስለሰራች ለማድረስ ቤተሰቡን ሁሉ ይዞ ወደ ሌሎ ወጣ። 22 ሐና ግን አሳደችም፤ እርሷም ባሏትን "ሕፃን ጡት ከተወ በላላ የወሰደ በእግዚአብሔር ፊት አቀርቦታለሁ፤ እስከ ሕይወቱ ፍጻሜም በዚያ ይኖራል" አለችው።

23 ባሏ ሕልቃናም "መልካም መስሎ የታየሽን አድርጌ ጡት እስክታስጥዬ ድረስ እዚሁ ቆይ፤ ብቻ እግዚአብሔር ቃሉን አያጽናልሽ" አላት። ስለዚህ ሐና ሕፃኑን ጡት እስክታስጥለው ድረስ እያጠባችው በቤቷ ተቀመጠች።

24 ልጇ ጡት በተወ ጊዜ ከእርሱ ጋር አንድ የሦስት ዓመት ወይሬን፤ አንድ የኢፍ መስፈሪያም ዱቄትና አንድ አቀማዳ የወይን ጠጅ ወሰዳት በሲሎ ወዳለው ወደ እግዚአብሔር ቤት አመጣችው፤ ልጇም ገና ሕፃን ነበረ። 25 ወይሬኑን ካረዱ በኋላም ልጇን ወደ ዔሲ አቀረቡት። 26 ሐናም ዔሲን እንዲህ አለችው "ኔታዬ ሆይ፤ በነፍስህ እምላሁ፤ እዚህ ቦታ ላይ በአጠገብህ ቆማ ወደ እግዚአብሔር ስትጸልይ የነበረች ያችሁት እኔ ነኝ። 27 ይህን ልጅ እንዲሰጠኝ ጸሊይሁ፤ እግዚአብሔርም የለመንሁትን ሰጠኝ። 28 ስለዚህ እኔም ለእግዚአብሔር አሰጠዋለሁ፤ በሐይወት ዘመኑም ሁሉ ለእግዚአብሔር የተሰጠ ይሆናል።" እርሷም በዚያ ለእግዚአብሔር ሰገደ።

1+21 ቀ+3፤
ዘፍ28+20፤
ዘኁ30+2፤
ዘዳ12+11
1+22 ዘዐ13+2፤
ሉቃ2+22
1+23 ዘፍ21+8፤
25+21
1+24
ዘኁ15+8-10
1+27
1+ሳሙ-2+20፤
መዝ66+19-20
1+28 መሳ13+7
2+1 ዘኁ10+35፤
መዝ68+10፤
13+5፤ 18+2፤
33+21፤
89+17+24፤
148+14፤
ዘካ10+7፤
ሉቃ1+46-55
2+2 ዘፍ49+24፤
ዘዐ 8+10፤
15+11፤ 33+22፤
ዘሌ11+44፤
ዘዳ32+37፤
24ሙ22+32፤
23+3፤ መዝ31+33፤
71+3፤
ኢሳ40+25፤ 46+5

2+3 ኢሳ22+22፤
1+ሳሙ-16+7፤
1378+39፤
1ዘሳ28+9፤
2ዘሳ6+30፤
መዝ71+10፤
31+18፤ 73+8፤
75+4፤ 94+4፤
ምሳ15+11፤
16+2፤ 24+11-
12፤ ኢር11+20፤
17+10
2+4 24ሙ1+27፤
መዝ37+15፤
46+9፤ 76+3፤
ኢየ17+9፤
ኢሳ40+31፤
41+1፤ 52+1፤
57+10
2+5 መዝ113+9፤

ማንም የለም፤

ከእንተም በቀር ሌላ የለም፤
እንደ ስምዕኑን ያለ ዐለት የለም።
ይህን ያህል በመታብይ አትናገሩ፤
እንዲህ ያለውም የአብረት ቃል

ከእፋችሁ አይውጣ፤
እግዚአብሔር ስምዕኑ ዐዋቂ ነውና፤
እራም ሁሉ በእርሱ ይመዘናል።
የጎዳላን ቀስቶች ተሰባብረዋል፤
ደካሞች ግን በጎይል ታጥቀዋል።
ጠግበው የነበሩ ለእንደራ ሲሉ

ተገዙ፤
ተርበው የነበሩ ግን እንደራ ጠገቡ፤
መካኔቱ ሰባት ልጆች ወልዳለች፤
ብዙ ወንዶች ልጆች ወልዳ
የነበረችው ግን
መከነች።

እግዚአብሔር ይገድላል፤
ያድናልም፤
ወደ መቃብር፤ ያወርዳል፤
ያወጣልም።
እግዚአብሔር ያደክዋል፤
ያበላጽጋልም፤
ያጥርዳል፤ ከፍ፤ ከፍም ያደርጋል።
እርሱ ደኅኑን ከትቢያ ያነሳል፤

2+5 ኢሳ54+1፤ ኢር15+9፤ ሉቃ1+33 2+6 ዘዳ32+39፤
ኢሳ26+19፤ ሕዝ37+3፤ 12 2+7 ዘዳ8+18፤ ኢየ51+1፤
40+12፤ መዝ75+7፤ ኢሳ2+12፤ 13+11፤ 22+19፤
ዳጋ4+37 2+8 24ሙ7+8፤ 17+16+2፤ ኢየ15+7፤ 36+7፤
38+4፤ መዝ72+12፤ 104+5፤ 107+41፤ 113+7-8፤
145+14፤ 146+8፤ ምዳ8+29፤ ኢሳ22+23፤ 40+12፤
ኢር10+12፤ ሕዝ21+26፤ ያዕ2+5
1+23 የሙት ባሕር ጥቅል፤ የሰብሳ ሊቃናትና
የሰርዕቱ ትር ጥም ከዚህ ጋር ይሰማማል፤
የማሰራቱ ቅጅ ግን ቃልሽን ይላል።
1+24 የሙት ባሕር ጥቅል፤ የሰብሳ ሊቃናትና
የሰርዕቱ ትርጥም ከዚህ ጋር ይሰማማል የማሰራቱ
ቅጅ ግን ሦስት ወይሬን ይላል።
1+24 22 ሊትር ያህል ነው።
2+1 በዚህ ስፍራና በቀጥታ 10 ላይ ቀንድ የጥ
ንካፊ ምልክት ነው።
2+12 ወይም አንድ ቅዱስ
2+16 ዕብራይስጡ ሲሄል ይላል

†

የሐና የምስጋና ጸሎት

2 ሐናም እንዲህ ብላ ጸለየች፤
"ልቤ በእግዚአብሔር ጸና፤
ቀንደም በእግዚአብሔር ከፍ፤ ከፍ
አለ፤

አፈ በጠላቶቼ ላይ ተከፈተ፤
በማዳንህ ደስ ይለኛልና።

2 እንደ እግዚአብሔር ያለ ቅዱስ

ላይ ነው። ይህ የእግዚአብሔር ነቢይ፤ በእግዚአብሔር ቃልና መንፈስ ምዕት መሠረት በራሱ በሳሙኤል አመካከሪት ንጉሥ በእስራኤል ላይ ከመንገሡ በፊት ይመራ የነበረ ነው (11+14-12+25)። ከንጉሣዊ አገዛዝና ከሌሎችም የአገልግሎት ክፍሎች መመሥረት በፊት፤ ነቢዩ በእስራኤል ላይ የእግዚአብሔር ወኪል በመሆን ያገለግል እንደነበር በአጠቃላይ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተጠቅሶአል (ከማል 4፤5-6፤ ከሉቃ 7+24-28 ጋር ያነጻጽሩ)።

1+28 ለእግዚአብሔር የተሰጠ ይሆናል፤ እግዚአብሔርን በመፍራት ላይ የተመሠረተ እናትነት የሳየች በመሆንም ሐና በምሳሌነትዋ ልትጠቀስ ይገባል። ልጅ እንድትወልድ ከጠየቀችበት ከመጀመሪያው ሰዓት አንጦቶች ስላሉትና ውሳኔ በማድረግ፤ ልጅዋን ለእግዚአብሔር ሰጥታ ነበር (ቀ+ 10-28)። ልጅዋን ከእግዚአብሔር ያገኘችው ቸር ስጦታ እንደሆነ በመቀጠር፤ የገባችውን ስለሰት ትፈጽም ዘንድ ከእግዚአብሔር የተቀበለችውን

መልሳ ለእግዚአብሔር ሰጠች (ቀ+ 11+24-28፤ በገጽ 1894 ላይ፤ "ወላጆችና ልጆች" በማለል ርእስ የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመጥ)።

2+1 ሐናም ... ጸለየች፤ የሐና ትንቢታዊ ቅኔ፤ ታምነው ለሚጠበቁት በአስፈላጊው ወቅት እግዚአብሔር የሚሰጠውን እርዳታና እንክብካቤ የሚያመለክት ነው (ቀ+ 9 ይመጥ፤ በሉቃ 1+46-55 ላይ የተጠቀሰው የማርያምን ቅኔ ከዚህ ጋር ያነጻጽሩ)። ቅዱስና እርሱ ብቻ አምላክ (ቀ+ 2) ስለሆነ፤ በማጽኑ ሐሜት አድርጋለች። የጌታ ኢየሱስ ተከታዮች ሁሉ፤ እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ በሚያደርገው ነገር ሊታመኑ ይገባል። ከእርሱ ፍቅር ምንም ነገር ሊለየን አይችሉም በማለት ብቻ ሳይሆን፤ ከደረሰበትን ክፉ ነገር በመፈረሻ መልካም ነገር ሊያወጣ እንደሚችል በፍጹም ልብ በማመን፤ እግዚአብሔር በሕይወታችን እንዲያልፍ የሚፈቅደውን ማንኛውም ችግር ይዘን በጸሎት ወደ እርሱ ማቅረብ አለብን (ሮሜ 8+31-39)።

ምስኪኑንም ከጉድፍ ከፍ ከፍ

ያደርጋል

ከመኳንንቱ ጋር ያስቀምጣቸዋል

የክብር ዙፋንም ያወርሳቸዋል።

“የምድር መሠረቶች የአግዚአብሔር ናቸውና”

ዓለምን በእነርሱ ላይ አድርጎአል።

እርሱ የቀዳሳትን እግር

ይጠብቃል

ከፋዎች ግን በጨለማ ውስጥ

ይጣላሉ

“ሰው በጎይሉ ድል አያደርግም”

ከአግዚአብሔር ጋር የሚጣሉ

ይደቃሉ

እርሱ ከሰማይ ያንጉደጉድባቸዋል

አግዚአብሔር አስከ ምድር ጳርቻ

ይፈርዳል።

“ለንጉሡ ጎይልን ይሰጣል

የመሲሐንም ቀንድ ከፍ ከፍ

ያደርጋል።”

ከዚያ በኋላ ሕልቃና ወደ ቤቱ ወደ ራማ ሄደ፤ ብላቴናው ግን በካህኑ በዔሊ ፊት እግዚአብሔርን ያገለግል ነበር።

የዔሊ ልጆች ከፋ ድርጊት

የዔሊ ልጆች ምናምንቱዎች ነበሩ፤ አግዚአብሔርንም አይፈሩም ነበር።

ከዚያም ጊዜ ካህናቱ ከሕዝቡ ጋር ባላቸው ግንኙነት የሚፈጽሙት ወግ ከበርሻ ይኸውም ማንም ሰው መሥዋዕት በሚያቀርብበት ጊዜ ሥጋው እየተቀበለ ሳለ የካህኑ አገልጋይ ሦስት ጣት ያለውን ሚንጦ ይዞ ይመጣል፤ “ወደ ድስቱ ወይም ወደ ተፋው ወይም ወደ አፍላላ፤ ወይም ወደ ምንቸቱ ይሰደዋል። ከዚያም ካህኑ ሚንጦው ያወጣ ውን ማናቸውንም ሥጋ ለራሱ ይወስደዋል። ወደ ሴሎ የሚመጡትን እስራኤላውያን ሁሉ የሚያስተናግዱት በዚህ ዐይነት ነበር።” ነገር ግን ሥቡ ገና ከመቃጠሉ በፊት የካህኑ አገልጋይ መጥቶ መሥዋዕት በሚያቀርበውን ሰው “ካህኑ ጥሬውን እንጂ የተቀቀለውን ሥጋ ከእንተ ስለማይቀበል፤ ለካህኑ የሚጠበስ ሥጋ ስጠኝ” ይለው ነበር።

2:12 ምናምንቱዎች፤ የዔሊ ልጆች በአግዚአብሔር ፊት ውስጥ ምግባር ብሉጥ አገልጋዮች ነበሩ። ምክንያቱም የነበሩበትን የጎሳደነት ስፍራ ተገቢ ይላሆን ተትም ለማግኘትና ዝሙት ለመፈጸም መልካም አጋጣሚ እድርገው ይጠቀሙበት ነበር (ቍ 13-17:22 ይመጡ። ዘፈላ 3+17-18 ጋር ያነጻጽሩ)። ሊቀ ካህናቱ አባታቸው ዔሊ እነርሱን መቅጣት ችላ አለ፤ የካህናቱንም አገልግሎት እንዲያቆሙ አላደረገም (ቍ 29 እንዲሁም ግብ ይመጡ)።

2:23 ስለምትፈጽሙት ከፋ ድርጊት ... እሳምንላህ። ዔሊ ልጆቹ የፈጸሙት ከፋ ድርጊት ተቃወመ፤ ነገር ግን አገልግሎታቸውን እንዲያቆሙ አላደረገም (ከዙኑ 15:30-31 ጋር ያነጻጽሩ)። ይሁንም ዓላማድረጉ ዔሊ እግዚአብሔርን እንደናቀ ተቈጠረ፤ ይኸውም የአግዚአብሔርን ቅዱስ ባሕርይና ካህን የሚሆን

2+9
14መ:17+47፤
ኢየ:10+22፤
መዝ33+16-17፤
91+12፤ 121+3፤
ዘጸ18+316፤
7+29-34፤
ምጋ2+8፤ 3+26፤
ኢሳ5+30፤ 8+22፤
59+9፤ 60+2፤
ኤር13+16፤
አዎ5+18:20፤
ሰር1+14-15፤
ዘዘ4+6፤
ማቴ8+12፤
2+10 ዘዐ15+6፤
19+16፤
ዘጸ33+17፤
14መ:7+10፤
12+17፤
24መ:22+14፤
ኢዮ37+4:5፤
8+1፤
መዝ18+1:13፤
21+1፤ 29+3፤
59+16፤ 89+24፤
96+13፤ 98+9፤
ኢሳ66+6፤
ማቴ25+31-32፤
ሉቃ1+69፤
2+11 ቍ18፤
ዘጉ16+9፤
ኢሱ18+25፤
14መ:3+1፤
2+12 ኤር2+8፤
9+6፤
2+13፤
ዘሌ7+35-36፤

2+16፤
ዘሌ3+3:14-16፤
7+35-36፤
2+17 ቍ22:29፤
ዘጉ16+14+11፤
ኤር7+21፤
ሕዝ22+26፤
ሚል2+7-9፤
2+18 ቍ11:28፤
14መ:22+18፤
23+9፤
24መ:6+14፤
1ዲና15+27፤
2+19 14መ:1+3፤
2+20 14መ:1+27፤
2+21 ዘዩ21+1፤

16ሰውየውም፤ “በመጀመሪያ ሥቡ ይቃጠል፤ ከዚያ በኋላ የምትፈልገውን ትወስዳለህ” ቢለው እንኳ አገልጋዩ፤ “አይሆንም፤ እሁኑኑ ስጦታ፤ ያለዚያ በግድ እወስዳለሁ” ይለው ነበር።

17ለአግዚአብሔር የሚቀርበውን መሥዋዕት ይንቁ ስለ ነበር፤ ይህ የወጣቶቹ ኅጢአት በአግዚአብሔር ፊት እጅግ ታላቅ ነበረ።

18ብላቴናው ሳሙኤል ግን ከበፍታ የተሠራ ኤፋድ ለብሶ በአግዚአብሔር ፊት ያገለግል ነበር። 19እቴጌም ከባሏ ጋር ዓመታዊ መሥዋዕት ለማቅረብ በምትሄድበት ጊዜ ሁሉ ትንሽ መደረቢያ እየሠራች ይዛለች ትሄድ ነበር። 20ዴሊም፤ “በጸሎት ባገኝቸውና ለአግዚአብሔር በሰጠችው ልጅ ምትክ አግዚአብሔር ከዚህችው ሴት ዘር ይሰጥህ” እያለ ሕልቃናንና ሚስቱን ይመርቃቸው ነበር፤ ከዚያ በኋላ ወደ ቤታቸው ይመለሱ ነበር። 21አግዚአብሔርም ሐናን ባረካት፤ ፀንሰችም፤ ሦስት ወንዶች፤ ሁለት ሴቶች ልጆችም ወለደች። ብላቴናውም ሳሙኤል በአግዚአብሔር ፊት አደገ።

22በዚህ ጊዜ ዔሊ እጅግ አርጅቶ ነበር፤ ልጆቹም በመላው እስራኤል ያደርጉ የነበረውን፤ በመገናኛውም ድንኳን ደጃፍ ትሚያ ገለግሎ ሴቶች ጋር ዝሙት መፈጸማቸውን ሰማ። 23ስለዚህም እንዲህ አላቸው፤ “ስለምትፈጽሙት ከፋ ድርጊት ከመላው ሕዝብ እሰማለሁ፤ ለምን እንዲህ ያለ ነገር ታደርጋላችሁ? 24ልጆቼ ሆይ፤ ትክክል አይደላችሁም፤ በአግዚአብሔር ሕዝብ መካከል ተሠራጭቶ የምሰማላችሁ ወሬ ጥሩ አይደለም። 25እንድ ሰው ሌላውን ቢበድል፤ እገዛቤዝጠራ” ማለቃ ገብቶ ይፈርዳል፤ ነገር ግን ሰው አግዚአብሔርን ቢበድል፤ ማን ይማልድለታል?” ይሁን

2+21 መሳ13+24፤ ሉቃ1+80፤ 2+40 2+22 ቍ17፤
ዘዐ 38+8 2+25 ዘዐ4+21፤ 32+10፤ ዘጉ11+2፤
ኢሱ11+20፤ 14መ:3+14፤ 1ነገ13+6፤ ኢዮ9+33፤
መዝ106+30፤ ኢሳ1+18፤ 22+14፤ ኤር15+1፤ ሐዘ10+26
*2:17 ወይም የሚንቁ ሰዎች ስለነበሩ።
*2:25 ወይም መሳፍንት

ሰው ሊያሟላው የሚገባውን መስፈርት የሚያቃልል ነው፤ ቍ 30 ይመልከቱ። መልካም ሥነምግባር የሌለው አገልጋይ የአግዚአብሔር ሕዝብ መሪ ሆኖ ሊያገለግል እንደማይገባው የአግዚአብሔር ቃል ይናገራል፤ እንደዚህ ዐይነት ሰው ከተቀመጠበት የመሪነት ስፍራ እንዲለቅ ማድረግ ያስፈልጋል (በገጽ 1925 ላይ፤ “የመሬቶች መንፈሳዊ ብቃት” በሚል ርእስ የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመጡ)።

2+25 እግዚአብሔር ሊያጠፋቸው ስለፈለገ፤ የዔሊ ልጆች ልባቸውን አደነደኑ፤ ሳያፍሩም በአደባባይ ገጠለት ሠሩ (ከዙኑ 15+30-31 ጋር ያነጻጽሩ)። ስለዚህ ዔሊ የሰጣቸው መመሪያ መጥፎ ሥነ ምግባራቸውን ለመለወጥ ምንም አስተዋጽኦ አላደረገም። ለእነርሱ የመጻፍን ቀን ስላለፈ፤ ለተፋትና ለጥቅ በአግዚአብሔር ዘንድ ቀን ተቀጥሮላቸው ነበር (ከሮሜ 1+21-32፤ ከዕብ 3፤

እንጂ እግዚአብሔር ሊያጠፋቸው ስለ ፈለገ፤
 ልጆቹ የአባታቸውን ተግባር አልሰሙም።
 26-ብላቴናውም ሳሙኤል በአካልና በሞገስ
 በእግዚአብሔርና በሰው ፊት እያደገ ሄደ።

በዔሊ ቤተ ሰብ ላይ የተነገረ ትንቢት
 27በዚህ ጊዜ አንድ የእግዚአብሔር ሰው ወደ
 ዔሊ መጥቶ እንዲህ አለው፤ "እግዚአብሔር
 እንዲህ ይላል፤ 'የአባትህ ቤት በግብፅ
 ምድር በፈርዖን እጅ በነበረ ጊዜ ራሴን
 ገለጥሁለት? 28የእኔ ካህን እንዲሆን፤ ወደ
 መሠዊያዬ እንዲወጣ፤ ሰማን እንዲያጥን፤
 በፊቴም ኤፋድ እንዲለብስ ከእስራኤል
 ነገዶች ሁሉ አባትህን መረጥሁት። ደግሞም
 እስራኤላውያን በእሳት የሚያቀርቡትን
 ቍርባን ሁሉ ለአባትህ ቤት ሰጠሁ።
 29ታዲያ በማደራደዬ እንዲቀርብ
 ያዘዘሁትን መሥዋዕትና ቍርባን የናቃችሁ
 ለምንድን ነው? አንተና ልጆችህ ሕዝቤ
 እስራኤል ካቀረበው ቍርባን ሁሉ ምርጥ
 ምርጡን በልታችሁ ራሳችሁን በማወፈር
 ከእኔ ይልቅ ልጆችህን የምታከብራቸው
 ስለ ምንድን ነው?'
 30"ሰለዚህ የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔር
 እንዲህ ይላል፤ 'ቤትህና የአባትህ ቤት በፊቴ
 ለዘላለም ያገለግሉኝ ዘንድ ተስፋ ሰጥቼ
 ነበር'፤ አሁን ግን እግዚአብሔር እንዲህ
 ይላል፤ 'ይህን ከእንግዲህ አላደርገውም፤
 የሚያከብሩኝን አከብራለሁ፤ የሚንቀጁኝም
 ፈጽሞ ይናቃሉ። 31እነሆ በዘርህ ሽማግሌ

28:26 መሳ13:24፤
 ምሳ34:1 ሉቃ2:15
 28:27 ዘጸ33:1፤
 መሳ13:6
 28:28 ዘወ28:1፤
 30:7፤
 ዘሌ7:35-36፤
 14ሙ22:18፤
 23:6-9፤ 30:7
 28:29 ቍ12-17፤
 ዘጸ12:15
 28:30 ዘወ29:9፤
 መዝ50:23፤
 91:15፤
 ምሳ8:17፤
 ኢሳ53:3፤
 ኤር18:10፤
 5ሆ3:16፤ ሚል29
 28:31
 14ሙ4:11-18፤
 22:16
 28:32 14ሙ4:13፤
 22:17-20፤
 1ነገ2:26-27፤
 ኤር7:12-14
 28:33 ኤር29:32፤
 ሚል2:12
 28:34 ዘጸ13:21፤
 14ሙ4:11፤
 1ነገ13:3፤
 28:35
 14ሙ9:16፤
 10:1፤ 16:13፤
 24ሙ2:4፤
 8:17፤ 12:7፤
 20:25፤ 23:1፤
 1ነገ18:32-34፤
 28:35፤ 41:4፤

እንዳይገኝ ያንትን ነይልና የአባትህን ቤተ
 ሰብ ነይል የምሰብርበት ጊዜ ይመጣል፤
 32በማደራደዬም መከራ ታያለህ፤ ምንም
 እንኳ 'ለእስራኤል በግ ነገር ቢደረግም፤
 በቤተ ሰብህ ውስጥ ሽማግሌ ፈጽሞ አይገኝም። 33ከመሠዊያዬ የማላሰወግዳቸው
 ዘሮችህ በሕይወት የሚተርፉትም ዐይኖች
 ህን በእንግሪ ለማፍዘዝ፤ ልብህን በሐዘን
 ለማደንዘዝ ብቻ ነው፤ ሌሎቹ ዘሮችህ ግን
 በሙሉ በለጋነታቸው ባቁር ይቀጫሉ።
 34' በሁለቱ ልጆችህ በእፍኒንና
 በፊንሐስ ላይ የሚደርሰው ሳንተ ይወልክት
 ይሆንሃል፤ ሁለቱም በእንድ ቀን ይሞታሉ።
 35እንደ ልቤና እንደ አሳቤ የሚያገለግል
 የታመነ ካህን ለራሴ አስነሃለሁ፤ ቤቱን
 እጽንቼ አቆማለሁ፤ እርሱም በተባሁት ፊት
 ለዘላለም ያገለግላል። 36ዘሮችህም መካከል
 የተረፈው ማንኛውም ሰው፤ ለአንዲት ጥራ
 ብርና ለቀራሽ እንጆራ ሲል በፊቴ ወድቆ
 ይሰግዳል፤ "የዕለት ጉርሲን እንዳገኝ
 እባክህ በማንኛውም የክህነት ሥራ ላይ
 መድብኝ" በማለት ይለምናል።"

እግዚአብሔር ሳሙኤልን ጠራው
3 ብላቴናው ሳሙኤል ከዔሊ ባታች ሆኖ
 እግዚአብሔርን ያገለግል ነበር። በዚያም

28:35 ዘኤ516:39፤ 29:22፤ መዝ89:20፤ ሕዝ44:15
 16 28:36 14ሙ3:12፤ 1ነገ2:27፤ ሕዝ44:10-14
 34፤ 14ሙ2:11፤ መዝ74:9፤ ሰቆ2:9፤ ሕዝ7:26፤
 አጥ8:11

10:26-31 ጋር ያነጻጽሩ)። ሆኖብለው ነጠአት
 ከማድረጋቸውና ንስሐም ካለመግባታቸው የተነሣ
 ይሞታሉ።
 28:29 ከእኔ ይልቅ ልጆችህን የምታከብራቸው፤
 ዔሊ ለቤተ ሰብ ተገዢውን መንፈሳዊ አመራር መስጠት
 ሙሉ በሙሉ ተሳገመ፤ ከዚህም የተነሣ እስራኤልን
 ሊመራ አልቻለም (1) እንደ አባትነቱ ልጆቹ በጽድቅ
 መንገድ እንዲሄዱ አሳስባቸውም በመገናኛው
 ድንኳን ይጻፉ ከሚያገለግሉ ሲቶች ጋር ዝመት በፈጽሞ
 ጊዜ (ቍ 22)፤ ከእገልግሎታቸው እንዲወገዱ ለማድረግ
 ዔሊ ፈቃዱን አልገለጸም፤ መንፈሳዊ ሥልጣኑንም
 አልተጠቀመም (3:13 ይመ፤ ከዘጸ 21:18-21 ጋር
 ያነጻጽሩ)።
 (2) ዔሊ እንደ አባትነቱና እንደ እግዚአብሔር
 አገልጋይነቱ ከእርሱ የሚጠበቀውን ኅላፊነት ባለመወጣቱ፤
 (ሀ) እግዚአብሔር በዔሊ፤ በልጆቹና በቤተሰቡ ላይ ፈረደ
 (ቍ 30-36፤ 4:17-18)፤ (ለ) የክህነት አገልግሎት ስፍራ
 የሚገባውን ክብር አጣ (ቍ 17)፤ (ሐ) የእግዚአብሔር
 ሕዝብ መንፈሳዊ ሕይወት እያሸቆለቆለ ሄደ (ቍ 22-24፤
 4:1-11)፤ (መ) የእግዚአብሔር ክብር ከእስራኤል
 ተለየ (4:21)።
 (3) እግዚአብሔርን መምሰልና እርሱን ከልብ
 መፍራት፤ የእግዚአብሔርን ሕዝብ በሚመሩ ሰዎች
 ሕይወት ላይ ሊታይ የሚገባ አስፈላጊ ባሕርይ
 መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ ሙሉ በሙሉ ይገልጻል
 (ከ1ጢዋ 3:1-10 ጋር ያነጻጽሩ)።
 28:31 ያንተን ኅይልና ... የምሰብርበት፤ ዔሊና
 ዘርዐ ትውልዱ ከክህነት አገልግሎታቸው ለዘላለም

ተወገዱ፤ ታማኝ ካለመሆናቸውና ከግጋጣነታቸው የተነሣ
 ለእስራኤል ሕዝብ መንፈሳዊ መሪና የእግዚአብሔርን
 ባሕርይ ተሳብበው በአብነት የሚጠቀሱ ሰዎች ሆነው
 ሊቀጥሉ አልቻሉም (ከቍ 30-34፤ 3:13-14 ጋር
 ያነጻጽሩ)።
 28:35 የታመነ ካህን፤ ይህ ሐረግ በመጀመሪያ
 የሚያመለክተው፤ ካህን፤ ፈራጅ ጻፉ (7:6፤ 15-17)
 እንዲሁም ነቢይ (3:20-21) ሆኖ ያገለግል የነበረውን
 ሳሙኤልን ነው። ገና ሕፃን ሳለ ጀምሮ ለተጠራበት
 የተቀደሰ ተግባር ብቁ እንዲሆን ባላቀ ካህናቱ በዔሊ
 ሥር ሆኖ ይማር ነበር (ቍ 1-11፤ 1:24-28)፤ በኋላም
 ዔሊን ተክቶ ሊቀ ካህናት ሆነ። በሕይወት ዘመኑ
 ሁሉ እንዴም ሳያንፈል በታማኝነት እግዚአብሔርን
 አገለገለ፤ በዚህም መንገድ ወደፊት ሊመጣ ያለውን
 ፍጹም የሆነውን ካህን መሊሐ ኢየሱስን ያመለክታል
 (የተቀባውን መዝ 110፤ ዕብ 5:6)፤ (1) ከሁሉም
 በላይ አንድ ካህን በሚጠራበት ጊዜ ታማኝ ሆኖ
 መገኘት ይገባው ነበር፤ ይኸውም የእግዚአብሔር
 ፈቃድ የሆነውንና የእግዚአብሔር ቃል የሚለውን
 አጥብቆ በመከተል ነው። ይህም መገዛትን፤ ሙሉ
 በሙሉ ልብ መስጠትን፤ ታማኝነትን፤ ከእግዚአብሔርና
 ከመንገዱ፤ ፈቀቅ ሳይሉ ጸንቶ መቆምን ያመለክታል።
 (2) እግዚአብሔር ታማኞች መሆናቸውን በገልጽ
 ያሳዩ ሰዎች ብቻ መንፈሳዊ መሪ ሆነው የእግዚአብሔር
 ሕዝብ መምራት እንደሚችሉ አዲስ ዘጸን
 ያስተምራል (ከማቴ 24:45፤ 25:21፤ ከ1ጢዋ 3:1-13፤
 4:16፤ ከ2ጢዋ 2:2 ጋር ያነጻጽሩ)።

ዘመን የእግዚአብሔር ቃል ብርቅ ነበር፤ ራእይም አይታይም ነበር።

ዐይኖቹ ከመድከማቸው የተነሣ ማየት የተሳነው ዔሊ አንድ ሌሊት በሰፍራው ተኝቶ ነበር።³ ሳሙኤልም ደግሞ የእግዚአብሔር ታቦት ባለበት የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ውስጥ ተኝቶ ነበር፤

የእግዚአብሔር መብራትም ገና አልጠፋም ነበር።⁴ እግዚአብሔርም ሳሙኤልን ጠራው። ሳሙኤልም "እነሆኝ" አለ፤⁵ ወደ ዔሊም ሮጦ በመሄድ "እነሆኝ የጠራኸኝ" አለው።

ዔሊ ግን "እኔ አልተጣራሁም፤ ተመልህ ተኛ" አለው፤ እርሱም ሄዶ ተኛ።⁶ ደግሞም እግዚአብሔር "ሳሙኤል!" ብሎ ጠራው።

ሳሙኤልም ተነሣና ወደ ዔሊ ሄዶ "እነሆኝ የጠራኸኝ" አለው። ዔሊም መልሶ "ልጄ ሆይ እኔ አልተጣራሁም፤ ተመልህ ተኛ" አለው።

በዚያም ጊዜ ሳሙኤል እግዚአብሔርን ገና አላወቀም ነበር፤ የእግዚአብሔርም ቃል ገና አልተገለጠለትም ነበር።⁷ እግዚአብሔር ሳሙኤልን ለሦስተኛ ጊዜ ጠራው፤ እሁንም ሳሙኤል ተነሥቶ ወደ ዔሊ በመሄድ "እነሆኝ የጠራኸኝ" አለው።

ዔሊ በዚህ ጊዜ ብላቴናውን ይጠራ የነበረው እግዚአብሔር መሆኑን ተረዳ። በዚያ ጊዜ ዔሊ ሳሙኤልን "ሂድና ተኛ" ብሎ ስለሆነም ሳሙኤል ወደ ሰፍራው ተመልሶ ተኛ።⁸

እግዚአብሔርም መጥቶ በዚያ ቆመ፤ ተደም ሲል እንዳደረገው ሁሉ "ሳሙኤል! ሳሙኤል!" ብሎ ጠራው። ሳሙኤልም "ባሪያህ ይሰማልና ተናገር" አለ።

እግዚአብሔርም ሳሙኤልን እንዲህ አለው፤ "እነሆኝ የሰሚውን ሁሉ ጆሮ ጭው የሚያደርግ አንድ ነገር በእስራኤል ላይ አደርጋለሁ።¹² በዚያም ቀን ከመጀመሪያ

3+13 በቤስተሰቡ ላይ ለዘላለም እንደምፈርድ፤ ዔሊ በሚያገለግልበት ጊዜ ለሠራው ስሕተት በግል ይቅር ሊባል ቢቻልም እርሱም ሆነ ዘርዐ ትውልዱ ካህን ሆነው ያገለግሉበት ወደ ነበረው ሥልጣን እግዚአብሔር ፈጽሞ አይመልሳቸውም። እረኛ ወይም ሽማግሌ ሆኖ ለማገልገል የሚደረገው ጥሪ ፈጽሞ እንደማይለወጥ መታሰብ የለበትም። (ሮሜ 11:29 እና ማብ ይመ)።

3+20 የእግዚአብሔር ነቢይ፤ ሳሙኤል የነቢይነት ስጦታ ለመቀበል የመጀመሪያው ሰው ባይሆንም ነቢይነት እንድ ዳሚ የአገልግሎት ክፍል ሆኖ በዚያ ለማገልገል ቀዳሚ ከሆኑት ሰዎች አንዱ ነው (ከአብርሃም ጋር ዘፍ 20:7፤ ዘመኑ ጋር ዘፍ 18:15-18፤ ቫዲቦራ ጋር መሳ 4+4 ያንጽጽሩ)። (1) የክህነቱ አገልግሎት ፈር ለቆ ስለተበላሸና የእግዚአብሔር ሕዝብ መንፈሳዊ ሕይወት እያሸቆለቆለ ስለ ሄደ፤ ሳሙኤል ቃሉን እንዲያውጅ (ቍ 19-21)፤ ለተእዘዙና ለፈቃዱ ታማኝ በመሆን

3+2 ዘፍ27:1፤ 1ሳሙ4:15 3+3 ዘዐ25+31-38፤ ዘሌ24+1-4፤ ዘዳ10:1-5፤ 1ሳሙ1:9፤ 1ነገ6+19፤ 8+1 3+4 ዘፍ22+1፤ ዘዐ3:4 3+7 ዘኁ2:6፤ 1ሳሙ2:12፤ ሌር1+2፤ ለጥ3+7 3+10 ዘዐ3:4 3+11 2ነገ21+12፤ ሊዮ15+21፤ ሌር19:3 3+12 1ሳሙ2:27-36

3+13 1ነገ1:6 3+14 1ሳሙ2:25 3+17 ሩት1:17፤ 1ነገ22+14፤ ሌር23+28፤ 38:14፤ 42+4 3+18 መሳ10+15 3+19 ዘፍ21+22፤ ዘኁ14፤ 43፤ መሳ13+24፤ 1ሳሙ9+6 3+20 ዘዳ18+22፤ መሳ20+1፤ ሕዝ33+33 3+21 ዘኁ12+6 4+1 ሌሳ12+18፤ 1ሳሙ5+1፤ 29+2፤ 1ነገ20+26

እስከ መጨረሻ በዔሊና በቤተ ሰቡ ላይ የተናገርሁትን ሁሉ እፈጽማለሁ።¹³ ዔሊ በሚያውቀው ኅጢአት ምክንያት በቤተ ሰቡ ላይ ለዘላለም እንደምፈርድ ነግራው ነበር፤ ልጆቹ አስጸያፊ ነገር አድርገዋል፤ እርሱ ግን አልሰለከላቸውም።¹⁴ ስለዚህ 'የዔሊ ቤት በደል በመሥዋዕትም ሆነ በቀርባን ፈጽሞ አይሰረይም' ብዬ በዔሊ ቤት ላይ ምያለሁ።"

ሳሙኤል እስኪነጋ ድረስ ተኛ፤ ከዚያም ተነሥቶ የእግዚአብሔርን ቤት በሮች ከፈተ፤ ራእዩንም ለዔሊ መንገር ፈራ፤¹⁶ ዔሊ ግን ሳሙኤልን "ልጄ ሳሙኤል ሆይ" ሲል ጠራው።

ሳሙኤልም "እነሆኝ" ሲል መለሰ።¹⁷ ዔሊም "እግዚአብሔር የነገረህ ነገር ምንድነው? አትደብቅኝ፤ ከነገረህ ውስጥ አንዲቱን እንኳ ብትደብቅኝ ስግዚአብሔር እንደዚያው ያድርግብህ፤ ከዚያ ለከፋም ይዳርግህ" አለው።¹⁸ ስለዚህ ሳሙኤል ምንም ነገር ሳይደብቅ ሁሉንም ነገረው። ዔሊም "እርሱ እግዚአብሔር ነው፤ መልካም መስሎ የታየውን ያድርግ" አለ።

ሳሙኤል እያደገ ሄደ፤ እግዚአብሔርም ከእርሱ ጋር ስለ ነበረ፤ ከሚናገረው ቃል አንዳች በምድሪ አይወድቅም ነበር።²⁰ ከዳን እስከ ቤርሳቤህ ያሉ እስራኤላውያን በሙሉ ሳሙኤል በርግጥ የእግዚአብሔር ነቢይ መሆኑን ዐወቁ።²¹ እግዚአብሔር በሴሎ ይገለጥ ነበር፤ በዚያም በቃሉ አማካይነት ራሱን ለሳሙኤል ገለጠ።

4 የሳሙኤልም ቃል ወደ እስራኤል ሁሉ ደረሰ።

ታቦቱ በፍልስጥኤማውያን ተማረከ

በዚያ ዘመን እስራኤላውያን ፍልስጥኤማውያንን ለወጉ ወጡ፤ እስራኤላውያን በአቤንኤዘር፤ ፍልስጥኤማውያን ደግሞ

3+3 የማደሪያው ድንኳን ነው። 3+13 የማሰራቱ ቅጅ ከዚህ ጋር ይሰማል። ነገር ግን ጥንታዊ የዕብራይስጥ ጸሐፍት ትውፊት እንዲሁም የሰብሳቢ ሊቃናት ልጆቹ እግዚአብሔርን ተፋፍረዋል ይላል።

ምሳሌ፤ አንዲያደርግ (2:35)፤ ለንስሐና ለተሐድሶ ጥሪ እንዲያደርግ (7:3) እንዲሁም በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ዘንድ መካከለኛ ሰው በመሆን እንዲያገለግል (7:8-9) እግዚአብሔር ጠራው።

(2) በሳሙኤል ዙሪያ፤ "የነቢያት ማኅበር" ወይም "የነቢያት ጉባኤ" ነበር (19:20፤ 2ነገ 2:3-5፤ 4:38)፤ በራሆ የነበረውን የነቢያት ጉባኤ የሚመራው ሳሙኤል ራሱ ነበር (ከ19:20-22 ጋር ያንጽጽሩ)። የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለእስራኤል ያሳወቁ ዘንድ እነዚህ ነቢያት በሳሙኤል ይታህጉ፤ አንክብሲያ ያገኙ እንዲሁም መመሪያን ይቀበሉ ነበር፤ እንደዚህ ዐይነቱ የነቢያት ጉባኤ ዐቢይ ተግባሩ መንፈሳዊ ተሐድሶን ለማምጣትና የእግዚአብሔር ኪዳናዊ ዐላማ ወደ እስራኤል እንዲመለስ ማድረግ ነበር። ማንም ሰው መጥቶ ስለ እግዚአብሔር መንገድ ከእነዚህ ነቢያት መማር ይችላል ነበር።

በአፌታ ሰፈሩ። ²ፍልስጥኤማውያን እስራኤልን ለመግጠም ሰራዊታቸውን አሰለፉ፤ ጦርነቱ እንደ ተፋፋመም፤ እስራኤላውያን በፍልስጥኤማውያን ተሸነፉ፤ በጦርነቱም ላይ አራት ሺህ ያህል እስራኤላውያን ተገደሉ። ³ሰራዊቱ ወደ ሰፈር በተመለሰ ጊዜ የእስራኤል አለቆች፤ ዛሬ እግዚአብሔር በፍልስጥኤማውያን እንድንሸነፍ ያደረገን ለምንድን ነው? አብርን እንዲወጣ፤ ከጠላቱቻችንም እጅ እንዲያድነን የእግዚአብሔርን የኪዳንን ታቦት ከሴሎ እናምጣ" አሉ።

⁴ሰላዚህ ሕዝቡ ሰዎችን ወደ ሴሎ ልከው፤

በኪሩቤል መካከል በዙፋኑ ላይ የተቀመጠውን የሰራዊት ጌታ የእግዚአብሔርን የኪዳን ታቦት አስመጡ፤ ሁለቱ የዔሊ ልጆች አፍኒንና ፊንሐስ ከኪዳን ታቦት ጋር በዚያ ነበሩ።

⁵የእግዚአብሔር የኪዳን ታቦት ወደ ሰፈር በገባ ጊዜ፤ ምድሪቱ እስክትናወጥ ድረስ እስራኤላውያን ሁሉ ታላቅ የደስታ ጩኸት አሰሙ። ⁶ፍልስጥኤማውያንም ይህን ታላቅ ጩኸት ሲሰሙ፤ "በዕብራውያን ሰፈር የምንሰማው ይህ ሁሉ ጩኸት ምንድን ነው?" ሲሉ ጠየቁ።

የእግዚአብሔር ታቦት ወደ ሰፈር መምጣቱን በተረዱ ጊዜ፤ ⁷ፍልስጥኤማውያንም ፈርተው እንዲህ አሉ፤ "እምላክ ወደ ሰፈሩ መጥቶአል፤ ወዮልን! እንዲህ ዐይነት ነገር ገጥሞን አያውቅም። ⁸ወዮልን! ከእነዚህ ኀያላን አማልክት እጅ ማን ያድነናል? ግብዓቴያንን በምድረ በጻ በልዩ ልዩ መቅሠፍት የመቱ እነዚህ አማልክት ናቸው፤ ፍልስጥኤማውያን ሆኖ፤ በርቱ ወንድነታችሁም ይታይ፤ ያለዚያ ባሪያ እንዳደረጋችኋቸው ሁሉ፤ ዕብራውያን እናንተን መልሰው ባሪያ ያደርጓችኋል። ወንድነታችሁ ይታይ፤ ተዋጉ!"

¹⁰ሰላዚህ ፍልስጥኤማውያን ተዋጉ፤ እስራኤላውያንም ስለ ተሸነፉ እያንዳንዱ ወደየድንኳኑ ሸሸ። ታላቅ እልቂት ሆነ፤ ከእስራኤልም ሠላሳ ሺህ እግረኛ ወታደሮች

4+3 ኢሳ6+7፤
7+7፤ 18+1፤
14ሙ2+32፤
2ዜ513+8
4+4 ዘፍ3+24፤
ዘ025+22
4+5 ኢሳ6+5፤10
4+6 ዘፍ14፤13
4+7 ዘ0 15+14
4+8 ዘ012፤30፤
14ሙ5+12፤
ራእ11፤6
4+9 መሳ13+1
4+10 ዘጸ28፤25

ወደቁ። ¹²የእግዚአብሔር ታቦት ተማረከ፤ ሁለቱም የዔሊ ልጆች አፍኒንና ፊንሐስ ተገደሉ።

የዔሊ መሞት

¹²በዚያች ዕለት አንድ ብንያማዊ ልብሱን ቀደ፤ በራሱም ላይ ትቢያ ነስገሶ፤ ከጦሩ ሜዳ እየበረረ ወደ ሴሎ መጣ። ¹³እዚያ እንደ ደረሰም፤ ዔሊ ስለ እግዚአብሔር ታቦት ልቡ ስለ ተጨነቀ፤ በመንገድ ዳር ወንበሩ ላይ ተቀምጦ ይጠባበቅ ነበር። ሰውየውም ወደ ከተማው ገብቶ የሆነውን ሁሉ ባወራ ጊዜ፤ ከተማው ሁሉ በጨኸት ተናወጠ።

¹⁴ዔሊም ጩኸቱን በሰማ ጊዜ፤ "የምን ጩኸት ነው?" ሲል ጠየቀ።

ሰውየውም ፈጥኖ መጣና ለዔሊ ነገረው፤ ¹⁵ዔሊ የዘጠና ስምንት ዓመት ሽማግሌ ስለ ነበር ዐይኖቹ ደክመው ማየት ተስኖአቸው ነበር። ¹⁶ሰውየውም ዔሊን፤ "ከጦሩ ሜዳ ገና አሁን መምጣቱ ነው፤ ከጦርነቱ አምልጪ የወጣሁትም ዛሬውኑ ነው" ብሎ ነገረው።

ዔሊም፤ "ልጄ ሆይ፤ ታዲያ እንዴት ሆነ?" ሲል ጠየቀ።

¹⁷ወራውን የመጣውም ሰው፤ "እስራኤል ከፍልስጥኤማውያን ፊት ሸቸ፤ ሰራዊቱም ከፍተኛ እልቂት ደርሶበታል፤ እንዲሁም ሁለቱ ልጆችህ አፍኒንና ፊንሐስ ሞተዋል፤ የእግዚአብሔርም የኪዳን ታቦት ተማርኮአል" ብሎ መለሰለት።

¹⁸ሰውየው ስለ እግዚአብሔር ታቦት በተናገረ ጊዜ፤ ዔሊ በቅጥሩ በር አጠገብ ከተቀመጠበት ወንበር ላይ በጀርባው ወደቀ፤ እርሱም የረጀና ሰውነቱም የሚከብድ ስለ ነበር፤ ዐንገቱ ተሰብሮ ሞተ። እርሱም ለአርባ ዓመት በእስራኤል ላይ ፈራጅ ነበር።

¹⁹በዚያን ጊዜ ምራቱ የፊንሐስ ሚስት፤ ነፍሱ ጡር ነበረች፤ የምትወልድበትም ጊዜ ተቃርቦ ነበር፤ የእግዚአብሔርን ታቦት መማረክ፤ የዐማቷንና የባሏንን መሞት በሰማች ጊዜ ምጡ ስለ ጠናባት ተንበርካካ ወለደች። ²⁰ሰውሞትም በምታጣጥርበት

24+18 ወይም እስራኤል መርቶ ነበር

4+11 መዝ78፤64፤
ኢር7፤12
4+12 ኢሳ7፤36፤
2ሳሙ1፤2፤
ሕዝ24፤26፤
33፤21
4+13 ፋ+18
4+15 14ሙ3፤2
4+17
14ሙ22፤18፤
መዝ78፤16፤64፤
4+18 መሳ2፤16፤
16፤31፤
14ሙ2፤31

4+2 እስራኤላውያን ... ተሸነፉ፤ የክህነቱ አገልግሎት ፈር ስለለቀቀና ሕዝቡም እግዚአብሔርን ባለመታዘዝ መኖር ስለ ጀመሩ፤ እስራኤላውያን የሸገፈት ጽዋ ቀመሱ። ድል እንደሚያቀዳጃቸው በመተማመን፤ የኪዳንን ታቦት ይዘው ለጦርነት ወጡ (ቀጥሎ ያለውን ማብ ይመን)፤ ይህን ከማድረግ በፊት ግን በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ ለማግኘት ስለ ነጠላታቸው ንስሐ ሊገቡና ከከፉ መንገዳቸው ሊመለሱ ይገባ ነበር።

4+3 የእግዚአብሔርን የኪዳንን ታቦት፤ ታቦቱ በእስራኤል መካከል እግዚአብሔር እንደሚገኝ የሚያመለክት ነው (ከዘ0 25፤10-22፤ ከዘ፣ 10፤33-36 ጋር ያገጻጸፍ)። ሕዝቡ ከአንርሱ የሚጠቀሙን ነገር ሳያሟሉ ታቦቱ ከእግዚአብሔር ሞገስና ኀይልን ለመቀበል ያስችለናል ብለው ያስቡ ነበር። መንፈሳዊ ነገሮችን የሚመለከት አንድ ትእምርት፤ ከሚያመለክተው እውነቶች ውስጥ አንዱን እንኳ ለመፈጸም በራሱ

ሞስትና ሊሰጥ የማይችል መሆኑን አልተረዱም ነበር። እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር የነበረው፤ ሕዝቡ ከእርሱ ጋር ያላቸውን ኪዳዊ ትስስር ለመጠበቅ እስከፈለጉና እስከ ተጉ ድረስ ብቻ ነበር። በአዲስ ኪዳንም እንደዚሁ ነው፤ የውሃ ጥምቀት ለመጠመቅ ፈቃደኛ መሆኑን አዘውትሮ በጌታ ራት ላይ መካፈል፤ ልብን ሙሉ በሙሉ ለጌታ እስካልሰጡና የቀናውን የእርሱን መንገድ እስካልተከተሉ ድረስ መንፈሳዊ ጠቀሜታ የለውም (ከነቆሮ 11፤27-30 ጋር ያገጻጸፍ)።

4+17 አፍኒንና ፊንሐስ ሞተዋል፤ የአፍኒንና የፊንሐስ መሞት እንዲሁም የታቦቱ መማረክ፤ እግዚአብሔር እንደሚፈርድ በአጽንዖት ያሳያል፤ ይኸውም በፍርዱ አንድን ሰው በግል እንደሚያጠፋና ኢግብረገባዊ ከሆኑ መንፈሳዊ መርዎች ጋር ከሚተባበሩ ሕዝቦች ዘንድ ክብሩን እንደሚወስድ ያመለክታል።

ጊዜ፤ በአጠገቧ የነበሩት ሴቶች፤ "አይሆኑም ወንድ ልጅ ወልደሻልና በርቺ" አሏት። እርሷ ግን መልስ አልሰጠችም፤ ልብ ብላም አላጻመጠችም።

²¹የሕዝብዝብዘዘዘዘ ታቦት ስለ ተማረከ፤ ዐማቷና ባሏም ስለ ሞቱ፤ "ክብር ከእስራኤል ተለይቶአል" ስትል የሕፃኑን ስም አካባቢ አለችው። ²²ከዚያም፤ "የሕዝብዝብዘዘዘ ታቦት ተማርከአልና ክብር ከእስራኤል ተለይቶአል" አለች።

ታቦቱ ወደ አሸዶድና ወደ አቃሮን ተወሰደ

5 ፍልሰጥኤማውያን የሕዝብዝብዘዘዘ ታቦት ከማረከ በኋላ፤ ከአቤንሔዘር ወደ አሸዶድ ወሰዱት። ሕዚያም ወደ ዳንን ቤተ ጣዖት አግብተው፤ በዳንን አጠገብ አኖሩት። ²የአሸዶዶም ሰዎች በማግስት ማለዳ ተነሥተው ሲመለከቱ እነሆ፤ ዳንን በአግዚአብሔር ታቦት ፊት መሬት ላይ በግንባሩ ተደፍቶ አገኙት። ከዚያም አንሥተው ወደ ቦታው መለሱት። 'በሚቀጥለው ቀን ጠዋት ተነሥተው ሲመለከቱ፤ ዳንን በአግዚአብሔር ታቦት ፊት መሬት ላይ በግንባሩ ተደፍቶ ነበር፤ ራሱና እጆቹ ተሰባብረው በደጃፋ ላይ የወደቁ ሲሆን፤ የቀረው ሌላው አካሉ ብቻ ነበር።' ³ዳንን ካህናትም ሆኑ ሌሎች በአሸዶድ ወዳለው የዳንን ቤተ ጣዖት የሚገቡ ሁሉ እስከ ዛሬ ድረስ አግራቸው ደጃፋን እንዳይረግፉ ተራምደው የሚያልፉት በዚሁ ምክንያት ነው።

⁴የአግዚአብሔር እጅ በአሸዶድ ሕዝብና በአካባቢዋ ላይ ጠኒከረ፤ እርሱም ጥፋት አመጣባቸው፤ በዕባዊም መታቸውን። ⁵የአሸዶድ ሰዎች ይህን ባዩ ጊዜ፤ "እጁ በእኛና በአምላካችን በዳንን ላይ ጠንክሮአልና የእስራኤል አምላክ ታቦት በእኛ ዘንድ መቁየት የለበትም" አሉ። ሕዚህ በኋላ የፍልሰጥኤማውያንን ገዢዎች በሙሉ ጠርተው፤ "የእስራኤልን ሕምላክ ታቦት ምን እናድርገው?" ሲሉ ጠየቁ።

እነርሱም፤ "የእስራኤልን አምላክ ታቦት ወደ ጌት ውሰዱት" አሏቸው። ስለዚህ የእስራኤልን ሕምላክ ታቦት ወሰዱት።

⁶ገዢ ግን ታቦቱን ወደዚያ ከወሰዱት በኋላ የአግዚአብሔር እጅ በከተማዬቱ ላይ ሆነ፤ ታላቅ መሸበርም አመጣባቸው፤ ሕፃን ሽማግሌ ሳይል ሕዝቡን በእባዊ መታሉ። ¹⁰ስለዚህ የሕዝብዝብዘዘዘ ታቦት ወደ አቃሮን ሰደዱት።

የሕዝብዝብዘዘዘ ታቦት እዚያ ሲገባም፤ የአቃሮን ሕዝብ፤ "የእስራኤልን ሕምላክ

4+21 ዘፍ35+18፤
ዘ024+16፤
መዝ106+20፤
ኢር2+11፤
ሕዝ1+28፤ 9+3፤
10+18
4+22 ዘ024+16፤
መዝ78+61፤
ኤር7+12
5+1 ኢሱ1+22፤
13+3፤ 14ሙ4+1
5+2 መላ16+23፤
ኢሳ2+18፤ 19+1፤
46+1
5+3 ኢሳ40+20፤
41+7፤ 46+7፤
ኢር10+4
5+4 ሕዝ6+6፤
ሚዝ1+7
5+5 ሰር1+9
5+6 ዘ0
9+3፤ 15+26፤
14ሙ6+5፤
2ሳሙ6+7፤
መዝ78+66፤
ሐሥ13+11
5+8 ኢሱ1+22፤
መላ16+18
5+9 ዘ014+24
5+10 ኢሱ13+3

5+11 ቀ+8
5+12 14ሙ4+8
6+2 ዘ07+11፤
ኢሳ44+25
6+3 ቀ+9፤
ዘ022+29፤
34+20፤ ዘሌ5+15
6+4 ኢሱ13+3፤
2ሳሙ24+25
6+5 ኢሱ7+19፤
14ሙ5+6፤
ራእ14+7
6+6 ዘ04+21፤
10+2፤ 12+33
6+7 ዘሱ19+2፤
2ሳሙ6+3፤
1ዜ513+7

ታቦት ያመጡብን እኛንና ሕዝባችንን ለማስፈጀት ነው" በማለት ጮኹ። ¹¹የሕዝብዝብዘዘዘ እጅ በርተቶባቸው ስለ ነበር፤ ሞት ከተማዬቱን እጅግ አስደንግጦአት ነበርና ሕዝቡ የፍልሰጥኤማውያንን ገዢዎች በሙሉ ጠርተው፤ "የእስራኤልን ሕምላክ ታቦት ከዚህ አርቁልን፤ ወደ ዝሃ ሰፍራው ይመለስ፤ የዚህ የእኛንም ሕዝባችንንም ይፈጃል" አሉ። ¹²ያልሞቱትን ደግሞ ዕባሬዬ ያሠቃያቸው ስለ ነበር፤ የከተማዬቱ ሠጩኸት እስከ ሰማይ ወጣ።

የታቦቱ ወደ እስራኤል መመለስ

6 የአግዚአብሔር ታቦት በፍልሰጥኤማውያን ዝነት ሰባት ወር ቁየ። ²ፍልሰጥኤማውያን ካህናትንና ጠንቋዮችን ጠርተው፤ "የአግዚአብሔርን ታቦት ምን እናድርገው?" ወደ ሰፍራው እንዴት መመለስ እንደሚገባን ንገሩን" አሏቸው።

³እነርሱም፤ "የእስራኤልን አምላክ ታቦት የምትመልሱ ከሆነ ከበደል መሥዋዕት ጋር ሰደዱት እንጂ ባይወኑ አትሰደዱት፤ በዚያ ጊዜ ትፈልጋችሁ፤ እጁን ከእናንተ ላይ ለምን እንዳልተነሣ ታውቃላችሁ" አሏቸው።

⁴ፍልሰጥኤማውያንም፤ "የምንልከው ይበደል መሥዋዕት ምን መሆን አለበት?" ሲሉ ጠየቁ።

እነርሱም እንዲህ ሲሉ መለሱ፤ "እናንተንም ሆነ አለቆቻችሁን የመታው መቅሠፍት አንድ ዐይነት በመሆኑ፤ በፍልሰጥኤማውያን ገዢዎች ቀጥር ልክ አምስት የወርቅ ዕባጮችና አምስት የወርቅ ዐይጦች ላኩ። እነዚህን በማጥፋት ላይ ባሉት ዕባጮችና ዐይጦች ዐይነት ምስሎችን ሠርታችሁ ለእስራኤል አምላክ ክብር ሰጡ። ይህን ካደረጋችሁ እጁን ከእናንተ፤ ከአማልክታችሁና ከምድራችሁ ላይ ያነሣ ይሆናል።" ⁶እንደ ግብፃውያንና እንደ ፈርዖን ልባችሁን የምታደንድኑት ለምንድን ነው? እነርሱም እስራኤላውያንን የለቀቋቸው አግዚአብሔር በጽኑ ከቀጣቸው በኋላ አይደለምን?

⁷ስለዚህ አዲስ ሠረገላና ቀንበር ያልተጫነባቸው ሁለት የሚያጠቡ ላሞች አዘጋጁ። ላሞቹን በሠረገላው ጥመደቸው፤

¹⁴⁺²¹ ኢካሪድ ማለት ክብር የለም ማለት ነው።
¹⁵⁺⁶ ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ይሰማል፤ የሰብሳ ሊቃናት የሹልገት ትርጉም ግን በምድራቸው ላይ ዐይተ መታየት ጀመረ፤ እንዲሁም ሞትና ጥፋት በከተማዬቱ ዙሪያ ነበር ይላል።

4+21 ኢካሪድ፤ ኢካሪድ ማለት 'ክብር የለም' ማለት ነው። እግዚአብሔር እንዲሁም በምድር በሕዝቡ መካከል የተገለጠው ህልዎቱ የእስራኤል ክብር ነበር (ዘ0 24+16 እና ግብ ይመ)። የፊንሐስ ሚስት የእግዚአብሔር ክብር ከእስራኤል በመለየቱ ማሰብም ማዘንዎ ትክክለኛና

ተዘዴም ነበር (ቀ+ 19-22)። እንደዚሁም ሁሉ በአዲስ ኪዳን ዘመን ያሉ አማኞች የመንፈስ ቅዱስ ህልዎት ንይሉ፤ ቅድስትናና ስጦታዎቹ ከሕይወታቸው ሲጠፋ ሊያሳስባቸውና ሊያሳዝናቸው ይገባል።

እንበላቸውን ግን ወደ ቤት መልሷቸው።
8 የእግዚአብሔርን ታቦት ወስዳችሁ በሠረገላው ላይ አትሩ፤ በታቦቱም አጠገብ ባለው ሣጥን ውስጥ ለበደል መሥዋዕት የምትልኩትን የወርቅ ምስሎች አስቀምጡ፤ በፈለገውም መንገድ እንዲሄድ ልቀቁት፤ ነገር ግን ወዴት እንደሚሄድ ተመልከቱ፤ ወደ ቤትሳሚስ አቅጣጫ ወደ ገዛ እገሩ የሚሄድ ከሆነ፤ ይህን ታላቅ መከራ ያመጣብን እግዚአብሔር ነው። ወደዚያ ካልሄደ ግን፤ መከራው በአጋጣሚ የደረሰብን እንጂ የእርሱ እጅ እንዳልመታን እናውቃለን።”

10 እነርሱም እንደዚሁ አደረጉ። ሁለቱን ላሞች ወሰደው በሠረገላው ጠመደቸው፤ እንበላቸውንም በቤት ውስጥ ዘጉባቸው።
11 የእግዚአብሔርንም ታቦት፤ የወርቁን ዐይጦችና የዕባጮቹን ምስሎች በሠረገላው ላይ ጫኑ። 12 ከዚያም ላሞቹ መንገዳቸውን ይዘው እምቧ እምቧ እያሉ ቀጥብለው ወደ ቤት ሳሚስ አመሩ። የፍልስጥኤም ገዢዎችም እስከ ቤትሳሚስ ድንበር ተከተሏቸው።

13 በዚህ ጊዜ የቤትሳሚስ ሰዎች በሸለቆው ውስጥ ስንዴላቸውን ያጭዱ ነበር፤ ቀና ብለው ሲመለከቱም ታቦቱን በማየታቸው በጣም ደስ አላቸው። 14 ሠረገላውም ወደ ቤትሳሚስ ወደ ኢየሱ ዕርሻ መጥቶ በእንድ ትልቅ ቋጥኝ አጠገብ ቆመ። ሕዝቡም ወደረገላውን ዕንጨት ፈልጠው፤ ሁለቱን ላሞች የሚቃጠል መሥዋዕት አድርገው ለእግዚአብሔር አቀረቡ። 15 ሌዋውያንም የእግዚአብሔርን ታቦት፤ የወርቅ ዕቃዎቹን ከያዘው ሣጥን ጋር አውርደው በትልቁ ድንጋይ ላይ አኖሩ። በዚያችም ዕለት የቤትሳሚስ ሕዝብ ለእግዚአብሔር የሚቃጠል መሥዋዕት አቀረቡ፤ መሥዋዕቶችንም ሠው። 16 እምስቱ የፍልስጥኤም ገዢዎችም ይህን ሁሉ ካዩ በኋላ በዚያኑ ዕለት ወደ አቃሮን ተመለሱ።

17 ፍልስጥኤማውያን ስለበደል መሥዋዕት ለእግዚአብሔር የላኳቸው የወርቅ ዕባጮች አንዱ ስለ አሸደድ፤ አንዱ ስለ ጋዛ፤ አንዱ ስለ አስቀሎና፤ አንዱ ስለ ጌትና አንዱ ስለ አቃሮን የቀረቡ ናቸው፤ 18 የወርቅ ዐይጦቹም ቍጥር፤ አምስቱ የፍልስጥኤም ገዢዎች በሚያስተዳድሯቸው የተመሸጉ ከተሞችና ከእነዚህ ውጭ ባሉት መንደሮቻቸው ቍጥር

6+9 ኢሱ15+10፤ 21+16
6+13 ዘ9+30፤14፤ ሩት2+23፤
1ሳሙ12+17
6+14
1ሳሙ11+7፤
2ሳሙ24+22፤
1ሃ19+21
6+15 ቍ+18፤
ኢሱ3+3፤ 21+16
6+17 ኢሱ13+3

6+19 ዘ819+21፤
2ሳሙ6+7
6+20 ዘሌ11+45፤
2ሳሙ6+9፤
መዝ130+3፤
ሚል3+2፤
ራእ6+17
6+21 ኢሱ9+17
7+1 ኢሱ6+7፤
2ሳሙ6+3፤
1ዜ513+7
7+2 1ዜ513+3፤5፤
መዝ132+6
7+3 ዘ931+19፤
ዘ86+13፤ 30+10፤
ኢሱ24+14፤
መሳ2+12-13፤18፤
1ሳሙ12+10፤
31+10፤
27፤18+5፤
23+25፤
ኤር24+7፤
ኢል2+12፤
ማቴ4+10፤
ሉቃ4+8፤
7+5 ቍ+8፤
ዘ920+7፤
ዘ89፤19፤
ኢሱ11+3፤
መሳ21+5፤
1ሳሙ1+20፤
10+17፤
መዝ99+6፤
ኤር15+1
7+6 ኢሱ11+3፤
መሳ2+16፤
16+31፤ ሰቂ2+19

ልክ ነው። በቤትሳሚስላቸው በኢየሱ ዕርሻ ውስጥ የእግዚአብሔርን ታቦት ያስቀመጡበት ያ ትልቅ ድንጋይ እስከ ዛሬ ምስክር ነው።

19 ገር ግን ስግዚአብሔር ከቤትሳሚስ ሰዎች ጥቂቱን መታ፤ ወደ እግዚአብሔር ታቦት ውስጥ ተመልከተዋልና ከመከላቸው ሰባ ሰዎችን ገደለ፤ እግዚአብሔር እጅግ ስለ መታቸውም ሕዝቡ አለቀሰ። 20 የቤትሳሚስም ሰዎች፤ “ታዲያ በዚህ ቅዱስ አምባክ በእግዚአብሔር ፊት ማን መቆም ይችላል? ታቦቱን ከዚህ ወጥቶ ወደ ማን ይሄድ?” አሉ።

21 ከዚያም ወደ ቂርያት ይዳረም ሰዎች መልእክተኞች ለዘው፤ “ፍልስጥኤማውያን የእግዚአብሔርን ታቦት መልሰውልናል፤ ውረዱና ይሣችሁ ወደ ሰፈራችሁ ውጡ” አሏቸው።

7 የቂርያት ይዳረም ሰዎችም መጥተው የእግዚአብሔርን ታቦት ይዘው ወጡ፤ ከዚያም በኩረብታው ላይ ወዳለው ወደ አሚናዳብ ቤት ወሰዱት። የእግዚአብሔርን ታቦት እንዲጠብቁም ልጁን አልዓዘርን ቀደሱት።

የፍልስጥኤማውያን መሸነፍ

2 ታቦቱ በቂርያት ይዳረም ከተቀመጠ ረጅም ጊዜ ሆነው፤ በአጠቃላይ ሃያ ዓመት ቁየ። የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ አዘነ፤ እግዚአብሔርንም ፈለገ። 3 ሳሙኤልም የእስራኤልን ቤት ሁሉ፤ “በፍጹም ልባችሁ ወደ እግዚአብሔር የምትመለሱ ከሆነ፤ ሌሎችን አማልክትና አስታሮትን ከመከላቸው አስወግዱ፤ ራሳችሁንም ለእግዚአብሔር አሳልፋችሁ ስጡ፤ እርሱንም ብቻ አምልኩ፤ እርሱም ከፍልስጥኤማውያን እጅ ይታደጋችኋል።” አላቸው። 4 ስለዚህ እስራኤላውያን የበአልንና የአስታሮትን አማልክት አስወግደው፤ እግዚአብሔርን ብቻ አመለኩ።

5 ከዚያ በኋላ ሳሙኤል፤ “እስራኤልን ሁሉ በምጽጳ ሰብስቡ፤ እኔም ስለ እናንተ ወደ እግዚአብሔር እጸልያለሁ” አለ። 6 እስራኤላውያን በምጽጳ በተሰበሰቡ ጊዜ፤ ውሃ ቀድተው በእግዚአብሔር ፊት አፈሰሱ፤

7 ከዚያ በኋላ ሳሙኤል፤ “እስራኤልን ሁሉ በምጽጳ ሰብስቡ፤ እኔም ስለ እናንተ ወደ እግዚአብሔር እጸልያለሁ” አለ። 8 እስራኤላውያን በምጽጳ በተሰበሰቡ ጊዜ፤ ውሃ ቀድተው በእግዚአብሔር ፊት አፈሰሱ፤

15+9 ወይም ብልታቸውን አሳጠጣቸው

16+19 ጥቂት የዕብራይስጥ ቅጂች ከዚህ ጋር ይስማማሉ። አብዛኞቹ የዕብራይስጥ ቅጂችና የሰባ ሊቃናት ትርጉም ግን አማሳ ሺህ ሰባ ይላሉ።

6+12 ቀጥ ብለው ወደ ቤትሳሚስ አመሩ። እግዚአብሔር ላሞቹ ታቦቱን መልሰው ወደ እስራኤል እንዲወጡ አደረገ። ቤትሳሚስ በይሁዳ ግዛት ውስጥ ድምበር ላይ የምትገኝ ከተማ ናት (ኢያ 21፤16)።

6+19 ጥቂቱን መታ፤ ማንም ሰው ንዋየ ቅድሳቱን ከፍቶ እንዳያይ በእጁም እንዳይነካ (ዘኁ 4፤15፡20) እግዚአብሔር ያዘዘውን ትእዛዝ ብዙዎች የቤትሳሚስ ሰዎች አላከበሩትም። ታቦቱን ከፍተው ማየታቸው ፈሪህ እግዚአብሔርና ለተቀደሰው ነገር አክብሮት እንደሌላቸው ያሳያል። የእግዚአብሔር ሰዎች ከቅዱሱ አምላካቸው ጋር ባላቸው ግንኙነት ክብር፤ እድናቆትና አክብሮት ያለበት ፍርሃት ሊያሳዩ ይገባል።

7+3 ወደ እግዚአብሔር የምትመለሱ ከሆነ ... ይታደጋችኋል። ሳሙኤል የእግዚአብሔር ሕዝቦች እግዚአብሔር ጠባቂያቸውና ታዲያቸው እንዲሆን ከፈለጉ፤ አስቀድመው በፍጹም ልባቸው ወደ እርሱ በመመለስና ከግዳት አምልኮ ነጻ በመሆን ተለይተው እንዲኖሩ የሚጠይቀውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሕ በአጽንዖት ይገልጻል (ከሮሜ 12፤1-2 ጋር ያነጻጽሩ)። በፍጹም ልባቸው እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት የሚፈልጉ ሰዎች ሁሉ የእርሱን ጥበቃ፤ በረከትና ትድግና ለማግኘት በተስፋ መጠባበቅ እንደሚችሉ ግልጽ ነው (ከዘፀ 23፤22፤ ከዘጸ 20፤1-4፤ ከኢያ 1፤5-9 ጋር ያነጻጽሩ)።

በዚያች ዕለት ጸሎት በዚያም "እግዚአብሔርን በድለናል" ብለው ተናዘዙ። ሳሙኤልም በምጽጳ እስራኤልን ይፈርድ ነበር።

እስራኤል በምጽጳ መሰብሰባቸውን ፍልስጥኤማውያን በሰሙ ጊዜ የፍልስጥኤማውያን ነገሮች ሊወጋቸው ወጡ፤ እስራኤላውያንም ይህን ሲሰሙ፣ ፍልስጥኤማውያንን ፈሩ፤ ሳሙኤልንም፣ "ከምላካችን እግዚአብሔር ከፍልስጥኤማውያን እጅ ያድነን ዘንድ ስለ እኛ ወደ እርሱ መጸለይህን አታቋርጥ" አሉት። ሳሙኤልም አንድ የሚጠባ የበግ ግልገል ወስዶ ሙሉ ለሙሉ የሚቃጠል መሥዋዕት በማድረግ ለእግዚአብሔር አቀረበው፤ ስለ እስራኤልም ወደ እግዚአብሔር ጸለየ፤ እግዚአብሔርም መለሰለት።

ሳሙኤል የሚቃጠለውን መሥዋዕት በሚያሳርግበት ጊዜ የፍልስጥኤማውያን እስራኤልን ለመውጋት ቀረቡ። ይሁን እንጂ በዚያ ዕለት እግዚአብሔር በፍልስጥኤማውያን ላይ ከባድ የነጉድጓድ ድምፅ ስላንጉዳጉደባቸው እጅግ ተሸበሩ፤ ድልም ተመተው ከእስራኤላውያን ፊት ሸዙ። እነእስራኤላውያንም ከምጽጳ ወጥተው ፍልስጥኤማውያንን በየመንገዱ እየገደሉ ከቤተካር ቦታች እስካለው ስፍራ ድረስ አሳደዱቸው።

ከዚህ በኋላ ሳሙኤል አንድ ድንጋይ ወስዶ በምጽጳና በሼን መካከል አቆመው፤ ስሙንም "እግዚአብሔር እስከ አሁን ድረስ ረድቶናል" ቢል "እቤንኤዘር" ብሎ ጠራው። በዚህ ሁኔታ ፍልስጥኤማውያን ድል ስለ ተመቱ የእስራኤልን ምድር ዳግመኛ አልወረሩም።

ሳሙኤል በሕይወት በነበረበት

7:7 1ሳሙ-17:11
7:8 ቀ45:1
ዘ832:30፤
ዘ421:7፤
1ሳሙ-12:19:23፤
1፡718:24፤
ኢሳ37:4፤
ኢር15:1፤ 27:18
7:9 ዘ832:11፤
ዘ89:19፤
መ፡109:6
7:10 ዘ435:5፤
ዘ89:23፤ 14:24፤
1ሳሙ-2:10
7:12 ዘ628:22፤
ዘ827:2፤
ኢሱ4:9፤
1ሳሙ-4:1
7:13 መሳ13:5
7:14 ኢሱ13:3፤
መሳ1:34
7:15 ቀ46:፤
መሳ2:16:18፤
1ሳሙ-12:11
7:16 ቀ46:፤
ዘ9:12:8፤
ኢሱ10:43፤
1ሳሙ-10:8፤
አጥ5:5፤
ሐሥ13:20
7:17 ቀ46:፤
ኢሱ18:25፤
1ሳሙ-8:4፤ 9:12፤
14:35፤ 15:34፤
19:18፤ 20:6፤
25:1፤ 28:3፤
2ሳሙ-24:25
8:1
ዘ816:18-19
8:2 ዘ622:19፤
1፡719:3፤
ዘ656:28፤
አጥ5:4-5
8:3 ዘ823:2:8፤

ዘመን ሁሉ የእግዚአብሔር እጅ በፍልስጥኤማውያን ላይ ከብዳ ነበር። ፍልስጥኤማውያን ከእስራኤል የወሰዱት ከአቃሮን እስከ ጌት የነበሩ ከተሞች ለእስራኤል ተመለሱት፤ ግዛታቸውም ከፍልስጥኤማውያን እጅ ነፃ ወጣች፤ በእስራኤልና በአሞራውያንም መካከል ሰላም ነበረ።

ሳሙኤል በሕይወት በነበረበት ዘመን ሁሉ እስራኤልን ይዳኝ ነበር። በየየምቱ በቤቴል በጌልገላና በምጽጳ እየተዘዋወረ፤ በእነዚህ ቦታዎች ሁሉ በእስራኤል ላይ ይፈርድ ነበር። ከዚያም በአርማቴም ወዳለው ቤቱ ይመለስ ነበር፤ በዚያም ደግሞ በእስራኤል ላይ ይፈርድ ነበር። በዚያም ለእግዚአብሔር መሠዋዊያ ሠራ።

እስራኤል ንጉሥ ለማንገሥ መጠየቅ

ሳሙኤል በሸመገለ ጊዜ ልጆቹን ፈራጆች አድርጎ በእስራኤል ላይ ሾማቸው። ጊዮቡር ልጁ ኢዮኤል ሲሆን፤ ሁለተኛው ልጁ አብያ ነበረ፤ እነርሱም በቤርሳቤህ ይፈርዱ ነበር። ንግር ግን ልጆቹ የአባታቸውን ፈለግ አልተከተሉም፤ ተገቢ ያልሆነ ጥቅም ለማግኘት ሲሉ ከመንገዱ ወጡ፤ ጉቦ ተቀበሉ፤ ፍርድም አጣመሙ።

ስለዚህ የእስራኤል ሽማግሌዎች ሁሉ ብእንድነት ተሰብስበው ሳሙኤል ወዳለበት ወደ አርማቴም መው። ሄንርሱም፤ "እንተ

8:3 1ሳሙ-2:12፤ 12:3፤ ያህ9:29፤ ኢዮ8:22፤
34:27፤ መዝ14:3፤ 58:3፤ ምሳ17:23፤ ኢሳ53:6
8:4 መሳ11:1፤ 1ሳሙ-7:17፤ 11:3 8:5 ቀ49:20፤
ዘ817:14-20፤ 1ሳሙ-3:20፤ 10:19፤ 12:2:12:13፤
ሆላ13:11
፡7:12 አቤኤዘር ማለት የርዳታ ድንጋይ ማለት ነው

7:8 ወደ እርሱ መጸለይህን አታቋርጥ፤ በሕይወት ዘመናችን ሁሉ መንፈስ በሆኑ ጠላቶቻችን ላይ ድል መቀዳጀት የምንገባ ወደ እግዚአብሔር ስንጸልይ ነው። እግዚአብሔር በማንኛውም የሕይወታችን ጉዳይ፤ ይኸውም በሥራችን፤ በዕቅዳችንና በተሰባችንን በሚመለከት ነገር፤ በችግራችንና በድላችን ሁሉ ከእኛ ጋር እንዲሆን ጸሎት በር ይከፍታል (ሉቃ 18:1፤ 7 እና ማሳይመ)። ጸሎትን ችላ ማለታችን በሰይጣን እንድንጠቃና እንድንሸነፍ ያደርገናል። ሳሙኤል ሕዝቡ ላቀረበው ጥያቄ (ቀ4 9) የሰጠው ምላሽ፤ የሚቃጠል መሥዋዕት አድርጎ አንድ የበግ ጠቦት ማቅረብን ነበር፤ ይህም ሙሉ በሙሉ ልብን በአዲስ መልክ ለእግዚአብሔር መስጠትንና ስለ ሕዝቡ የምልጃ ጸሎት ለማቅረብ መወሰንን የሚያመለክት ነው።

8:1 ልጆቹን፡ ሳሙኤል ልጆቹን በቤቴል የእስራኤል ክፍል ላይ ፈራጆ አድርጎ ሾማቸው። እነርሱ ግን የአባታቸውን መልካም አርአያ አልተከተሉም (ቀ4 3)። ልጆቹም በፍላጎታቸው ያደረጉት በመሆኑ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ዔሊን በልጆቹ ጉዳይ ጥፋተኛ አድርጎ እንደሚናገረው (2:29)፤ ሳሙኤልን ጥፋተኛ አያደርግም። ከእጉል አካሄዳቸው የተነሳ ሳሙኤል ልጆቹን ካህናት ሆነው ያገለግሉ ዘንድ አልፈቀዳቸውም። ከልጆቹ አካሄድ መረዳት እንደሚቻለው፤ እግዚአብሔርን

ከሚፈሩ ወላጆች የተወለዱ ልጆች የራሳቸውን ምርጫ ሊያደርጉ እንደሚችሉ ነው።

8:5 ንጉሥ እንግሥልን፡ ንግሥና፤ እግዚአብሔር ከአብርሃም ጋር በባወደ ዜጃን ውስጥ ከሰጠው ተስፋ አንዱ ነው (ዘፍ 17:6)። ያዕቆብ ልጆቹን በሚባርክበት ጊዜ፤ በትረ መንግሥት ለይሁዳ ነገድ እንዲሆን አደረገ (ዘፍ 49:10)። እግዚአብሔር ንጉሣቸው ሆኖ እያለ፤ እስራኤላውያን በእርሱ ምሪት የማይረኩበት ጊዜ እንደሚመጣ መን ትንቢተኛ ቃል ተናግሮ ነበር (ዘ8 17:14-15፤ 28:36)። እስራኤላውያን ንጉሥ እንዲነግሥላቸው ጥያቄ ባቀረቡበት ጊዜ ሙሴ አስቀድሞ የተናገረው ትንቢት እዚህ ላይ ተፈጸመ። በጥያቄያቸውም እግዚአብሔር ራሱ የእስራኤል ንጉሥ መሆኑን መናታቸውን (ቀ4 7) እንዲሁም ለእግዚአብሔር የተለዩ ሕዝቦች እንደ መሆናቸው ያላቸውን የክብር ስፍራ ለቀው ተመሳሰለው ሊኖሩ እንደጓጉ እግዚአብሔር አየ፤ (1) "እኛም አንድ ሌሎቹ ሕዝቦች የሚመራንና ከፊታችን የሚሄድ፤ ጦርነታችንንም የሚዋጋልን ንጉሥ ያለን ሕዝቦች እንሆናለን" (ቀ4 20) ከሚል ፍላጎት በመነሣት፤ ሕዝቡ ንጉሥ እንዲነግሥላቸው ጠየቁ። በመሠረቱ ለውድቀታቸው ምክንያት የራሳቸው ጎሳ አት ሆኖ ሳለ፤ የችግራቸውና የሽንፈታቸው መንግሥት የእግዚአብሔር መንግሥት ብቁ ያለመሆን ነው ብለው

እርጅተሃል፤ ልጆችህ ያንተን ፈለግ አይከተሉም፤ ስለዚህ ሌሎች ሕዝቦች እንደሚደርጉት ሁሉ የሚመራንን ንጉሥ እንግሥልን” አሉት።

፩፻፲፭ ግን፤ “የሚመራን ንጉሥ እንግሥልን” ማለታቸው ሳሙኤልን አሳስደሰተውም፤ ስለዚህ ወደ እግዚአብሔር ጸለየ፤ “እግዚአብሔርም ሳሙኤልን እንዲህ አለው፤ “ንጉሣቸው እንዳልሆነ የናቂት እኔን እንጂ እንተን አይደልምና ሕዝቡ የሚሉሁን ሁሉ አድምጡ።” ፩፻፲፭ ምድር ካወጣችው ዕለት እንግሥቱ እስከ ዛሬ ድረስ እኔን ትተው ሌሎች አማልክትን በማምለክ ያደረጉትን ሁሉ በአንተም ላይ እያደረጉ ነው። እንተ ግን የሚሉሁን አድምጣቸው፤ በላያቸው የሚነግሠው ንጉሥ ምን እንደሚፈጽምባቸውም አሳውቃቸው፤ በሚገባም አስጠንቅቃቸው።”

10 ሳሙኤልም የእግዚአብሔርን ቃል ሁሉን ንጉሥ እንዲነግሥላቸው ለጠየቁት ሕዝብ ተናገረ።

11 እንዲሁም አለ፤ “በላያችሁ የሚነግሠው ንጉሥ የሚያደርግባችሁ ይህ ነው፤ ወንዶች ልጆቻችሁን ወስዶ ሠረገላኞችና ፈረሰኞች ያደርጋቸዋል፤ በሠረገላኞቹም ፊት ይርጣሉ።

12 እንዳንደቹን ሻለቆችና አምሳ አለቆች ያደርጋቸዋል፤ ሌሎችን መራቱን እንዲያርሱና እሁሉን እንዲያውዱ፤ የቀሩትን ደግሞ የጦር መሣሪያና ለሠረገላ የሚሆኑትን ዕቃዎች እንዲሠሩ ያደርጋቸዋል፤ 13 ሌቶች ልጆቻችሁን ወስዶ ሽቶ ቀማሚ፤ ወዋ ሠሪዎችና እንጀራ ጋጋሪዎች ያደርጋቸዋል። 14 ከእርሻችሁ ከወይንና ከወይራ ተክል

8+6
1፻፲፭-12+17፤
15+11፤ 16+11
ሆሌ13+10
8+7 ቀ+22፤
ዘ0 16+8፤
ዘ7+11+20፤
1፻፲፭-12+1
8+8
1፻፲፭-12+10፤
25፡21+22፤
ኤር2+17
8+9 ቀ+11-18፤
ዘ817+14-20፤
1፻፲፭-10+25
8+10 ዘ019+7፤
ማሕ3+7፤ 9+25
8+12 ዘ81+15
8+14
15፡21+7፤ 15፤
25፡22+12፤
ሕዝ46+18፤
ሚክ2+2
8+11 ዘ54+146፤
ዘ817+16፤
1፻፲፭-14+52፤
2፻፲፭-15+1፤
15፡11፤
2ዜ51+14፤
1፻፲፭-17+25

8+15 ዘ54+134፤
8+18
1፻፲፭-10+25፤
28+6፤ 15፡21+34፤
ኢዮ27+9፤
35+12፤ 13፤
መዝ18+41፤
66+18፤
ምላ1+28፤
ኢሳ1+15፤ 58+4፤

በታዎቻችሁ ምርጥ ምርጡን ወስዶ ለባለሟሎቹ ይሰጣቸዋል። 15 ከእህሳችሁና ከወይናችሁ ከዐሥር አንዱን ወስዶ ለሽማግሌቱና ለባለሟሎቹ ይሰጣቸዋል። 16 ወንድና ሴት አስከሮቻችሁን እንዲሁም ምርጥ ከብቶቻችሁንና አህዮቻችሁን ለራሱ ያደርጋቸዋል። 17 ከዘግና ከፍጽል መንጎቻችሁ አንድ ዐሥርኛውን ለራሱ ይወስዳል፤ እናንተ ራሳችሁም ባሪያዎቹ ትሆናላችሁ። 18 ያም ቀን በደረሰ ጊዜ፤ ወዳችሁ ከመረጣችሁት ንጉሥ የተነሣ ትራሽላችሁ፤ ነገር ግን በዚያ ቀን እግዚአብሔር አደመልሰላችሁም።”

19 ሕዝቡ ግን ሳሙኤልን መስማት እምቢ በማለት፤ እንዲህ አሉ፤ “አይሆንም፤ ንጉሥ እንዲነግሥልን እንፈልጋለን፤ 20 እኛም እንደ ሌሎቹ ሕዝቦች የሚመራንና ከፊታችን የሚሄድ፤ ጦርነታችንንም የሚዋጋልን ንጉሥ ያለን ሕዝቦች እንሆናለን።”

21 ሳሙኤልም ሕዝቡ ያለውን ሁሉ ሰማ፤ ያንኑ በእግዚአብሔር ፊት ተናገረው።

22 እግዚአብሔርም፤ “አድምጣቸው፤ ንጉሥም እንግሥላቸው” አለው።

ከዚያም ሳሙኤል የእስራኤልን ሰዎች “እያንዳንዳችሁ ወደ ከተማችሁ ተመለሱ” አሳቸው።

8+18 ኢሳ59+2፤ ኤር14+12፤ ሕዝ8+18፤ ሚክ3+4
8+19 ቀ+5፤ ምላ1+24፤ ኢሳ50+2፤ 66+4፤ ኤር7+13፤
8+12፤ 13+10፤ 44+16፤ ሐሥ13+21 8+20 ቀ+5
8+21 መላ11+11 8+22 ቀ+7
8+5 በዚያ ሆነ በቀጥር 6 እና 20 ላይ
በትወረት መሳፍንት ይላል።
8+16 የሰብሳ ሊቃናት ቅርጽም ከዚህ ጋር
ይሰማል። ዕብራይስጡ ግን መጥቶችን ይላል።

ማሰባቸው ስሕተት ነበር። ስለዚህ በእግዚአብሔር ላይ ከመታመን ይልቅ በዙሪያቸው እንዳሉ አሕዛብ ለመሆን ፈለጉ።

(2) ንጉሥ እንዲነግሥላቸው ለመጠየቅ ትክክለኛ የእግዚአብሔር ጊዜ ባይሆንም፤ ለዚህም ያነሣቸው የውስጥ ፍላጎታቸው ስሕተት በሆነም እንኳ፤ እግዚአብሔር የጠየቁትን ሰጣቸው። ከፍትሩና ከትዕግሥቱ የተነሣ እግዚአብሔር የሰውን ድካም ይቅር እንደሚል በማመልከት፤ ከበደል ነጻ ያልሆነው የእስራኤል ንጉሣዊ አገዛዝ ቢኖርም እንኳ (12+14-15፤ 19-25)፤ የኋላ ኋላ እግዚአብሔር ሕዝቡን ለመምራት እንደሚፈልግ ይገልጻል።

8+7 ንጉሣቸው እንዳልሆነ የናቂት እኔን እንጅ፤ እስከዚህ ጊዜ ድረስ ንጉሣቸው ሆኖ እስራኤላውያንን ይመራ የነበረው ራሱ እግዚአብሔር ነው። ቀጥተኛ ምሪት በመስጠት፤ በተለየ መገለጥና በተጻፈው ቃሉ እንዲሁም በተመሰጠና በተቀቡ አገልጋዮች አማካይነት እግዚአብሔር ሕዝቡን ይመራ ነበር። እስራኤላውያንን በሰው የሚመራ ንጉሣዊ አገዛዝ እንዲመሠረትላቸው ሲጠይቁ፤ ንጉሦቻቸው ሥልጣን ላይ የሚቀመጡ፤ በቀጥታ በእግዚአብሔር ተመርጠው ሳይሆን፤ በዘር ተሞረድ በትራ መንግሥትን በመውረስ ነበር። ይህም በመሆኑ እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ያለውን ጌትነትና ገዢነት እንዲበላሽ ያደረጉ ክፉና ማጋጣ መሪዎች ለመግዛት ዕድል አገኙ። በታሪክ ማጠቃለያ በመጨረሻው ጊዜ በክርስቶስ

ኢየሱስ አማካይነት እግዚአብሔር እንደገና በቀጥታ ሕዝቡን ይገዛል፤ ለመንግሥቱም ፍጻሜ አይኖረውም (ሉቃ 1፡33 ይመ። ከ1ጢሞ 1፡17፤ ከራእ 20፡4-6፤ 21፡1-8 ጋር ያነጻጽሩ)።

8+22 ንጉሥ እንግሥላቸው፤ በዚህን ጊዜ ለእስራኤል ንጉሥ ለማንገሥ የእግዚአብሔር ፈቃድ ባይሆንም፤ አደረገ፤ ይህም በእግዚአብሔር ፍጹም ፈቃድ ባይሆን፤ እግዚአብሔር ለክፉ ነገር ለማሰጠው ይሁንታዊ ፈቃድ መሠረት ለሚፈጸም ታሪክ ጥሩ ምሳሌ ነው (1ጢሞ 2፡4 እና ማብ ይመ። እንዲሁም በገጽ 1075 ላይ፤ “የእግዚአብሔር ፈቃድ” በሚል ርእስ የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመ።)። የኋላ ኋላ ቸግርና ጥፋት የሚያስከትል በሆነም እንኳ (ቀ፡ 10-18) እግዚአብሔር ንጉሥ እንዲሾምና ንጉሣዊ አገዛዝ እንዲመሠርት ፈቀደ፤ ይኸውም (1) ፍጹም የሆነው የእግዚአብሔር መንግሥት መምጣት እንደሚያስፈልግና ኢየሱስ ክርስቶስ በነገሥታት ንጉሥነት የሚገነቡትን ጊዜ አስቀድሞ ለማመልከት (ማቴ 2፡2፤ 21፡5፤ 1ጢሞ 1፡17፤ 6፡15፤ ራእ 19፡16)፤ (2) ዐመፅን በማድረግ የሚቀጥል ሕዝብ እስካለ ድረስ፤ በምድር ላይ ምንም ዐይነት መንግሥት ትግራቸውን ሊፈታ ወይም ዘላቂ ሰላምና ጸጥታ ሊሰጣቸው እንደማይችል ለሕዝቡ ለማስተማር፤ የጽድቅ መንግሥት የሚገዛው፤ ፍጹም ሰላምና ደስታ ሊከበሩት እውን የሚሆነው በአዲሱ ሰማይና ምድር ብቻ ነው (ራእ ምዕ 21-22)።

ሳሙኤል ሳኦልን ለንጉሥነት ቀባው

9 ቂስ የተባለ አንድ ታዋቂ ብንያማዊ ሰው ነበረ፤ እርሱም የአቤኤል ልጅ፤ የጽሮር ልጅ፤ የብከራት ልጅ፤ የብንያማዊው የአፌት ልጅ ነበር። ²ቂስም ከእስራኤል ልጆች መካከል በመልክ ቀናነና ተወዳዳሪ የማይገኝለት፤ ቂስም ከሌሎች ሁሉ ይልቅ ከትከሻው በላይ ዘለግ ያለ፤ ሳኦል የተባለ ወጣት ልጅ ነበረው።

³በዚያም ጊዜ የሳኦል አባት የቂስ አህዮች

ጠፍተው ነበር፤ ቂስም ልጁን ሳኦልን፤ "ከአገልጋዮቹ መካከል አንዱን ይዘህ ሂድና አህዮቹን ፈልግ" አለው። ስለዚህ በኩረብታማው በሄፍሬም አገርና በሻለሻ አካባቢ ባለው ስፍራ ሁሉ ተዘዋወረ፤ ሆኖም አህዮቹን አላገኘም። ወደ ሻዕሊዳሪ ግዛት ዘልቀው ገቡ፤ አህዮቹ ግን በዚያም አልነበሩም። እንዲሁም በብንያማ ግዛት በኩል ዐለፈ፤ ሆኖም አላገኝቱም።

⁵ወደ ጽፍ ግዛት በደረሰ ጊዜ ሳኦል አብሮት የነበረውን አገልጋይ፤ "አባቴ ይህን ጊዜ ስለ አህዮቹ ማበሉን ትቶ ስለ እኛ መጨነቅ ስለሚጀምርና እንመለስ" አለው።

⁶አገልጋዩ ግን፤ "እነሆ፤ በዚህች ከተማ አንድ የሕዝብዛብ ሰው አለ፤ እርሱም በጣም የተከበረ ነው፤ የሚናገረውም ሁሉ በትክክል ይፈጽማል፤ በየትኛው መንገድ መሄድ እንዳሳጠን ይነግረን ይሆናልና ወደዚያ እንሂድ" ሲል መለሰለት።

⁷ሳኦልም እገልጋዩን፤ "መሄዱን እንሂድ፤ ነገር ግን ለሰውየው ምን እንሰጠዋለን? በስልቻዎቻችን የደዘነው ስንት አልቆለልን? በሕዝብዛብዬ ሰው የምናበረክተውም ስጦታ የለንም፤ ታዲያ ምን እልን?" አለው።

⁸አገልጋዩ፤ "እኔ የአንድ ሰቅል ጥሬ ብር ሩብ" አለኝ፤ በየትኛው መንገድ መሄድ እንዳለብን ይነግረን ዘንድ ገንዘቡን በሕዝብዛብዬ ሰው እሰጠዋለሁ" ሲል ብረጃማ መለሰለት። ⁹ቀደም ሲል በእስራኤል ዘንድ አንድ ሰው ሕዝብዛብዬን ለመጠየቅ ሲሄድ፤ "ኑ ወደ ባለ ራእዩ እንሂድ" ይል ነበር፤ ዛሬ ነቢይ የሚባለው በዚያ ጊዜ ባለ ራእይ ይባል ነበርና።

¹⁰ሳኦልም፤ "መልካም፤ ና እንሂድ" አለው። ስለዚህ የሕዝብዛብዬ ሰው ወዳለበት ከተማ ሄዱ።

¹¹በከተማዬ መዳረሻ ያለውን ኩረብታ በመውጣት ላይ ሳሉ፤ ውሃ ለመቅዳት

9+1 እሱ18+11-
20+ ሩት2+1፤
14ሙ14+51፤
18ፍ8+33፤
9+39፤ አስ2+5፤
ሐሥ 13+21
9+2 ዘፍ39+6፤
14ሙ10+23፤24
9+3 ሩት20፤
14ሙ10+14፤16
9+4 እሱ24+33፤
14ሙ10+2፤
274+42
9+5 14ሙ1+1፤
10+2
9+6 ዘፍ33+1፤
ሙ13+6፤
14ሙ3+19
9+7 ዘፍ32+20፤
1713+7፤ 14+3፤
274+42፤
5+5፤15፤
እር40+5
9+9 ዘፍ25+22፤
24ሙ15+27፤
24+11፤
2717+13፤
18ፍ9+22፤
21+9፤ 26+28፤
29+29፤
28ፍ19+2፤
ኢ429+10፤
30+10፤ አሞ7+12
9+11
ዘፍ24+11፤13

9+12 ዘፍ26+30፤
ዘፍ28+11-15፤
14ሙ7+17
9+13
ማቴ14+19፤
1ቆ፤10+16፤
1ጢ፤4+3-5
9+16 ዘፍ16+11፤
ዘፍ3+8፤ 30+25፤
14ሙ2+35፤
12+3፤ 15+1፤
23+4፤ 26+9፤
24ሙ3+18፤
7+8፤ 1778+16፤
2711+12፤
18ፍ5+2፤
ሙዝ2+2፤ 102+1
9+17
14ሙ16+12
9+20 ሩት3፤
14ሙ12+13፤
ፅዝ6+8፤
ኢ460+4-9፤
472+44፤
ሐ12+7፤
ሚል3+1

የሚወጡ ልጃገረዶችን አግኝተው፤ "ባለ ራእዩ እዚህ ነውን?" ሲሉ ጠየቁ።

¹²እነርሱም እንዲህ ሲሉ መለሱላቸው፤ "አዎን አለ፤ እነሆ፤ ከፊታችሁ ነው፤ ፈጠን በሉ፤ ሕዝቡ በማምለኪያው ኩረብታ ላይ መሥዋዕት ስለሚያቀርብ፤ ወደ ከተማችን ገና ዛሬ መምጣቱ ነው፤ ¹³ወደ ከተማዬም በገባችሁ ጊዜ፤ ለመብላት ወደ ማምለኪያው ኩረብታ ከመውጣቱ በፊት ታገኙታላችሁ። መሥዋዕቱን እርሱ መባረክ ስላለበት፤ እርሱ እስኪመጣ ድረስ ሕዝቡ መብላት አይጀምርም፤ ከዚያ በኋላ የተጋበዘው ሕዝብ ይበላል፤ አሁኑኑ ውጤት ወዲያው ታገኙታላችሁ።"

¹⁴እነርሱም ወደ ከተማዬቱ ወጡ፤ ወደ ከተማዬቱም በመግባት ላይ ሳሉ፤ እነሆ፤ ሳሙኤል ወደ ማምለኪያው ኩረብታ ለመውጣት እነርሱ ወዳሉበት አቅጣጫ መጣ።

¹⁵ሳኦል ከመምጣቱ ከአንድ ቀን በፊት አግዚአብሔር ለሳሙኤል ይህንን እንዲህ ሲል ገልጦለት ነበር፤ ¹⁶"ነገ በዚህ ጊዜ ከብንያማ ምድር አንድ ሰው ወደ አንተ አልካለሁ፤ በሕዝቤ በእስራኤል ላይ መሪ እንዲሆን ቅባው፤ እርሱም ሕዝቤን ከፍልጠኤማውያን እጅ ይታደጋል። እነሆ፤ አዝቤን ከላይ ተመልከቻለሁ፤ ጩኸቱ ከእኔ ዘንድ ደርሶአልና።"

¹⁷ሳሙኤል ሳኦልን ባየው ጊዜ አግዚአብሔር፤ "ያ የነገርሁህ ሰው እነሆ፤ እርሱም ሕዝቤን ይገዛል" አለው።

¹⁸ሳኦልም በቅጥር በር ላይ ወደ ሳሙኤል ቀረብ ብሎ፤ "የባለ ራእዩ ቤት የት እንደሆነ ትነግረኛለህ?" ሲል ጠየቀው።

¹⁹ሳሙኤልም እንዲህ ሲል መለሰለት፤ "ባለ ራእዩ እኔ ነኝ፤ ዛሬ ከእኔ ጋር ስለምትበሉ ከፊቴ ቀደማችሁ ነገ ጠየት አስናብትሃለሁ፤ በልብህ ያለውንም እነግርሃለሁ። ²⁰ከሦስት ቀን በፊት ስለ ጠፋብህ አህዮች አትጨነቅ፤ ተግኝተዋልና። የእስራኤል ምኞት ሁሉ ያዘነበለው ወደ አንተና ወደ አባትህ ቤተሰብ ሁሉ አይደለምን?"

²¹ሳኦልም፤ "እኔ ከእስራኤል ነገዶች ውስጥ በጣም አነስተኛ ከሆነው ከብንያማ ወገን አይደለሁምን? ጉሣዬስ ከብንያማ ነገድ ጉሣዎች ሁሉ የሚያንስ አይደለምን?"

9+21 ዘፍ3+11፤ ሙሳ6+15፤ 20+35፤46፤ 14ሙ18+18፤
ሙዘ68+27፤ ማቴ2+6፤ ቆ፤15+9
9+8 ሦስት ግራም ያህል ነው።

9+9 ባለ ራእዩ፤ በሰብራይስጥ፤ ሮኢ የሚባል ሲሆን፤ ትርጉሙም "የሚያይ" ማለት ነው። ይህ ሰው መንፈሳዊውን ነገር ለማየት ከአግዚአብሔር የተሰጠ የተለየ ችሎታ ያለው ወይም ወደ ፊት የሚሆነውን ነገር ለይቶ የሚያውቅ ነው (ከቀ፡ 19፤ ከ24ሙ፡ 24+11፤ ከ2ዜፍ፡ 29+25፤ 35+15 ጋር ያገጽፋ)። በጊዜው ወይም ወደፊት ስለሚሆነው ነገር አግዚአብሔር በሕልም ወይም በራእይ ለነቢያት ይገልጥ ነበር (ከዘ፡ 12+6 ጋር ያገጽፋ)። ብዙ ትንቢት በማይነገርበት

ጊዜ፤ "ብዙ ራእይ አይታይም" ተብሎ ይነገር ነበር (3+1)። የኋላ ኋላ በእስራኤል ታሪክ ውስጥ ለባለ ራእይ የሚደረገው ከወፊት ለነቢይ ከሚደረገው ያነሰ ነበርና የነቢይ ዋና ተግባር፤ ለአግዚአብሔር ያላቸውን ታማኝነት በሚመለከት ከአግዚአብሔር ያየውን ወይም የሰማውን ነገር ለአግዚአብሔር የኪዳን ሕዝብ መናገር ነበር (በገጽ 1009 ላይ፤ "ነቢይ በብሉይ ኪዳን" በሚል ርእስ የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመ)።

ታዲያ እንዲህ ያለውን ነገር ስለ ምን ትነግረኛለህ? ብሎ መለሰለት።

²²ከዚያም ሳሙኤል ሳላልገና አገልጋዩን ወደ አዳራሹ አመጣጠነ ከተጋበዙትም ሠላሳ ያህል ሰዎች ሁሉ በላይ አስቀመጣቸው።

²³ሳሙኤልም ወጥ ቤቱን፤ "ለይተህ አስቀምጥ ብዬ የሰጠሁን የሥጋ ብልት አምጣው" አለው።

²⁴ወጥ ቤቱም የቱኑን ሥጋ እንዳለ አምጥቶ በሳላል ፊት አስቀመጠው። ሳሙኤልም፤ "ይህ፤ እንግዶችን ጋብኅለሁ" ካልሁበት ጊዜ ጀምሮ እስከ ተወሰነው ጊዜ ድረስ ለአንተ ተለይቶ የተቀመጠለህ ስለሆነ ብዛው" አለው። ሳላልም በዚያች ዕለት ከሳሙኤል ጋር አብሮ በላ።

²⁵ከማምለኪያው ከረብታ ወደ ከተማዬቱ ከወረዱ በኋላ ሳሙኤል በቤቱ ሰገነት ላይ ከሳላል ጋር ተነጋገረ። ²⁶በማለቱ ተነሡ፤ ሳሙኤል ሳላልን ከሰገነቱ ላይ ጠርቶ፤ "ሳሰናብትህ ስለ ሆነ ተዘጋጅ" አለው። ሳላልም ተዘጋጅቶ እንዳበቃ፤ ከሳሙኤል ጋር ተያይዘው ወደ ውጭ ወጡ። ²⁷ወደ ከተማዬቱ ዳርቻ እየወረዱ ሳለ፤ ሳሙኤል ሳላልን፤ "አገልጋይህ ወደ ፊት ቀድሞን እንዲሄድ ንገረው" አለው፤ አገልጋዩም እንደ ተነገረው አደረገ፤ ከዚህ በኋላ ሳሙኤል፤ "አንተ ግን ከከገዛብኬ የተላከ መልእክት እነግርህ ዘንድ ለጥቂት ጊዜ እዚህ ቈይ" አለው።

10 ከዚያም ሳሙኤል የዘይቱን ብርሶ ወሰደ፤ ዘይቱን በሳላል ራስ ላይ ካፈሰሰ በኋላ እንዲህ ሲል ሳመው፤ "በርሱቱ ላይ ገዢ ትሆን ዘንድ እግዚአብሔር ቀብቶህ የለምን?" ካለ ከእኔ ተለይተህ ስት ሄድ፤ በብንያም ወሰን ላይ በምትገኘው ጼልጸህ በተባለች ስፍራ በራሔል መቃብር አጠገብ ሁለት ሰዎች ታገኛለህ። እነርሱም፤ 'የምትፈልጋቸው አሁዮች ተገኝተዋል፤ አሁን አባትህ ስለ አሁዮቹ ማሰቡን ትቶ፤ 'ስለ ልጄ ምን ባደርግ ይሻለኛል?' እያለ

9:24 ዘሌ7:34
9:25 ዘጸ22:8
ኢሳ2:8
ማቴ24:17
ሉቃ5:19
10:1 ዘወ29:7
34:9
14:1
14:1
16:1
24:20-20:19
17:1
17:1
27:9
መዝ78:62-71
10:2 ዘዳ35:20
14:10-9:4:5

10:3 ዘዳ35:8
10:4 ቀ27:1
14:10-16:20
ምላ18:16
10:5 ቀ10:26
ዘዳ31:27
ዘሌ26:30
ዘዳ11:29
14:10-11:4
13:3
16:16
18:10
19:20
17:140
20:35
27:23:15
3:15
6:1
14:5
መዝ92:3
ኢሳ30:29
ኤር31:4
አዋ7:14
14:14
10:6
ዘዳ11:25
10:7
መዝ9:33
24:10
17:8
17:8
28:2
መዝ9:10
ሉቃ1:28
ሉቃ13:5

በመጨረሻ ላይ ነው' ይሉሃል።

³⁰አንተም ጉዞህን በመቀጠል በታቦር እስካለው እስከ ትልቁ ዛፍ ድረስ ትሄዳለህ፤ እዚያም ሦስት ሰዎች፤ አንዱ ሦስት የፍጥረት ግልገል፤ ሌላው ሦስት ዳቦ፤ ሌላው ደግሞ የወይን ጠጅ የተሞላበት አቁማዳ ይዘው ወደ ከገዛብኬ ወደ ቤቴል ሲወጡ ያገኙሃል። እነርሱም ሰላም ይሉሃል፤ ሁለት ዳቦ ይሰጡሃል፤ አንተም ትቀበላቸዋለህ።

³¹ከዚያ በኋላ የፍልስጥኤማውያን ጦር ወዳለበት ወደ ከገዛብኬ ተራራ ወደ ጊብን ትሄዳለህ። ወደ ከተማዬቱ እንደ ደረሰህም የነቢያት ጉባኤ በመሰባጠን በከበሮ፤ በእምቢ ሊታቶ በበገና ታጅበው ትገቡት እየተናገሩ ከማምለኪያው ከረብታ ላይ ሲወርዱ ታገኛቸዋለህ። ³²የእግዚአብሔር መንፈስ በገይል ይወርድብሃል፤ ከእነርሱ ጋር ትገቡት ትናገራለህ፤ እንደ ሌላ ሰውም ሆነህ ትለወጣለህ። እነዚህ ምልክቶች በተፈጸሙ ጊዜ እጅህ ማድረግ የምትችለውን ሁሉ አድርግ፤ ከገዛብኬ ከአንተ ጋር ነውና።

³³ከፊቱ ቀድመህ ወደ ጌልገላ ውረድ፤ እኔም የሚጋጠለውን መሥዋዕትና የጎብረት መሥዋዕቱን፤ ለማቅረብ ወደ አንተ እመጣለሁ፤ ነገር ግን ወደ አንተ መጥቼ ምን ማድረግ እንዳለብህ እስክንገርህ ድረስ ሰባት ቀን መቆየት አለብህ።

ሳላል ነገሠ

¹ሳላል ከሳሙኤል ተለይቶ ለመሄድ ፊቱን በመለሰ ጊዜ፤ ከገዛብኬ የሳላልን ልብ ለወጠው፤ ምልክቱም ሁሉ በዚያ ዕለት

10:8 ኢሳ4:20
10:9 ቀ6:7
ዘጸ13:2
*10:1 የዕራይስጥ ቅጂ ከዚህ ጋር ይስማማል፤ የሰብሳ ሊቃናትና የቡልጌት ትርጉም ግን፤ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ትግላህ ከከበሩት ጠ ሳቶቹም እጅ ታደነዋለህ፤ እግዚአብሔር ለርሱት ገዢ አድርጎ የሾመህ ምልክቱ ይህ ነው የሚለውን ይጨምራሉ።
*10:8 በትውፊት የሰላም መሥዋዕት ይባላል።

10:1 እግዚአብሔር ቀብቶህ የለምን? ሳላል የተቀበው፤ (1) ለተጠራበት የተለየ አገልግሎት ለእግዚአብሔር አሳልፎ ለመስጠት፤ (2) እግዚአብሔር ለሾሞበት ቦታ ብቁ የሚያደርግ ጸጋና ስጦታ እንዲቀበል ነው። 'እግዚአብሔር የቀበው' የሚለው ሐረግ፤ አንድን የእስራኤል ንጉሥ ለማመልከት የሚነገር የተለመደ አባባል ነበር (26:9 ይመ፤ ከ12:3፤ ከሰቆ 4:20 ጋር ያነጻጽሩ)። እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ የቀበው የመጨረሻው ንጉሥ መሰሉ ኢየሱስ ነው (ዮሐ 1:32-33)፤ እንደዚሁም የኢየሱስ ተከታዮች ሁሉ የአዲስ ኪዳን ካህናት ሆነው (ከ1ጴጥ 2:5-9 ጋር ያነጻጽሩ) በዚያው በመንፈስ ቅዱስ መቀበት (2ቆሮ 1:21፤ 1ዮሐ 2:20) አለባቸው።
10:5 ትንቢት እየተናገሩ፤ ይናገሩት የነበረው ይህ ትንቢት (ቀ፡ 6:10-11:13)፤ ከመንፈስ ቅዱስ በተሰጠ ዝግሬና (ከዘጥ 11:25 ጋር ያነጻጽሩ) ትንቢታዊ በሆነ ቃል እግዚአብሔር ማመስገንን ያካተተ ሳይሆን አይቀርም።
10:6 እንደ ሌላ ሰውም ሆነህ፤ እግዚአብሔር

በመንፈስ ቅዱስ በመቀበት የሳላልን የውስጥ ማንነት ለወጠ (ከቀ፡ 9:2 ጋር ያነጻጽሩ)። ይህ ለውጥ ቅድመ ሁኔታን ማሟላት የሚያጠይቅ ወይም በዘላቂነት የሚቆይ አልነበረም፤ ለውጡ ጸንቶ ሊቆይ የሚችለውም፤ እግዚአብሔርን በመታዘዝ እስከ ቀጠለ ድረስ ነው። ከጊዜ በኋላ ሳላል ባለመታዘዝ ሂደት የእግዚአብሔር መንፈስ ተለየው (13:13-14፤ 15:11፤ 16:14)።
10:9 እግዚአብሔር የሳላልን ልብ ለወጠው፤ ሳላል የጽድቅ ሕይወት በመኖር እግዚአብሔርንና እስራኤልን ማገልገል ይችላል ዘንድ ከእግዚአብሔር የተቀበለው ብዙ ስጦታ ነበረው፤ ይኸውም የተለወጠ ልብ፤ ከመንፈስ ቅዱስ የሆነ ገይል (ቀ፡ 6)፤ የሚያምርና ጠንካራ ቁመና (ቀ፡ 23)፤ ትሑት ልብ (9:21) እንዲሁም የሳሙኤል ምሪትና ጸሎት (12:23-25) ናቸው። በተለይ ለንጉሥነት እንደተቀባ የሚያመለክተውን የትንቢት ስጦታ (ቀ፡ 10-13) ልብ ማለት ያስፈልጋል። ይሁን እንጂ ሳላል ማስተዋል ስለትደለው፤ ለእግዚአብሔርና ለቃሉ ታማኝ ሆኖ ከመቆም ፈጥኖ ፈቀቅ አለ (13:13-14)።

ተፈጸመ። ¹⁰ጊብን በደረሱ ጊዜ የነበረዋቱ ጉባኤ አገኙት፤ የሕዝብሐብር መንፈስ በጎይል ወረደበት፤ ከእነርሱም ጋር ትንቢት ተናገረ። ¹¹ቀድሞ የሚያውቁት ሁሉ ከነበረዋቱ ጋር ትንቢት ሲናገር ባዩት ጊዜ፤ እርስ በርሳቸው፤ "የቀስን ልጅ ምን ነው? ሳኦልም ከነበረዋት ወገን ነው?" ሲሉ ተጠያቂዋቸው።

¹²በዚያ ነዋሪ የሆነ አንድ ሰው፤ "የእነርሱስ አባት ማን ነው?" ብሎ መለሰ። ስለዚህ፤ "ሳኦልም ከነበረዋት ወገን ነው?" የሚል ምሳሌያዊ አነጋገር ሆነ። ¹³ሳኦል ትንቢት መናገሩን ከፈጸመ በኋላ ወደ ማምላኪያው ከረብታ ሄደ።

¹⁴በዚህ ጊዜ የሳኦል አንት እርሱንና አገልጋዩን፤ "የት ነበራችሁ?" ሲል ጠየቃቸው።

እርሱም፤ "አሁኖቼን ፍለጋ ሄደን ነበር፤ እንደሚገባች በተረዳን ጊዜ ግን ወደ ሳሙኤል ሄድን" አለው።

¹⁵የሳኦል አንትም፤ "እባክህ፤ ሳሙኤል ያለህን ንገረኝ" አለው።

¹⁶ሳኦልም መልሶ፤ "አሁኖቼ መገኘታቸውን ገልጦ ነገረን" አለው። ይሁን እንጂ ስለ መንገሡ ሳሙኤል የነገረውን ለአጎቱ አልተናገረም።

¹⁷ሳሙኤል የእስራኤልን ሕዝብ ወደ ምጽጳ ወደ አግዚአብሔር ፊት ጠርቶ፤

¹⁸እንዲህ አላቸው፤ "የእስራኤል ስምላክ አግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ 'እስራኤልን ከግብፅ አወጣሁት፤ ከግብፃውያን እጅ ይጨቁኗችሁ ከነበሩት ከሌሎቹ መንግሥታት ሁሉ እጅ ታደግኳችሁ።"

¹⁹ዛሬ ግን ከመከራችሁና ከቅንቃቸሁ ሁሉ የሚደድናችሁን ስምላክቼን ንቃችሁ፤ 'የለም'፤ ንጉሥ አንግሥልን' አላችሁ። ስለዚህ በየነገራችሁና በየጥንታችሁ ሆናችሁ በአግዚአብሔር ፊት ቅረቡ።"

²⁰ሳሙኤል የእስራኤልን ነገዶች ሁሉ ባቀረበ ጊዜ፤ የብንያም ነገድ ተመረጠ። ²¹ከዚያም የብንያምን ነገድ በየጥንታችሁ ፊት አቀረበ፤ የማጥሪ ጉሣም ታመረጠ። በመጨረሻም የቀስ ልጅ ሳኦል ተመረጠ። እርሱ ግን ተፈልጎ አልተገኘም። ²²ሰዎቹም፤ "ሰውየው መጥቶአልን?" ሲሉ አግዚአብሔርን ጠየቁ።

አግዚአብሔርም፤ "አምን፤ ነገር ግን በዕቃ መካከል ተሸጎአል" አለ።

²³እነርሱም ሮጠው ከተደበቀበት

10+10 ቀ+5፤
10+11+25፤
1400-11+6
10+11 ቀ+12፤
1400-19+24፤
2579+11፤
ኤር29+26፤
ሆሊ9+7፤
ግብ13+54፤
የሐ7+15
10+12 ቀ+11
10+13
1400-19+23
10+14
1400-9+3፤
14+50
10+16 1400-9+3
10+17 1400-7+5
10+18 101+14፤
10+10
10+19
10+11+20፤
10+17+14፤
33+5፤ ኢሰ7+14፤
1400-8+5፤
መዝ7+10፤
18+48፤ 68+20፤
145+19
10+21 አስ3+7፤
ምላ16+33
10+22
10+25
10+25
10+23 1400-9+2

10+24 ዘጸ17+15፤
1400-9+2፤
2400-21+6፤
1571+25+34+39፤
2371+12፤
10+25
10+17+14-20፤
1400-8+9፤ 11-18፤
11+14፤
2371+12፤
10+26 ቀ+5፤
መዛ19+14፤
20+44
10+27 ቀ+4፤
10+13+13፤
1400-20+7፤
15710+25፤
2ዜ517+5፤
32+23፤
መዝ68+29
11+1 ዘጸ19+38፤
10+23+32፤
መዛ21+8፤
1400-12+12፤
31+11፤
2400-2+4፤5፤

አመጡት፤ በሕዝቡ መካከል በፋ ቁመቱ ከሌሎቹ ሁሉ ይልቅ ከትኩረት ዘለግ ያለ ነበር። ²⁴ሳሙኤልም መላው ሕዝብ፤ "አግዚአብሔር የመረጠውን ሰው አያችሁን? ከሕዝቡ ሁሉ የሚሰተካከለው ማንም የለም" አለ።

ከዚያም ሕዝቡ፤ "ንጉሡ ለዘላለም ይኑር!" ብሎ ጮኹ።

²⁵ሳሙኤልም ለንጉሥ የሚገባውን ወግና ሥርዐት ለሕዝቡ ገልጦ ካስረዳ በኋላ በመጽሐፍ ጽፎ በአግዚአብሔር ፊት አኖረው። ከዚህ በኋላ ሳሙኤል እያንዳንዱን ሰው ወደየቤቱ አሰናወጠ።

²⁶ሳኦልም ጊብን ወዳለው ቤቱ ሄደ፤ አግዚአብሔርም ልባቸውን የነሳው ንያላን ሰዎች አብረውት ሄዱ። ²⁷እንዳንድ ምና ምንቴ ሰዎች ግን፤ "እንዲህ ያለ ሰው እንዴት ሊያድንን ይችላል?" በማለት ናቁት፤ ስጦታም አላመጡለትም። ሳኦል ግን ዝም አለ።

ሳኦል ያለያሲባን ከተማ ታደገ

11 አምናዊው ናዖስ ወጥቶ ኢያቢስ ገለጋድን ከበባት፤ የኢያቢስም ሰዎች ሁሉ፤ "ከእኛ ጋር ቃል ኪዳን አድርግ፤ እኛም እንገዛለን" አለው።

አምናዊው ናዖስ፤ "ከእናንተ ጋር ቃል ኪዳን የማድርገው የእያንዳንዳችሁን ቀኝ ዐይን አውጥቼ እስራኤልን ሁሉ ካዋረድሁ በኋላ ብቻ ነው" ሲል መለሰ።

የኢያቢስም ሽማግሌዎች፤ "ወደ መላው እስራኤል መልእክተኞችን እንድንልክ የሰባት ቀን ጊዜ ሰጠን፤ ሲታደገን የሚመጣ ሰው ከሌለ፤ ለአንተ እንገዛለን" አለው።

²መልእክተኞቹም ሳኦል ወዳለበት ወደ ጊብን መጥተው ይህን ለሕዝቡ በተናገሩ ጊዜ፤ ሕዝቡ ሁሉ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው አለቀሱ፤ "በዚህ ጊዜ፤ ሳኦል በፊዎቹን እየነጻ ከዕርሻ ተመለሰ፤ እርሱም፤ "ሕዝቡ የሚያለ ቅሰው ምን ሆኖ ነው?" ሲል ጠየቁ። እነርሱም የኢያቢስ ሰዎች ያሏቸውን ነገሩት።

³ሳኦል ይህን በሰማ ጊዜ የሕዝብሐብር

መንፈስ በጎይል ወረደበት፤ እጅግ

11+1 2400-10+2፤ 17+27፤ 21+12፤ 1ዜ519+1፤
ኤር37+1 11+2 ዘጸ34+15፤ ዘጸ16+14፤ 1400-17+26
11+3 ቀ+10፤ መዛ2+16፤ 1400-8+4 11+4 ዘጸ27+38፤
ዘጸ25+6፤ 1400-10+5፤ 26 11+6 መዛ3+10

10+25 ለንጉሥ የሚገባው ወግና ሥርዐት፤ የእስራኤል ንጉሥ ከሌሎች የሕዝብ ነገሥታት የተለየ ሆኖ መገኘት ይገባው ነበር። ፈላጭ ቁራጭ ንጉሥ ከመሆን ይልቅ፤ ታላቅና መልካም መሪ በመሆን፤ ለዋናው የሕዝብ መሪ ለአግዚአብሔር በመገዛት በእርሱ የሚመራ ንጉሥ መሆን ነበረበት (የንጉሥ ጥልቀትንና ለንጉሥ የሚገባውን ሥዕባት በተመለከተ ዘጸ 17+14-20 ይመ)።

11+6 የአግዚአብሔር መንፈስ በጎይል ወረደበት ተቋጣ፤ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ ጎይል

እንደሚሰጠው፤ ሳኦል ለንጉሥነት በተቀባ ጊዜ በሳሙኤል የተነገረው ተስፋ (10+6) እዚህ ላይ ተፈጽሞአል። በመሳፍንት ዘመን ፈራጆች ያደርጉት እንደነበረው፤ ሳኦል በንጉሥነቱ በእስራኤል ጠላቶች ላይ ቁራጥ የሆነ ወታደራዊ ትእዛዝ እንደሰጠ መመልከት ይቻላል (በመዛ 14+6 ላይ ስለ ሳምላን የተጠቀሰውን ከዚህ ጋር ያነጻጽሩ)። መንፈስ ቅዱስ በአማኝ ሕይወት ውስጥ ከሚሠራበት አንዱ አቅጣጫ፤ በገጠኤአትና በሌሎች ላይ በሚደረገው በደል ላይ የሚገለጽ የጽድቅ ቀጣጣ ነው። ኢየሱስ ራሱ በተለያዩ ጊዜ በገጠኤአትና በከፉ ድርጊት

27

14ሙ-16:13

ተቋቋሙ። ጥንድ በፊደል ወሰደ ቈራረጠ፤ ሥጋቸውንም በመልእክተኞች እጅ ልከ፤ "ሳኦልንና ሳሙኤልን የማይከተል ሰው በፊው እንደዚህ ይቈራረጣል" ሲል በመላው እስራኤል አስነገረ። ታላቅ ፍርሀት ከእግዚአብሔር ዘንድ በሕዝቡ ላይ ወደቀ፤ ሕዝቡም እንደ አንድ ሰው ሆኖ ወጣ። ሳኦል ቤዜቅ በተባለ ስፍራ ሰራዊቱን በሰበሰበ ጊዜ፤ ቀጥራቸው ከእስራኤል ሦስት መቶ ሺህ፤ ከይሁዳም ሠላሳ ሺህ ነበር።

ከዚያ ለመጡትም መልእክተኞች "ለኢያቢስ ገለጻል ሰዎች 'ነገ ፀሐይ ሞቅ በሚልበት ጊዜ ነጻ ትሆናላችሁ' ብላችሁ ንገሯቸው" አሏቸው። መልእክተኞቹም ሄደው ለኢያቢስ ሰዎች ይህንኑ በነገሯቸው ጊዜ በደሰታ ፈነደቁ። ¹⁰ለአሞናውያንም "እኛ ነገ እጃችንን እንሰጣችኋለን፤ እናንተም መልካም መስሎ የታያችሁን ሁሉ ልታደር ጉብን ትችላላችሁ" አሏቸው።

¹¹በማግስቱ ሳኦል ሰራዊቱን ከሦስት ቦታ ከፈለው፤ ሊነጋጋ ሲል፤ የአሞናውያንን ሰፈር ጥሰው በመግባት ፀሐይ ሞቅ እስኪል ድረስ ፈጅቶታል። በሕይወት የተረፉትም ሁለት እንኳን ሆነው በአንድ ላይ ሊሆኑ እስከማይችሉ ድረስ ተበታተኑ።

የሳኦል ንጉሥነት ተረጋገጠ

¹²ሕዝቡ ሳሙኤልን "ሳኦል እንዴት ሊገዛን ይችላል!" ያሉት እነማን ነበሩ? እነዚህን ሰዎች እንገድላቸው ዘንድ አምጣቸው" አሉት።

¹³ሳኦል ግን "ይህ ዕለት እግዚአብሔር እስራኤልን የታደገበት ቀን ስለሆነ፤ በዛሬው ዕለት ግንም ሰው አይገድልም" አለ።

¹⁴ከዚያም ሳሙኤል ሕዝቡን "ኑና ወደ ጌልገላ እንሂድ፤ ንግሥናውን እናጽና" አለ። ¹⁵ሕዝቡ ሁሉ ወደ ጌልገላ ሄደው የሳኦልንም ንጉሥነት በእግዚአብሔር ፊት አጽና። በዚያም ሕዝቡ የነበረት መሥዋዕት በእግዚአብሔር ፊት አቀረበ፤ ሳኦልና እስራኤላውያንም ሁሉ ታላቅ በዓል አደረጉ።

ሳሙኤል ያደረገው የመሰከባበቻ ንግግር

12 ሳሙኤል ለመላው እስራኤል እንዲህ አለ፤ "እነሆነ ያላችሁንን ሁሉ ሰምቼ ንጉሥ እንግሼላችኋለሁ። ንጉሥ ሆኖ የሚመራችሁንም ሰው እነሆነ አግኝታችኋል። እኔም ዕድሜዬ ገፍቶአል፤ ጠጉራም ሽብቶአል፤ ልጆቼም አብረዋችሁ አሉ፤ ከወጣትነት ጊዜዬ ጀምሮ እስከ አሁን ድረስ ስመራችሁ ቈይቻለሁ።" ³እነሆነ

11+7 መሳ19+29፤
20+1፤ 21+5፤
14ሙ6+14
11+8 መሳ14+1፤
20+2
11+10 ቀ+3
11+11
ዘፍ19+38፤
መሳ7+16
11+12 ዘጸ13+13፤
ሉቃ19+27
11+13
14ሙ19+5፤
24ሙ19+22፤
ዘፍ11+14
11+14
ኢሳ10+43፤
14ሙ10+8፤25
11+15 ሉሱ5+9፤
14ሙ12+1፤
24ሙ19+15
12+1 14ሙ8+7፤
11+15
12+2
14ሙ8+3፤5
12+3 ዘሰ18+21፤
20+17፤
ዘሉ25+14፤
ዘጉ16+15፤
14ሙ8+3፤ 9+16፤
24+6፤ 26+9፤11፤
24ሙ1+14፤
19+21፤
መዝ105+15፤
ሐሥ20+33
12+5 ዘፍ31+50፤
ዘሰ22+4፤
ሐሥ23+9፤
24+20
12+6 ዘሰ3+10፤
ሚክ6+4
12+7 ሉሱ24+1፤
መሳ5+1፤
14ሉ1፤18፤
3+14፤
ኤር2+9፤ 25+31፤
ሕዝ17+20፤
20+35፤
ሚክ6+1-5
12+8 ዘፍ46+6፤
ዘሰ2+23፤ 3+10፤
4+16
12+9
ዘጸ32+18፤30፤
ኢሱ11+1፤
መሳ43+12፤
4+2፤ 10+7
12+10 መሳ3+9፤
14ሙ7+3፤ 8+8
12+11 መሳ4+6፤
6+32፤ 11+1፤
14ሙ7+15
12+12
14ሙ8+5፤
11+1፤ 25+30፤
24ሙ5+2፤
ዘፍ5+2

ከፊታችሁ ቆሜአለሁ፤ በእግዚአብሔርና እርሱ በቀባው ፊት መስከሩብን፤ የማንን በሬ ወሰድሁ? የማንን አህያ ወሰድሁ? የማንን አታለልሁ? በማንሰ ላይ ግፍ ሠራሁ? አይቶ እንዳላየ ለመሆንስ ከማን እጅ ጉቦ ተቀበልሁ? ከእነዚህ ሁሉ አንዱን እንኳ አድርጌ ከሆነ እመልስላችኋለሁ።"

"እነርሱም "አታለልኸንም ወይም ግፍ አልሠራህብንም፤ ከማንም እጅ አንዳች ነገር አልተቀበልህም" ብለው መለሱለት።

⁵ሳሙኤልም "በእጄ ምንም እንዳላገኛችሁ እግዚአብሔርና እርሱ የቀበሉ ዛሬ በእናንተ ላይ ምስክሮች ናቸው" አላቸው።

እነርሱም "እርሱ ምስክር ነው" አሉ።

ከዚያም ሳሙኤል ለሕዝቡ እንዲህ አለ፤ "መሴንና አሮንን የመረጠ፤ የቀድሞ አባቶቻችሁንም ከግብፅ ያወጣ እግዚአብሔር ነው። 'አሁንም ለእናንተና ለአባቶቻችሁ እግዚአብሔር ስላደረገው የጽድቅ ሥራ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ስለምግታችሁ በዚህ ቁመ።"

⁶የዕቆብ ወደ ግብፅ ከገባ በኋላ፤ አባቶቻችሁ እግዚአብሔር እንዲረዳቸው ወደ እርሱ ሔዱ፤ እግዚአብሔርም የቀድሞ አባቶቻችሁን ከግብፅ ምድር አውጥተው በዚህ ስፍራ እንዲኖሩ ያደረጉትን መሄንና አሮንን ላከላቸው።

⁷እነርሱ ግን ስምዳካቸውን እግዚአብሔርን ረሱት፤ ስለዚህ ለሐጸር የሐሮ አዛዥ ለሲሣራ፤ ለፍልስጥኤማውያንና ለሞዓብ ንጉሥ አሳልፎ ሸጣቸው። ¹⁰እነርሱም 'ገጠአት ሠርተናል፤ እግዚአብሔርን ትተን በአሊምንና አስታይተን አምልክናል። ስለን ግን ከጠላቶቻችን እጅ ታደገን፤ እኛም አንተን እናመልካለን' ሲሉ ወደ እግዚአብሔር ሔዱ። ¹¹ከዚያም እግዚአብሔር ይሩበኣልን፤ ባርቅንን፤ የፍታሔንና ሳሙኤልንም ልኮ በሰላም ትኖሩ ዘንድ በዙሪያችሁ ካሉት ጠላቶቻችሁ እጅ ታደጋችሁ።

¹²የአሞናውያን ንጉሥ ናዩስ እንደ መጣባችሁ ባያችሁ ጊዜ ግን፤ ምንም እንኳ ስምዳካቸው እግዚአብሔር ንጉሣችሁ ቢሆንም፤ 'አይሆንም፤ የሚገዛን ንጉሥ እንፈልጋለን' አላችሁ። ¹³አሁንም

12+13 14ሙ8+5፤ 9+20
12+11 ጌሮምን በመባል ይታወቃል።
12+11 አንዳንድ የሰብሳ ሊቃናት የሰርስት ቅጅ ተከህ ጋር ይሰማሉ፤ ዕብራይስጡ ግን፤ ቢዳን ይላል
12+11 ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ይሰማል።
አንዳንድ የሰብሳ ሊቃናት የሰርስት ቅጅ ግን ላንሶስ ይላሉ።

ላይ እንደዚህ ዐይነቱን ቀጣሳ አሳይቶአል (ሉቃ እና ማጠ፤ ዮሐ 11+33 እና ማጠ ይመ)።
12+7 ስለምግታችሁ፤ ሳሙኤል፤ ሕዝቡ ለእግዚአብሔርና ለትእዛዞች ታማኞች ሆነው ዘንድ አጥብቆ በመለመን፤ ከእውነተኛ ነቢይ የሚጠ

19+45
በቀውን ባሕርይ አሳይቶአል። ሳሙኤል በሕይወቱ ዘመን ሁሉ ለእግዚአብሔርና ለዐላማው ታማኝ ሆኖ ቆይቶአል፤ መጀመሪያ ካሳየው ታማኝነት፤ ከያዘው ተልእኮ ወይም መልእክት ዝንፍ አላለም (ቀጥ 3-5፤ 2+35)።

የጣዖት አምልኮ ባሕርይ

1ሳሙ 12:20-21 “አትፍሩ ይህን ሁሉ ክፉት አድርጋችኋል፤ ሆኖም እግዚአብሔርን በፍጹም ልባችሁ አምልኩት እንጂ እግዚአብሔርን ከመከተል ፈቀቅ አትበሉ። ሊጠቅሟችሁ ወይም ሊያድኗችሁ የማይችሉ ምናምንቴ ነገሮችን አትከተሉ፤ ከንቴ ናቸውና።”

የጣዖት አምልኮ በእግዚአብሔር ሕዝብ ታሪክ ሁሉ ተደጋግሞ የተፈጸመ ንጠላት ነው። በዚህ ጉዳይ ላይ የያዕቆብን ቤተ ሰብ አስመልክቶ በመጀመሪያ ጊዜ በማስረጃነት የሚጠቀስ ነው። ያዕቆብ ቤቴል ሊደርስ እንደተቃረበ ቤተ ሰቡን እንግዶች አማልክትን ከመካከላቸው እንዲያስወግዱ አዘዛቸው (ዘፍ 35:1-4)። ሙሴ ወደ ሲና ተራራ ወጥቶ በነበረበት ጊዜ (ዘፀ 32:1-6)፤ እስራኤል በጠቅላላው ጣዖትን በማምለክ ተሳታፊ የሆኑበት የወርቅ ጥጃ አምልኮ፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጻፈ የመጀመሪያው ታሪክ ነው። በመሳፍንት ዘመን የእግዚአብሔር ሕዝብ ብዙ ጊዜ ጣዖትን ያመልኩ ነበር። በሳኦል ወይም በዳዊት ዘመን ሕዝቡ ጣዖትን ለማምለካቸው እርግጠኛ መሆን ባይቻልም፤ በሰሎሞን ዘመን መንግሥት ወደ ኋላ ላይ በእስራኤል ውስጥ የጣዖት አምልኮ ሥርዐት በቋሚነት እንደ ተጀመረ ተጠቅሶአል (1ነገ 11:1-8)። ለሁለት በተከፈለው መንግሥት ታሪክ ውስጥ፤ ብዙዎች የደቡብ የይሁዳ መንግሥት ነገሥታት ያመልኩ እንደ ነበረው ሁሉ፤ የሰሜን የእስራኤል መንግሥት ነገሥታት ሁሉ ጣዖት አምላኪዎች ነበሩ። በእይሁድ መካከል እንግዶች አማልክትን ማምለክ የቆመው ከስደቱ ዘመን በኋላ ብቻ ነው።

የጣዖት አምልኮ ማራኪነት እስራኤላውያን በጣዖት አምልኮ እንዴት ሊሳቡ ቻሉ፤ ለዚህ ብዙ የሚቀርቡ ምክንያቶች አሉ። (1) ብዙ አማልክትን ማምለክ፤ አንድ እግዚአብሔርን ከማምለክ የተሻለ ነው ብለው የሚያምኑ ብዙ የአሕዛብ መንግሥታት በዙሪያቸው ነበሩ። በሌላ አባባል አስተሳሰቡ ብዙ ከአንድ ይሻላል የሚል ነው። ቀስ በቀስ የእግዚአብሔር ሕዝብ በእነዚህ አሕዛብ እየተሳቡ ሄዱ፤ ራሳቸውን በቅድስና እንዲጠብቁና ከእነርሱም እንዲለዩ እግዚአብሔር የሰጣቸውን ትእዛዝ ጥሰው ባለማቋረጥ የእነርሱን ፈለግ መከተል ጀመሩ።

(2) የአሕዛብ አማልክት፤ የእስራኤል አምላክ የሚፈልገውን ዐይነት መታዘዝ አይጠይቁም። ለምሳሌ ብዙዎቹ የአሕዛብ ሃይማኖቶች እንደ አንድ ሃይማኖታዊ ሥርዐት ሆኖ በቤተ አምልኮ ውስጥ ዝሙት አዳሪዎችን በማስቀመጥ ኢግብረገባዊ የሆነ የወሲብ ግንኙነት መፈጸምን ያካተቱ ናቸው። ይህ ልምድም፤ በብዙ የእስራኤል ሰዎች ዘንድ ማራኪ መስሎ እንደ ታየ የሚያጠራጥር አይደለም። በአንጻሩ ግን እግዚአብሔር ሕዝቡ ከእርሱ ጋር ድነትን የሚያስገኝ ንብረት ይኖራቸው ዘንድ በሕጉ እንደ ተገለጸው የመልካም ሥነምግባር መለኪያ የሆኑትን መስፈርቶች እንዲያሟሉ ይፈልጋል። ሕዝቡ የኢግብረገባዊነትን ዝንባሌና በአሕዛብ ሃይማኖቶች ዘንድ ተቀባይነት ያላቸውን ሌሎች መጥፎ ልምዶችንም አጥብቀው መቃወም ነበረባቸው።

(3) ጣዖቶች በሰይጣናዊ አሠራር የሚደገፉ ስለ ሆኑ፤ ጣዖት አምላኪዎች ጣዖትን በማምለክ ለጊዜው እውነተኛና ተጨባጭ የሆነ ውጤት ሊያገኙ ይችላሉ። ከጣዖት በስተጀርባ ያለው የሰይጣን ንግድ በተወሰነ ደረጃ ቢሆንም ጊዜያዊ የሆኑ ነገሮችን ሊሰጥና ሥጋዊ ጠቀሜታን ሊያስገኝ ይችላል። ዘር እንዲሁም የሚያደርጉ አማልክት ልጆች እንዲወለዱ ተስፋ ይሰጣሉ፤ የፀሐይ፤ የጨረቃ፤ የዝናብና የሌላውም አየር ሁኔታ አማልክት ለተትረፈረፈ ምርት ምቹ ሁኔታ እንዲኖር ያደርጋሉ፤ የጦርነት አማልክት ደግሞ አገርን ከጠላት ለመከላከልና በጦርነት ድል ለማስገኘት ዋስትና ይሰጣሉ። እንደዚህ ያሉ ጠቃሚ ተስፋዎች ለእስራኤላውያን ማራኪዎች ነበሩ፤ በዚህም ምክንያት ብዙዎች እነዚህን ጣዖቶች ለማገልገል ወደዱ።

የጣዖት አምልኮ ዋና ዋና ባሕርያት፤ የጣዖት አምልኮ ትክክለኛ ምንነት ካላወቅን በስተቀር ማራኪነቱ የቱን ያህል እንደ ሆነ መረዳት አንችልም። (1) አንድ ጣዖት በራሱ ምንም እንዳልሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጻል (ኢር 2:11፤ 16:20)። ጣዖት የራሱ ንግድ የሌለው በሰው እጅ የተቀረጸ እንጨት ወይም ድንጋይ ነው። ጣዖት ከንቴ ነገር እንደ ሆነ ሳሙኤል ይናገራል (1ሳሙ 12:21)፤ ጳውሎስም “በዚህ ዓለም ጣዖት ከንቴ እንደ ሆነ” ይገልጻል (1ቆሮ 8:4 ይመ፤ ከ10:19-20 ጋር ይነጻጽሩ)። ከዚህም የተነሳ መዝሙራኞቹ (መዝ 115:4-8፤ 135:15-18) እንዲሁም ነቢያት (1ነገ 18:27፤ ኢሳ 44:9-20፤ 46:1-7፤ ኤር 10:3-5) ብዙውን ጊዜ በጣዖት

ሳይ ያፈዙ ነበር።

(2) ነገር ግን ከጣዖቶች ሁሉ በስተጀርባ አጋንንት አሉ፤ እነዚህም በሰይጣን የሚመሩ መናፍስት ናቸው። ሙሴም ሆነ (ዘጸ 32፡17 እና ማብ ይመ) መዝሙረኛው (መዝ 106፡36-37) እውነተኛ አምላክ ያልሆኑት አማልክት ከአጋንንት ጋር አንድ መሆናቸውን ይናገራሉ። ለጣዖት የተሰዋውን ሥጋ ስለመብላት ጳውሎስ በመልእክቱ የጻፈውን ሐሳብ ልብ ማለት አስፈላጊ ነው፤ “አሕዛብ የሚሠወጡ ለእግዚአብሔር ሳይሆን ለአጋንንት ነው” (1ቆሮ 10፡20)። በሌላ አባባል ጣዖትን ከማምለክ በስተጀርባ ያለው ኃይል የአጋንንት ኃይልና አሠራር ሲሆን፤ በርግጥም አጋንንት በዚህ ዓለም ላይ ከፍተኛ ሥልጣን አላቸው። ይሁን እንጂ የኢየሱስ ክርስቶስ ኃይል ከአጋንንት ኃይል እጅግ እንደሚበልጥ ክርስቲያኖች ያውቃሉ (በገጽ 1499 ላይ፤ “በሰይጣንና በአጋንንት ላይ የተሰጠን ሥልጣን” በሚል ርእስ የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመ)። ነገር ግን ሰይጣን፤ “የዚህ ዓለም አምላክ” እንደ መሆኑ መጠን (2ቆሮ 4፡4) አሁን ባለው ክፉ ዘመን በታላቅ ኃይል እየሠራ ነው (1ዮሐ 5፡19 እና ማብ ይመ፤ ክሉቃ 13፡16፤ ከገላ 1፡4፤ ከኤፌ 6፡12፤ ከዕብ 2፡14 ጋር ያነጻጽሩ)። ሰይጣን ታምራትን፤ ምልክቶችንና ድንቆችን አስመስሎ ለማድረግ (2ተሰ 2፡9፤ ራእ 13፡2-8፤ 13፤ 16፡13-14፤ 19፡20) እንዲሁም ሥጋዊ ጠቀሜታ ያለውን ቀሳዊ ነገር ለሰዎች አትረፍርፎ ለመስጠት ኃይል አለው። አንዳንድ ጊዜ ክፍዎች የሚበልጹት ከዚህ ኃይል የተነሣ እንደ ሆነ ጥርጥር የለውም (ከመዝ 20፡2-6፤ 37፡16-35፤ 49፡6፤ 73፡3-12 ጋር ያነጻጽሩ)።

(3) በጣዖት አምልኮና በአጋንንት መካከል ያለውን ግንኙነት በይበልጥ መረዳት የምንችለው፤ የአሕዛብ ሃይማኖታዊ ልምምዶች መናፍስትን ከመጥራት፤ ከመተት፤ ከሚርት፤ ከድግምት፤ ከጥንቁሳ፤ መታንን ከመጥራትና ከመሳሰሉት ጋር ምን ያህል ተወሳሰብ እንደሚገኝ ስናስተውል ነው (ከ2ነገ 21፡3-6፤ ከኢሳ 8፡19 ጋር ያነጻጽሩ፤ ዘጸ 18፡9-11 እና ማብ፤ ራእ 9፡21 እና ማብ ይመ)። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚገልጸው እነዚህ ሁሉ ጥንቁሳዊ ልምምዶች አጋንንትን ከማክበርና ከማምለክ ጋር የተገናኙ ናቸው። ለምሳሌ ሳኦል በዓይንዶር ወዳለቸው ጠንቋይ ሄዶ ሳሙኤልን እንድታስነሣለት በጠየቃት ጊዜ፤ ይህች ጠንቋይ አንድ መንፈስ ሳሙኤልን ወክሎ “ከምድር ሲወጣ” አየች (1ሳሙ 28፡8-14)፤ እርስዋ የፈለገችው አንድ ርኩስ መንፈስ ከጥልቁ እንዲወጣ ነበር (1ሳሙ 28፡12 እና ማብ ይመ)።

(4) አዲስ ኪዳን መጉምጃትን፤ “አምልኮት ጣዖት” ይለዋል (ቂላ 3፡5)፤ ይህ እንዴት ሊሆን እንደሚችል ግልጽ ነው፤ ምክንያቱም አጋንንት ጊዜያዊ ጠቀሜታ ያላቸውን ነገሮች ለሰዎች መስጠት ይችላሉ። ባላቸው ነገር ባለመርካት ሁልጊዜ ተጨማሪ ነገር ለማግኘት የሚሳመጁ ሰዎች፤ የሚፈልጉትን ነገር ለመስጠት ችሎታ ላላቸው አጋንንት ሥርዐትና ሕግ ተገዥ ከመሆን ወደ ኋላ አይሉም። እንደነዚህ ያሉ ሰዎች ከእንጨትና ከድንጋይ የተቀረጹትን አማልክት በቀጥታ ባያመልኩም፤ ዞሮ ዞሮ ግን የሚያመልኩት ከመጉምጃትና ከክፉ ምኞት በስተጀርባ ያሉትን አጋንንትን ነው፤ ስለዚህም እነዚህ ሰዎች ጣዖት አምላኪዎች ናቸው። በመሆኑም ኢየሱስ፤ “እግዚአብሔርንና ገንዘብን በአንድነት ማገልገል አይቻልም” (ማቴ 6፡24) በማለት የተናገረው ቃል፤ ጳውሎስ አማኞች፤ “የኢትን ጽዋና የአጋንንትን ጽዋ በአንድ ላይ መጠጣት አትችሉም” (1ቆሮ 10፡21) ሲል ከተናገረው የተግሣጽ ሐሳብ ጋር አንድ ነው።

እግዚአብሔር ለጣዖት አምልኮ የሚሰጠው ምላሽ፤ እግዚአብሔር ማንኛውም ዐይነት የጣዖት አምልኮ ሲደረግ ዝም አይልም፤ (1) ይህን በመቃወም በብሉይ ኪዳን ውስጥ በተደጋጋሚ ማስጠንቀቂያ ሰጥቶአል፤ (ሀ) በዐሥርቱ ትእዛዛት ውስጥ የመጀመሪያዎቹ ሁለት ትእዛዞች፤ ከእስራኤል አምላክ ከእግዚአብሔር በስተቀር ሌላ ባዕድ አምላክ እንዳይመለከ በጥብቅ የሚከለክሉ ናቸው (ዘፀ 20፡3-4 እንዲሁም ማብ ይመ)። (ለ) እግዚአብሔር እንደዚህ ዐይነቱን ትእዛዝ በሌላም ሥፍራ በተደጋጋሚ ተናግሮአል (ዘፀ 23፡13-24፤ 34፡14-17፤ ዘጸ 4፡23-24፤ 6፡14፤ ኢያ 23፡7፤ መሳ 6፡10፤ 2ነገ 17፡35፤ 37-38)። (ሐ) ሌሎችን አማልክት እንዳያመልኩ ከሚከለክለው ትእዛዝ ጋር በማያያዝ የተሰጠው ተጨማሪ ትእዛዝ ጣዖቶችን ሁሉ እንዲያስወግዱና በከነዓን የሚኖሩ አሕዛብ የሚያመልኩባቸውን የተቀረጹ ምስሎችን ሁሉ እንዲሰባብሩ ነው (ዘፀ 23፡24፤ 34፡13፤ ዘጸ 7፡4-5፤ 12፡2-3)።

(2) የእስራኤላውያን ታሪክ ብዙውን ጊዜ ጣዖትን ስለማምለካቸው የሚናገር ታሪክ ነው። በተስፋይቱ ምድር ያሉትን ጣዖቶች ሁሉ ማጥፋት ሲገባቸው በዚህ ፈንታ ግን እውነተኛ አምላክ ያልሆኑትን አማልክት በማምለክ ስለተጠመዱ፤ እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ተቈጣ፤ በጠላቶቻቸውም እጅ እንዲወድቅ በማድረግ ቀጣቸው፤ (ሀ) መጽሐፈ መሳፍንት ያለማቋረጥ የተፈጸመውን ከዚያ በፊት ያልተደረገ ዑደታዊ ሂደት የቀርባል፤ ይኸውም እስራኤላውያን ሳያስወጡ የተወሰኑትን አሕዛብ የሚያመልኩባቸውን የጣዖት አማልክት ማምለክ ጀመሩ፤

ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር በጠላቶቻቸው እጅ አሳልፎ ሰጣቸው። የእግዚአብሔር ሕዝብ ወደ አምላካቸው ጮኹ፤ እግዚአብሔር ጨኽታቸውን ሰማ፤ ይታደጋቸውም ዘንድ መሪ ሳከላቸው፤ (ለ) የሰሜኑ መንግሥት ለሁለት ምዕተ ዓመት ያህል ጣዖት ማምለኩን ገፋበት፤ በመጨረሻም እግዚአብሔር ትዕግሥቱ አለቀ፤ አሦራውያንም መጥተው የእስራኤልን ዋና ከተማ እንዲያጠፋና ዐሥሩ ነገዶች በምርኮ እንዲበተኑ አደረገ (2ኛ 17፥6-18)፤ (ሐ) የደቡቡ የይሁዳ መንግሥት እንደ ሕዝቅያስና ኢዮስያስ ያሉ እግዚአብሔርን የሚፈሩ ነገሥታት የነበሩአት ቢሆንም፤ እንደ ምናሴ ባሉ ክፉ ነገሥታት ምክንያት የጣዖት አምልኮ በይሁዳ ሕዝብ መካከል ሥር ሊሰድቻለ (2ኛ 21፥1-9)። ይህም በመሆኑ እግዚአብሔር ኢየሩሳሌምን ለጥፋት አሳልፎ እንደሚሰጥ በነቢያት ተናገረ (2ኛ 21፥10-16)። እግዚአብሔር እነዚህን ማስጠንቀቂያዎች በተደጋጋሚ ቢናገርም በባቢሎን ንጉሥ በናቡከደነፆር አማካይነት ትንቢቱን ለመፈጸም እስከተነሣበት እስከመጨረሻው ጊዜ ድረስ፤ ሕዝቡ ጣዖት ማምለኩን ገፋበት (ኢሳ 48፥4-5፤ ኤር 2፥4-30፤ 16፥18-21፤ ሕዝ 8)፤ በተነገረው ትንቢት መሠረትም ናቡከደነፆር ኢየሩሳሌምን ያዛት፤ ቤተ መቅደሱን አቃጠለ፤ ከተማይቱንም በዘበዘ (2ኛ 25)።

(3) አዲስ ኪዳን አማኞች ሁሉ ጣዖትን ከማምለክ እንዲርቁ ያስጠነቅቃል፤ (ሀ) ዛሬ የጣዖት አምልኮ በተለያዩ መልክ ተገልጿ ይታያል፤ ይህም በዓለም በሚገኙ የስሕተት እምነቶች፤ በመተትና በሌላም ዐይነት የአስማት ሥራ ሊገለጽ ይችላል። ሴትና ወንድ ሳይባል ሰው ሁሉ በእግዚአብሔር መታመን ሲገባው፤ ለሥጋዊ ነገር በመጥምጀት ራሱን አሳልፎ በሰጠበት ነገር ሁሉ ጣዖት አለ። እንደዚሁም ሰዎች ድነቱንና በረከቱን ተቀብለው እግዚአብሔርን እያገለገሉ ሳለ፤ ኢግብረገባዊና ጸያፍ የሆኑ ዓለማዊ ነገሮች ጉን ለጉን ማካሄድ እንችላለን በሚሉበት ጊዜ፤ ጣዖት ወደ ቤተ ክርስቲያን ይገባል፤ (ለ) ስለዚህ አዲስ ኪዳን ጉምጃዎች፤ ስግብግቦችና ኢግብረገባዊ ሰዎች እንዳንሆን ተግሣጽዊ ምክር በመስጠት (ቄላ 3፥5 ይመጥኑ፤ ከማቴ 6፥19-24፤ ክሮሜ 7፥7፤ ክዕብ 13፥5-6 ጋር ያነጻጽሩ፤ እንዲሁም በገጽ 1577 ላይ፤ “ብልጽግናና ድህነት” በሚል ርእስ የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመጥኑ)፤ ከተለያዩ ጣዖቶች እንድንርቅ ያስጠነቅቀናል (1ቆሮ 10፥14፤ 1ዮሐ 5፥21)። እግዚአብሔር የሰጠውን ማስጠንቀቂያ በማጠናከር፤ ማንኛውንም ዐይነት ጣዖት የሚያመልኩ ሁሉ መንግሥቱን እንደማይወርሱ ይገልጻል (1ቆሮ 6፥9-10፤ ገላ 5፥20-21፤ ራእ 22፥15)።

ሳሙኤል ሳኦልን መገሠጹ

13 ሳኦል በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ሠላሳው ዓመት ነበረ፤ እስራኤልንም አርባ ሁለት ዓመት ገዛ።

፳ሳል፣ ከእስራኤል ሦስት ሺህ ሰዎች መረጠ። ሁለቱ ሺህ በማክማስና በኩረብታማው አገር በቤቱል ከሳኦል ጋር፣ አንዱ ሺህ ደግሞ በብንያም ግዛት በጊብዓ ከዮናታን ጋር ነበሩ። የቀሩትን ሰዎች ግን ወደ የቤታቸው እንዲሄዱ አሰናበተ።

ዮናታን ጊብዓ የነበረውን የፍልስጥኤውያን ጦር ሰፈር መታ፤ ፍልስጥኤውያንም ይህን ሰሙ። ሳኦልም፣ “ዕብራውያን ይሰሙ!” በማለት በምድራቱ ሁሉ መለከት አስነፋ። “ስለዚህ እስራኤላውያን ሁሉ፣ “ሳኦል የፍልስጥኤውያንን ጦር ሰፈር መታ፤ እስራኤልም በፍልስጥኤውያን ዘንድ እንደ ርኩስ ተቁጥሮ ተጠላች” የሚለውን ወሬ ሰሙ፤ ሕዝቡም ሳኦልን ለመከተል ወደ ጌልገላ ተሰበሰቡ።

ፍልስጥኤውያን ሦስት ሺህ ሠረገሎች፣ ስድስት ሺህ ፈረሰኞች ቀጥሮ እንደ ባሕር አሸዋ የበዛ ሰራዊት ይዘው እስራኤልን ለመውጋት ተሰበሰቡ፤ ወጥተውም ከቤት አዌን በስተ ምሥራቅ ባለችው በማክማስ ሰፈሩ። “እስራኤላውያንን ያሉበት ሁኔታ እጅግ የሚያሠራ ምሆኑንና ሰራዊታቸውም በከባድ ቅንቅት ውስጥ መግባቱን ባዩ ጊዜ፣ በየዋሻውና በየቀጥታው በየዐለቱ መካከልና በየገደሉ እንዲሁም በየጉድጓዱ ሁሉ ተደብቱ። ከዕብራውያንም አንዳንዶች ፎርዳናሽን ተሻግረው ወደ ጋድና ወደ ገሰዓድ ምድር ሄዱ።

ሳኦል ግን በጌልገላ ቁየ፣ አብሮት የነበረውም ሰፊዊት ሁሉ በፍርሀት ይንቀጠቀጥ ነበር። ሕይወቱም ሳሙኤል በሰጠው ቀጠሮ መሠረት ሰባት ቀን በጠቀው። ነገር ግን ሳሙኤል ወደ ጌልገላ አልመጣም፤ የሳኦልም ሰራዊት መበታተን ጀመረ። ያበዘህ ጊዜ ሳኦል፣ “የሚቃጠለውን መሥዋዕትና የኅብረት መሥዋዕቱን”

13+2 ቀ5+11:15+23: መሳ19+14: ክ01+31: ኢሳ10+28 13+3 ዘሌ25+9: ኢሉ18+24: መሳ3+27: 1ሳሙ10+5 13+4 ዘፍ34+30 13+5 ቀ+2: ኢሉ7+2: 11+4: 1ሳሙ17+1: ራእ20+8 13+6 መሳ6+2: 1ሳሙ14+11+22: ሕዝ33+27 13+7 ዘፍ35+5: ዘዐ19+16: ዘኁ32+33 13+8 1ሳሙ10+8 13+9 ዘዳ12+5-14: 2ሳሙ24+25: 1ኃገ3+4

13+10 1ሳሙ15+13: 25+14 13+11 ቀ+2 13+12 ዘዳ4+29: ኢሉ10+43: መዝ119+58: ሕር26+19 13+13 ቀ+14: ኢሉ22+16: 1ሳሙ15+23+24: 2ሳሙ7+15: 1ዜ510+13: 16+9: መዝ72+5 13+14 1ሳሙ15+26+28: 16+1: 18+8: 24+20: 25+30: 2ሳሙ5+2: 6+21: 12+9: 1ኃገ13+21: 1ዜ510+14: መዝ18+43: ኢሳ16+5: 55+4: ሕር30+9: ሕዝ34+23-24:

አምጡልኝ” አለ። ከዚያም የሚቃጠለውን መሥዋዕት አቀረበ። ¹⁰ልክ መሥዋዕቱን አቅርቦ እንዳበቃ፣ ወዲያው፣ ሳሙኤል መጣ፤ ሳኦልም ሊቀበለው ወጣ።

¹¹ሳሙኤልም፣ “ያደረግኸው ምንድን ነው?” ሲል ጠየቀው።

ሳኦልም እንዲህ ሲል መለሰ፤ ሰራዊቱ መበታተኑን፣ አንተም በቀጠርኸው ጊዜ አለመምጣትህን፣ ፍልስጥኤውያንም በማክማስ መሰብሰባቸውን አየሁ፤ ¹²ስለዚህ ፍልስጥኤውያን ወርደው ወደ ጌልገላ ይመጡብኛል፤ እኔም የእግዚአብሔርን ሞገስ አልለመንሁም ብዬ አሰብሁ። ስለዚህ የሚቃጠል መሥዋዕት ማቅረብ ግድ ሆነብኝ።

¹³ሳሙኤልም እንዲህ አለ፤ “የማይገባህን አደረግህ፤ ለምሳሌ እግዚአብሔር የሰጠህን ትእዛዝ አልጠበቅህም፤ ጠብቀኸው ቢሆን ፕሮፕ መንግሥትህን በእስራኤል ላይ ለዘላለም ባዳናህ ነበር፤ ¹⁴አሁን ግን መንግሥትህ አይደርስም፤ እኔህ፣ እግዚአብሔር እንደ ልቡ የሚሆንለትን ሰው አግኝቶአል፤ አንተ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ባለመበቅህም፣ እርሱን የሕዝቡ መሪ አድርጎ መርጦታል።”

¹⁵ከዚያ በኋላ ሳሙኤል ከጌልገላ ተነሥቶ በብንያም ግዛት ወዳለው ወደ

13+14 ሕዝ37+24: ዳገ9+25: ሆሌ3+5: 13+11: 13+5+2: ሕሥ7+46: 13+22 13+15 ቀ+2: 1ሳሙ14+2 መ13: ጥንታዊ ያልሆኑ ጥቂት የሰባሳ ሊቃናት ቅጆች ከዚህ ጋር ይስማማሉ። ዕብራይስጡ ግን ሠላባ የሚለውን አይጨምርም። ሳ13+1 የዐሥር ብዙት የሆኑት ቀጥሮች በተመለከተ በሕሥ 13+21 ይመጣ። ዕብራይስጡ ግን አርባ የሚለውን አይጨምርም። ሳ13+1/2 ወይም እርሱ በእስራኤል ላይ ለሁለት ዓመት ከነገሠ በኋላ ሳ13+5 አንዳንድ የሰባሳ ሊቃናት ትርጉሞችና የሰርሱት ቅጆች ከዚህ ይስማማሉ። ዕብራይስጡ ግን ሠላባ ሺህ ይላል። ሳ13+9 በትወፊት የሰላም መሥዋዕት ይባላል። ግ13+15 ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ይስማማል። የሰባሳ ሊቃናት ትርጉም ግን፣ ከጌልገላ ተነሥተው ወደ መንገድ ሄዱ፣ ከጦሩ ጋር ለመጥፋት የተቀረው ሕዝብ ሳኦልን ተከተለ። ከጌልገላም ወጥቶ ሄደ ይላል።

13+13 አምላክህ እግዚአብሔር የሰጠህን ትእዛዝ አልጠበቅህም፤ መሥዋዕት የሚያቀርብህና መመሪያ የሚሰጠው ሳሙኤል በሚሆኑ (10+8) እርሱ እስከመጣ ድረስ ሳኦል በጌልገላ ሆኖ እንዲጠበቅ እግዚአብሔር በግልጽ አዞት ነበር። ሳሙኤል ሆን ተብሎ ከተወሰነው ሰባት ቀን ዘግይቶ እንዲመጣ በማድረግ፣ ሳኦል ምን ያህል የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንደሚያከበር እግዚአብሔር ፈተነው። ተስፋ በመቀረፍና በመዳፈር (ቀ+ 8) ትክክል ይሆናል (ቀ+ 9) በማለት፤ ሳኦል ራሱ በእግዚአብሔር ቃል የተሰጠውን ትእዛዝ ጥሶ መሥዋዕት አቀረበ፤ ትእዛዝ ስላላከበረ፣ እግዚአብሔር መንግሥቱን ከእርሱ እንዲሟወስድ ሳሙኤል ነገረው (ቀ+ 13-14)። ሳኦል በሕይወቱ፣ እስካል መንግሥቱን እንደ ቢቆይም፣ ልጁ ዮናታን በእግሩ ተተክቶ የመንግሥቱ ወራሽ አይሆንም።

13+14 እንደ ልቡ የሚሆንለትን ሰው፤ (1) ይህ ሰው ዳዊት ነበር፤ እንደ እግዚአብሔር

ፈቃድ የሚሄድ ሰው የተባለውም በሚከተሉት ምክንያቶች ነው፡ (ሀ) ከልጅነቱ ጀምሮ በእግዚአብሔር ይታመን ነበር (17+34:37)፤ (ለ) የሕፃን ልብ ይዞ ሙሉ በሙሉ በእግዚአብሔር ላይ በመደገፍ፣ ዘወትር የእርሱን ፊትና ምክር ተግቶ ይሻ ነበር (23+2:4; 30+8; 2ሳሙ 2+1: 5+19:23)፤ (ሐ) በፍጹም ልቡ እግዚአብሔርን የሚያመልክና እስራኤልም ሁሉ እንዲሁ እንዲያደርጉ ምሪት የሚሰጥ ሰው ነበር (1ዜ5 15-16)፤ (መ) እውነተኛው የእስራኤል ጉጉሥ እግዚአብሔር እንደ ሆነ፣ ዳዊትም እርሱን ብቻ ወክሎ እንደሚገዛ በትሕትና ተናገረ (2ሳሙ 5+12)፤ እንደዚሁም፣ (ሠ) እስራኤልን በሚመራበት ጊዜ እግዚአብሔርን በሚገባ ታዘዘ፤ ፈቃዱንም ፈጸመ (ከሐሥ 13+22 ጋር ያነጻጽር)።

(2) ነገር ግን ወደ ኋላ ባለው የአይወት ዘመኑ ዳዊት በተለያዩ ጊዜያት ከፉ ነገር በማድረግ እግዚአብሔርን አሳዘኖአል፤ (2ሳሙ 12+7-14: 1ዜ5 21+1-17)።

ጊብን ወጣ። ሳኦልም አብረውት የነበሩትን ሰዎች ቄጠራቸው፤ ብዛታቸውም ስድስት መቶ ያህል ነበረ።

እስራኤል ያለ ጦር መሣሪያ

¹⁶ፍልስጥኤማውያን በማክማስ ሰፍረው በነበረበት ጊዜ ሳኦል፤ ልጁ ዮናታንና አብረዋቸው የነበሩት ሰዎች በብንደም ግዛት በምትገኘው በጊብን ነበሩ። ¹⁷በሦስት ምድብ የተከፈሉ ወራሪዎች ከፍልስጥኤማውያን ሰፈር ወጡ፤ እንዲሁም ድብ በሦጋል ግዛት ወደሚገኘው ወደ ያፍራ አቀና፤ ¹⁸ሌላው ወደ ቤትሐርን፤ ሦስተኛው ደግሞ በምድረ በዳው ትይዩ ካለው ከስቦይም ሸለቆ ቊልቊል ወደሚያሳየው ድንበር ዞረ።

¹⁹ፍልስጥኤማውያን፤ "ዕብራውያን ሰይፍ ወይም ጦር ለራሳቸው አይሥሩ" ብለው ስለ ነበር፤ በመላው የእስራኤል ምድር ብረት ቀጥቃዬ አልተገኘም። ²⁰ስለዚህ እስራኤላውያን ሁሉ፤ ማረሻቸውንና ደማቸውን ለማሾል፤ ጠገራቸውንና ማጭዳቸውን ለማሳል ወደ ፍልስጥኤማውያን ይወርዱ ነበር። ²¹ማረሻና ደማ ለማሾል የሚከፈለው ዋጋ ሁለት ሦስተኛ ሰቅል። ሲሆን፤ መንሽና ጠገራ እንዲሁም የበሬ መንጃ ለማሾል ደግሞ አንድ ሦስተኛ ሰቅል ነበር።

²²ስለዚህ ጦርነቱ በተደረገበት ዕለት ከሳኦልና ከልጁ ከዮናታን በስተቀር፤ አብረዋቸው ከነበሩት ወታደሮች መካከል ሰይፍ ወይም ጦር የያዘ አንድም ሰው አልነበረም።

ዮናታን በፍልስጥኤማውያን ላይ አደጋ መጣሉ

²³በዚያ ጊዜ አንድ የፍልስጥኤማውያን ዌፍራ ወደ ማክማስ መተላለፊያ ወጥቶ ነበር።

14 አንድ ቀን የሳኦል ልጅ ዮናታን ወጣት ጋሻ ጃግሬውን፤ "ና በሌላ በኩል ወዳለው የፍልስጥኤማውያን ጦር ሰፈር እንሻገር" አለው። ይህን ግን ለአባቱ አልነገረውም ነበር።

²ሳኦልም በጊብን ዳርቻ መጌደን በተባለ ስፍራ ከአንድ የሮማን ዛፍ ሥር ሰፍሮ ነበር፤ ስድስት መቶ ያህል ሰዎችም አብረውት ነበሩ፤ ጌፋፋ ይልብስ የነበረውም አኪያ በመካከላቸው ነበር። እርሱም በሴሎ የእግዚአብሔር ካህን የነበረው የዔሊ ልጅ፤ የፊንሐስ ልጅ የኢካቦድ ወንድም የአኪጠብ ልጅ ነበር። ዮናታን አለመኖሩን ግን ያወቀ

13+16
ኢሱ18+24
13+17
ኢሱ18+23፤
14ሙ14+15
13+18
ኢሱ10+10፤
2011+34
13+19 ዘፍ4+22፤
ዘተ25+7
13+22 ዘተ25+7፤
14ሙ14+6፤
17+47፤
1ዜ59+39፤
ዘ4+6
13+23 ቀ+2፤
14ሙ14+4
14+2 ዘ028+33፤
መ44+5፤
14ሙ13+15፤
ኢ410+28
14+3 ዘፍ35+18፤
14ሙ14+3፤
22+11+20፤
መ78+60

ሰው አልነበረም።

⁴ዮናታን ወደ ፍልስጥኤማውያን ጦር ሰፈር ለመሻገር በፈለገበት መተላለፊያ ግራና ቀኝ እንዲሁ በጼጽ ሌላው ሴኔ የተባሉ ሁለት ሾጣጣ ዐለቶች ነበሩ። እንዲሁ ዐለት በስተ ሰሜን በኩል በማክማስ እንጻር፤ ሌላው ደግሞ በስተ ደቡብ በኩል በጊብን እንጻር ይገኝ ነበር።

⁶ዮናታን ወጣት ጋሻ ጃግሬውን፤ "ና፤ ወደነዚያ ሸለቆዎች ጦር ሰፈር እንሻገር፤ ምናልባትም እግዚአብሔር ይዋጋል፤ ይሆናል፤ በብዙም ሆነ በጥቂት ለማዳን እግዚአብሔርን የሚያግደው የለምና" አለው።

⁷ወጣቱም ጋሻ ጃግሬ፤ "በልብህ ያሰብኸውን ሁሉ አድርግ፤ ወደ ጓላም አትበል፤ እኔም በሙሉ ልብ ካንተው ጋር ነኝ" አለው።

⁸ዮናታንም እንዲህ አለው፤ "እንግዲያውስ ና፤ ወደ ሰዎቹ እንሻገርና እንታያቸው። እነርሱም፤ 'ወደ እናንተ እስክንመጣ እዚያው ጠብቁን' ካሉን፤ ባለንበት ሆነን እንጠብቃቸዋለን፤ ወደ እነርሱም እንወጣም። ¹⁰ነገር ግን 'ወደ እኛ ውጡ' ካሉን፤ እግዚአብሔር እነርሱን በእጃችን አሳልፎ የሰጠን ለመሆኑ ምልክቱ ይህ ስለ ሆነ፤ ወደ እነርሱ እንወጣለን።"

¹¹ሁለቱም ለፍልስጥኤማውያን ዌፍራ በታዩ ጊዜ፤ ፍልስጥኤማውያን፤ "እነሆነ፤ ዕብራውያን ከተደበቁባቸው ጉድጓዶች እየወጡ ነው" አሉ። ¹²የፍልስጥኤማ ጦር ሰፈር ሰዎችም፤ "ኑ ወደ እኛ ውጡ፤ አንድ ነገር እናሳያችሁ" ሲሉ በዮናታንና በጋሻ ጃግሬው ላይ ጮኹባቸው።

¹³ስለዚህ ዮናታን ጋሻ ጃግሬውን፤ "ተከትለኸኝ ውጣ፤ እግዚአብሔር በእስራኤላውያን እጅ አሳልፎ ሰጥቶአቸዋልና" አለው።

¹⁴ዮናታን በእጁና በእግሩ ተፍጨርቶ፤ ጋሻ ጃግሬውን በማስከተል ወጣ። ፍልስጥኤማውያንም በዮናታን እጅ ወደቁ፤ ጋሻ ጃግሬውም ከበስተጓላው እየተከተለ ገደላቸው። ¹⁵ዮናታንና ጋሻ ጃግሬው በመጀመሪያው ቀን ባደረጉት ግዳይ አንድ ጥማድ በምታውል የዕርሻ ቦታ ላይ ሃያ ያህል ሰዎች ገደሉ።

¹³⁺²¹ በዕብራይስጥ፤ ጊሦ ይላል፤ 876ም ያህል ነው።
¹³⁺²¹ 4 ግራም ያህል ነው።
¹⁴⁺¹⁴ ዕብራይስጥ ግማሽ ቀንበር ይላል፤ ይኸውም በጥማድ በሬ በአንድ ቀን የሚታረሰውን መሬት የሚያሳይ ነው።

14+1 ወደ ፍልስጥኤማውያን ጦር ሰፈር፤ እስራኤላውያን ፍልስጥኤማውያንን ሊያሸንፉ የቻሉት እግዚአብሔር ስለረዳቸው ብቻ እንደ ሆነ ይህ ምዕራፍ በአጽንዖት ይገልጻል። እስራኤላውያን ተስፋ ቄርጠው፤ በቀጥታ ተበልጠውና በቂ መሣሪያ ሳይኖራቸው (13+19-22) ለማሸነፍ አቅም ባልነበራቸው ጊዜ፤ "በዚያ ቀን እግዚአብሔር እስራኤልን ታደገው" (ቀ. 23) ከዚህም የተነሣ በጦርነቱ ድል ተቀዳጁ። ሁኔታዎች ሁሉ

በጠላትነት በእኛ ላይ ሲቆሙና፤ ገይል አጥተን ግራ ስንጋባ፤ የእግዚአብሔር ልጆች እንደመሆናችን መጠን በእንዲሁ ዐይነቱ የቸግር ጊዜ ይረዳን ዘንድ እርሱን የመጠየቅ መብት አለን (ዕብ 4+16 እና ማብ ይመ) ። እግዚአብሔር፤ "በሚደርስብን መከራ ሁሉ የቅርብ ረዳታችን" እንደሚሆን (መገ 46+1)፤ በጉድለታችን ሁሉ ጸጋውን እንደሚያበላጥን (2ቆሮ 12+9) ተስፋ ሰጥቶናል።

የፍስተኤማውያን መሸነፍ

¹⁵በሰፈር በዕርሻ ላይና በሕዝብ ሁሉ መካከል ሽብር ሆነ ከተማ ጠባቂዎችና አደጋጣዮችም ሁሉ ተንቀጠቀጡ ያድራቱም ተናወጡና ሽብርም ከሕዝብኬ ዘንድ የተላከ ነበር።

¹⁶በብንደም ግዛት በጊብን የነበሩ የሳኦል ዘበኝ የፍልስጥኤም ሰራዊት በየአቅጣጫው መበታተኑን አዩ። ¹⁷ሳኦልም አብረውት የነበሩትን ሰዎች "እስኪገቡ ሰራዊቱን ቀጠሩና ማን ከዚህ እንደ ሄደ እዩ" አላቸው። ይህን ባደረጉ ጊዜም ዮናታንና ጋሻ ጃግሬው ባዘደ አልነበሩም።

¹⁸ሳኦልም አኪያን "የሕዝብኬን ታቦት ወደዚህ አምጣ" አለው፤ በዚያን ጊዜ ታቦቱ በእስራኤላውያን ዘንድ ነበር። ¹⁹ሳኦል ለካህኑ በመናገር ላይ ሳለ የፍልስጥኤማውያን ሰፈር ሁካታው እየጨመረ ሄደ። ስለዚህ ሳኦል ካህኑን "እጅህን መልሰ" አለው።

²⁰ከዚያም ሳኦልና ሰዎቹ ተሰብስበው ወደ ውጊያው ሄዱ። እነርሱም ፍልስጥኤማውያን በሰይፋቸው እየተጨፋጨፉ በታላቅ ትርምስ ላይ ሆነው አገጅቸው። ²¹እነዚያ ቀድሞ ከፍልስጥኤማውያን ጉን ተሰልፈው የነበሩትና አብረዋቸውም ወደ ሰፈራቸው የወጡት ዕብራውያን ከሳኦልና ከዮናታን ጋር ወደ ነበሩት እስራኤላውያን ገቡ።

²²በኩረብ ታማው የኤፍሬም አገር ተሸሽገው የነበሩት እስራኤላውያን ሁሉ ፍልስጥኤማውያኑ በሽሽት ላይ መሆናቸውን በሰው ጊዜ አጥብቀው በመከታተል አሳደዱቸው። ²³በዚያ ቀን እግዚአብሔር እስራኤልን ታደገው፤ ጦርነቱም ከቤተአዌንዘልቆ ሄደ።

ዮናታን ማር በላ

²⁴ሳኦል "ዛሬ ጠላቶቼን ከመበቀሉ በፊት እስከ ማታ ድረስ እህል የሚበላ ሰው የተረገመ ይሁን" ብሎ ሕዝቡን አምሎ ስለ ነበር በዚያች ዕለት የእስራኤል ሰዎች ተጨንቀው ዋሉ፤ ስለዚህ ከሕዝቡ አንድም እህል የቀመሰ አልነበረም።

²⁵በራዊቱ ሁሉ ወደ ጫካ ሲገባ ማር በመሬቱ ላይ ይታይ ነበር። ²⁶ሕዝቡ ወደ ጫካው በገባ ጊዜ የማሩ ወለላ እየተንጠባጠበ መውረዱን አየ፤ ሆኖም መሐላውን ፈርቶ ስለ ነበር እጁን ወደ አፉ የዘረጋ ማንም አልነበረም።

²⁷ነገር ግን ዮናታን አባቱ ሕዝቡን በመሐላ ማሰሩን አልሰማም ነበር። ስለዚህ በእጁ የያዘውን ዘንግ ጫፍ በማሩ ወለላ ውስጥ በማስገባት እጁን ወደ አፉ አደረገ፤ ዐይኑም በራ። ²⁸ከዚያም አንዱ ወታደር "አባትህ ሰራዊቱን ሽፎ እህል የሚቀምስ ማናቸውም ሰው የተረገመ ይሁን" በማለት በጽኑ መሐላ አሰርአል። ሰው ሁሉ የተጻከመው በዚሁ ምክንያት ነው" አለው።

14+15 ዘፍ35+5;
ዘ014+24;
19+16;
14ጦ-13+17;
25ገ7+5-7
14+16
24ጦ-18+24;
25ገ9+17;
ኢ452+8;
ሕዝ33+2
14+18 ጦላ18+5;
14ጦ-30+7
14+19
ዘኑ27+21
14+20 ጦላ7+22;
ሕዝ38+21;
ዘክ14+13
14+21
14ጦ-29+4
14+22
14ጦ-13+6
14+23 ዘ014+301
ኢሱ7+2
14+24 ኢሱ6+26
14+27 ቀ+431
ጦዝ19+10;
ጦላ16+24;
24+13

14+29 ኢሱ7+25;
15ገ18+18
14+31 ቀ+5;
ኢሱ10+12
14+32 ዘፍ9+4;
14ጦ-15+19;
አሰ+10
14+33 ዘፍ9+4
14+34 ዘሌ19+26
14+35
14ጦ-7+17
14+36
ዘፍ25+22;
ጦላ18+5
14+37
14ጦ-28+6 :15;
24ጦ-22+42;
ጦዝ18+41
14+38 ኢሱ7+11
14+39 ቀ+44;
ዘኑ14+21;
ኢሱ7+15;
24ጦ-12+5;
ኢሱ19+25;
ጦዝ18+46;
42+21

²⁹ዮናታንም እንዲህ አለ፤ "አባቱ በምድሪቱ ላይ ችግር ፈጥሮአል፤ ከዚህ ማር ጥቂት በቀመሰሁ ጊዜ ዐይኔ እንዴት እንደ በራ ተመልክቱ። ³⁰ሕዝቡ ከጠላቶቻቸው እጅ ከወሰዱት ምርኮ ዛሬ በልተው ቢሆን ኖሮ ምንኛ በተሻለ ነበር፤ የተገደሉትም ፍልስጥኤማውያን ቀጥሮ ከዚህ በበለጠ ነበር።"

³¹በዚያች ዕለት እስራኤላውያን ፍልስጥኤማውያንን ከማክማስ እስከ ኤሎን ድረስ ከመቷቸው በኋላ እጅግ ዝለው ነበር። ³²በምርኮው ላይ ተረባርበው በጉንገ በሬውንና ጥጃውን በመውሰድ በመሬት ላይ ዐርደው ሥጋውን ከነደሙ በሉት። ³³ከዚያም ለሳኦል "እነሆኑ ሕዝቡ ሥጋውን ከነደሙ በመብላት እግዚአብሔርን እየበደለ ነው" ተብሎ ተነገረው።

ሳኦልም "ሕግ ተላልፋችኋል፤ በሉ እንድ ትልቅ ድንጋይ አንከባላችሁ አቅርቡልኝ" አለ። ³⁴እርሱም "በሕዝቡ መካከል እየዞራችሁ 'እያንዳንዳችሁ በሬዎቻችሁንና በጎቻችሁን አምጡ፤ እዚሁ ዐርዳችሁ ብሉ፤ ነገር ግን ሥጋውን ከነደሙ በመብላት እግዚአብሔርን አትበድሉ' በሏችሁ" አለ።

ስለዚህ በዚያች ሌሊት እያንዳንዱ ሰው በሬውን አምጥቶ በዚያ ዐርደው። ³⁵ሳኦልም ለእግዚአብሔር መሠዊያ ሠራ፤ መሠዊያ ሲሠራም ይህ የመጀመሪያ ጊዜው ነበር። ³⁶ሳኦልም "ፍልስጥኤማውያንን ተከትለን በሌሊት እንወረድና እስኪነጋ ድረስ እንበዝብዛቸው፤ አንድም ሰው በሕይወት አናስቀርላቸው" አለ።

እነርሱም "መልካም መስሎ የታየህን ሁሉ አድርግ" ብለው መለሱለት።

ካህኑ ግን "እዚሁ እግዚአብሔርን እንጠይቅ" አለ።

³⁷በዚህ ጊዜ ሳኦል "ፍልስጥኤማውያንን ተከትሎ ለውረድን? በእስራኤላውያንስ እጅ አሳልፈህ ትሰጣቸዋለህን?" ሲል እግዚአብሔርን ጠየቀ። ነገር ግን እግዚአብሔር በዚያች ቀን አልመለሰለትም።

³⁸ስለዚህ ሳኦል እንዲህ አለ፤ "የሰራዊቱ መሪዎች ሁላችሁም ወደዚህ ትረቡ፤ ዛሬ ምን ንጢአት እንደ ተሠራ እንወቅ። ³⁹እስራኤልን የታደገ ሕያው እግዚአብሔርን! አድራጊው ልጄ ዮናታን እንኳ ቢሆን መሞት አለበት።" ነገር ግን ከሕዝቡ መካከል የመለሰለት አንድም አልነበረም።

~14+15 ወይም ከፍተኛ የሆነ
~14+18 ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ይሰማገል፤ የሰብን ሊቃናት ትርጉም ግን ኢፋዱን ወደዚህ አምጣ፤ በዚያ ጊዜ እርሱ ኢፋዱን በእስራኤል ፊት ለበሰት ነበር ይላል።
~14+25 ወይም አሁን የምድሩ ነዋሪዎች በሙሉ
~14+29 ወይም ነይሉ እንዴት እንደ ታደሰ

⁴⁰ሳኦልም እስራኤላውያንን ሁሉ፣
“እናንተ በዚያ በኩል ቁመው እኔና ልጄ
ዮናታን ደግሞ በዚህ በኩል እንቆማለን”
አላቸው።

ሰዎቹም፣ “መልካም መስሎ” የታየህን
እድርግ” ብለው መለሱለት።

⁴¹ከዚያ በኋላ ሳኦል፣ “ትከክለኛውን
መልስ ሰጠኝ” ሲል ወደ እስራኤል ስምዒክ
ወደ እግዚአብሔር ጸለየ፤ ዕጣው በሳኦልና
በዮናታን ላይ ወደቀ፤ ሕዝቡም ነጻ ሆኑ።

⁴²ሳኦልም በእኔና በልጄ በዮናታን መካከልም
ዕጣ ጣሉ” አላቸው። ዕጣውም በዮናታን ላይ
ወደቀ።

⁴³ከዚያም ሳኦል ዮናታንን፣ “እስቲ
ያደረግኸውን ነገረኝ” አለው።
ዮናታንም፣ “በዘንጌ ጫፍ ጥቂት ማር
ቀምሻለሁ፤ እነሆ፤ ለመሞት ዝግጁ ነኝ”
አለው።

⁴⁴ሳኦልም፣ “ዮናታን፣ አንተ ካልተገደልህ
ስግዚአብሔር ይፍረድብኝ፤ የከፋም ነገር
ያምጣብኝ” አለ።

⁴⁵ሕዝቡ ግን ሳኦልን፣ “ለእስራኤል
ይህን ታላቅ ድል ያስገኘ ዮናታን መሞት
ይገባቸዋል? አይደረግም! ዛሬ ይህን
ያደረገው በእግዚአብሔር ርዳታ ስለ ሆነ፤
ሕያው ስግዚአብሔርን! ከራስ ጠጉሩ አንዲቱ
እንኳ መሬት ላይ አትወድቅም” አሉት።
ስለዚህ ሰዎቹ ዮናታንን ታደጉት፤ እርሱም
ከመሞት ጸነ።

⁴⁶ሳኦል ፍልስጥኤማውያንን ከማላደድ፣
ተመለሰ፤ እነርሱም ወደ አገራቸው
ተመለሱ።

⁴⁷ሳኦል በእስራኤል ላይ በትፈ መንግሥትን
ከጨበጠ በኋላ፣ በዙሪያው ያሉትን ጠላቶቹን
ማለትም ሞገሰን አሞሎውያንን፣ ኤዶምን፣
ዮሴባን ነገሥታትና ፍልስጥኤማውያንን
ወጋቸው። በሄደበት ሁሉ ድል ይነሣ፤ ነበር።
⁴⁸በጀግንነት ተዋግቶ አማሌቃውያንን
አሸንፈ፤ እስራኤልንም ይዘርፏቸው ከነበሩት
አጅ ታደጋቸው።

የሳኦል ቤተ ሰብ

⁴⁹የሳኦል ወንዶች ልጆች ዮናታን፣
ዮሴፒ፣

ሚልኪሳ ነበሩ፤ ሌቶች ልጆቹም ትልቋ
ሚሮብ፣ ትንሿ ሚልኮል ይባሉ ነበር።

⁵⁰የሳኦል ሚስት አኪናሆም የምትባል

14+41
ሞ16+33፤
ሐሥ1+24
14+42 ዮና1+7
14+43 ቀ+27፤
ኢሱ7+19
14+44 ቀ+39፤
ፋት1+17
14+45
2ሳሙ-14+11፤
15ገ1+52፤
ማቱ10+30
14+47
ዘፍ19+37፤38፤
1ሳሙ-21+7፤
2ሳሙ-8+3፤ 10+6፤
12+31፤ 23+36
14+48
ዘፍ36+12፤
ዘፍ13+29፤
መሳ3+13፤
1ሳሙ-15+27፤
27+8፤ 28+18፤
30+13፤
2ሳሙ-1+13፤
1ዜና4+43
14+49
ዘፍ29+26፤
1ሳሙ-31+2፤
1ዜና8+33
14+50
1ሳሙ-10+14፤
2ሳሙ-2+8፤ 3+6፤
15ገ2+5

14+51 1ሳሙ-9+1
14+52
1ሳሙ-8+11
15+1 1ሳሙ-9+16
15+2 ዘፍ14+7፤
1ሳሙ-14+48፤
2ሳሙ-1+8
15+3 ቀ+9፤19፤
ዘፍ14+23፤
ኢሱ6+17፤
1ሳሙ-22+19፤
27+9፤ 28+18፤
አስ3+13፤ 9+5
15+6 ዘፍ15+19፤
ዘፍ24+22፤
መሳ1+16፤
1ሳሙ-30+29

የአኪማአስ ልጅ ነበረች፤ የሰራዊቱም አዛዥ
አበኔር የሚባል የአጎቱ የኔር ልጅ ነበረ።
⁵¹የሳኦል አባት ቂስና የአበኔር አባት ኔር
ሁለቱም የአቢኤል ልጆች ነበሩ።

⁵²በሳኦል ዘመን ሁሉ ከፍልስጥኤማውያን
ጋር ከባድ ጦርነት ነበረ፤ ስለዚህ ሳኦል
ብርቱ ወይም ጀግና ሰው ባየ ቀጥሮ ወደ
ራሱ ወስዶ እንዲያገለግለው ያደርግ ነበር።

እግዚአብሔር የሳኦልን ንጉሥነት
መናቁ

15 ሳሙኤል ሳኦልን እንዲህ አለው፤
“በሕዝቡ በእስራኤል ላይ ቀብቼ
እንዳነግሥህ፤ እግዚአብሔር የሳከው እኔን
ነው፤ ስለዚህ ከእግዚአብሔር የመጣውን
መልእክት ጽድምጥ። ፣የሰራዊት ጌታ
እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ ‘እስራኤል
ከግብፅ በወጣ ጊዜ፤ አማሌቃውያን በመንገድ
ላይ ስለ ተቃወሙት እቀጣቸዋለሁ።
እሁንም ሂድ፤ አማሌቃውያንን ውጋ፤
ያላቸውንም ሁሉ ፈጽመህ አጥፋ፤
እንዲያም አታስቀር፤ ወንድንና ሴቱን፤
ልጁን፣ ሕፃኑን፤ የቀንድ ከብትንና በጉን፤
ግመሉንና አህያውን ግደል።’”

ስለዚህ ሳኦል ሰዎቹን ጥላኦም በተባለ
ቦታ ሰብስቦ ቁጠራቸው፤ እነርሱም ሁለት
መቶ ሺህ እግረኛ ወታደሮችና ከይሁዳም
ዐሥር ሺህ ሰዎች ሂደው በአንዲት ሸለቆ ውስጥ
አደፈጠ። ፣እርሱም፤ ቁጥራውያንን፤ “ከእነርሱ
ጋር እንዳላጠፋችሁ ከእማሌቃውያን
ራቁ፤ ተለዩአቸውም፤ እስራኤላውያን

ንገ4+41 ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ይስማማል፡
የሰብሳ ሊቃናት ትርጉም ግን ዛሬ ለባሪያህ
ያልመለሰላት ለምንድን ነው ጥሩ በእኔና በልጄ
በዮናታን ላይ ከሆነ በአራም መልስልን፤ነገር ግን
ጥሩ በእስራኤል ሰዎች ላይ ከሆነ በተራም መልስ
ይላል።

+14+47 የማሪሬ ቅጅ ከዚህ ጋር ይስማማል፡ የሙት
ባሕር ጥቅልና የሰብሳ ሊቃናት ትርጉም ግን ንጉሥ
ይላል።

+14+47 ዕብራይስጡ የሙቃያቸው ነበር ሲል፤የሰብሳ
ሊቃናት ትርጉም ደግሞ ድል ይነሣቸው ነበር
ይላል።

+15+3 በዚህም ሆነ በቀጥሮ 8:9፤15፤18፤20 እና 21
ላይ የዕብራይስጡ ቃል አንድን ሰው ወይም ነገር
ሙሉ በሙሉ በማጥፋት ለእግዚአብሔር መስጠትን
የሚያሳይ ነው።

15+2 አማሌቃውያን በመንገድ ላይ
ስለተቃወሙት እቀጣቸዋለሁ፤ የአሙሌቃ ዘር
የሆኑት አማሌቃውያን፤ በእግዚአብሔርና በምድረበዳ
ይጓዙ በነበሩት የእስራኤል ሕዝብ ላይ ጠላት ሆነው
ለመነሣት የመጀመሪያዎቹ ሰዎች ነበሩ (ዘፀ 17፡8-13)።
እነዚህ ሰዎች እግዚአብሔርንና ሕዝቡን እንዲሁም
የእርሱን እውነት በመቃወም ከቶችን ገይሶ ወክለው
የቆሙ ነበሩ። አማሌቃውያንና ያላቸውን ነገር ሁሉ
ማጥፋት የሳኦል ጎሳፊነት ነበር (ቀ፡ 3) ። ነገር ግን
ሳኦል ሃይማኖታዊ ሥርዐትን መፈጸም ሽፋን በማድረግ፤
አማሌቃውያንን በሚመለከት እግዚአብሔር ያዘዘውን
ትእዛዝ አግልቶ ሳይፈጽም ቀረ፤ ከዚህም የተነሣ

እግዚአብሔር ንጉሥ እንዳይሆን ናቀው (ቀ፡ 18-23)
15+3 ልጁንና ሕፃኑን ... ግደል፤ የአማሌቃውያን
ከፋት፤ ጭካኔና በዐመፅ መመላለስ እጅግ በዝቶ
ስለነበር፤ ንጹሐን የሆኑ ሕፃናት በሞት ከምድር
መወገዳቸው አዛዥ ቢሆንም በሌላ አንጻር ድርጊቱ
ምሕረትን ማግኘት ነው። በኖኅ ዘመን የሰው ልጆች
ኅጢአት እጅግ ሰለቀ፤ እግዚአብሔር እያዘነ ልጆችና
ሕፃናት እንኳ ሳይቀሩ ሰውን ሁሉ ለማጥፋት ወሰነ
(ዘፍ 6፡5-7)። እዚህም ላይ አማሌቃውያን ሙሉ
በሙሉ እንዳጠፉ እግዚአብሔር ወሰነ። የአማሌቃውያን
ሕፃናትና ልጆች በወላጆቻቸው ኅጢአትና ከፋት
ተጣመው ከሚያድኑ መሞታቸው የተሻለ ነበር።

ከግብፅ ምድር በወጡ ጊዜ ቸርነት አድርጋችሁላችኋልና። አላቸው። ስለዚህ ቁናውያን ከአማሌቃውያን ተለዩ።

ገዢያም ሳኦል አማሌቃውያንን ከአውላጥ አንጦቶ በምሥራቅ ግብፅ እስካለው እስከ ሱር ድረስ ወጋቸው። ሆኖአማሌቃውያንን ንጉሥ አጋግን ከነሕይወቱ ማረከው ስከቡን ሁሉ በሰይፍ ስለት ፈጽሞ አጠፋቸው። ሕገር ግን ሳኦልና ሰራዊቱ አጋግን ምርጥ ምርጡን በግና የቀኝድ ከብትን የሰጠውን ጥጃና። ጠቦት፤ መልካም የሆነውን ሁሉ ሳይገድሉ ተወት። እነዚህን ፈጽመው ለማጥፋት ፈቃደኞች አልነበሩም፤ ነገር ግን የተናቀውንና የማይጠቅመውን ሁሉ አጠፉ።
10ገዢህ በኋላ የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ሲል ወደ ሳሙኤል መጣ፤ 11“ሳኦልን በማንገዝ ተጽጽቻለሁ፤ እኔን ከመከተል ተመልሶአልና፤ ትእዛዜንም አልፈጸምምና።” ሳሙኤልም እጅግ ተጨንቆ፤ ሌሊቱን ሁሉ ወደ እግዚአብሔር ጮኹ።

12ሳሙኤልም ጠዋት ተነሥቶ በማለዳ ሳኦልን ለመገናኘት ሄደ፤ ነገር ግን “ሳኦል ወደ ቀርሜሎስ ሄደአል፤ ለራሱ ክብር የመታሰቢያ ሐውልት በዚያ ካቆመ በኋላ ተመልሶ ወደ ጌልገላ ወርዶአል” ተብሎ ተነገረው።

13ሳሙኤል ባገኘው ጊዜ ሳኦል፤ “እግዚአብሔር ይባርክህ፤ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ፈጽሜአለሁ” አለው።
14ሳሙኤል ግን “ታዲያ ይህ በጀሮዬ የምለማው የበጎችና ጭክትና የበሬዎች ግሣት ምንድን ነው?” ሲል ጠየቀ።

15ሳኦልም፤ “ሰራዊቱ ከአማሌቃውያን ግርክው የመጣቸው ናቸው፤ ምርጥ ምርጦቹ በጎችና በሬዎች ለእግዚአብሔር ሕክምሳክህ መሥዋዕት እንዲሆኑ ሳይገድሉ

15+7 ዘፍ16+71
31ሳሙ14+48
15+8 ዘፍ17+8-
16፤ ዘፍ24+73
ኢሱ8+23
15+9 ቀ+3
15+11 ቀ+35፤
ዘፍ6+61
ዘፍ32+141
ኢሱ22+161
1ሳሙ8+161
ኢሱ21+141
34+271
መዝ28+51
ኢሳ5+12፤ 53+61
ኤር48+101
ሕዝ18+24
15+12
ዘፍ32+42፤
ኢሱ15+55

15+17 ዘፍ3+11
15+19
ዘፍ14+231
1ሳሙ14+32
15+20
1ሳሙ28+18
15+22
መዝ40+6-
8፤ 51+161
ዘፍ42+31
ኢሳ1+11-151
ኤር7+221
ሆሴ6+61
አዎ5+251
ዘፍ6+6-81
ማር12+33
15+23 ዘፍ18+101
1ሳሙ13+13

የተጨማሪው ናቸው፤ የቀሩትን ግን በሙሉ አጥፍተናል” ብሎ መለሰ።

16ሳሙኤልም ሳኦልን፤ “ሰማ! ትናንት ማታ እግዚአብሔር የነገረኝን ልንገርህ?” አለው።

ሳኦልም፤ “ንገረኝ” ሲል መለሰለት።

17ሳሙኤልም እንዲህ አለው፤ “በዐይኑህ ፊት ታናሽ የነበርህ ብትሆንም፤ የእስራኤል ነገዶች መሪ ሆነህ የለምን? እግዚአብሔርም በእስራኤል ላይ ቀብቶ አንግሣላል።

18እግዚአብሔርም፤ “ሄደህ እነዚያን ኅጢአተኞቹን አማሌቃውያንን ፈጽመህ አጥፋቸው፤ ጨርሰህ እስከታጠፋቸውም ድረስ ወጋቸው” ብሎ ለከህ ነበር። 19ታዲያ እግዚአብሔርን ለምን አልታዘዝም? ለምርኮውስ ተሰገብግቦህ በእግዚአብሔር ፊት ክፉ የሆነውን ነገር ለምን አደረግህ?”

20ሳኦልም መልሶ እንዲህ አለ፤ “እግዚአብሔር ታዝግለሁ፤ ሕዝብሐር በላከኝ መሠረት ሂጃለሁ፤ አማሌቃውያንን በሙሉ አጥፍቼ ንጉሣቸውን አጋግን አምጥቻለሁ። 21ሰራዊቱ ግን ከምርኮው ሕዝብሐር ከተለዩት መካከል፤ ምርጥ ምርጡን በግና በሬ፤ በጌልገላ ሕክምሳክህ ለእግዚአብሔር ይሠው ዘንድ ወስደዋል።”

22ሳሙኤልም እንዲህ አለ፤

“እግዚአብሔር ቃል በመታዘዝ ደስ የሚሰውን ያህል፤ እግዚአብሔር፤ በሚቃጠል ቁርባንና መሥዋዕት ደስ ይለዋልን?

እነሆ! መታዘዝ ከመሥዋዕት፤

ማዳመጥም ከአውራ በማሥብ

ይበልጣል።

23ዐመፅ እንደ ጥንቂቁ ያለ ኅጢአት፤

፪/5+9 ወይም ያደገ ጥጃ የዚህ ሐረግ የዕብራይስጡ ትርጉም በትክክል አይታወቅም

15+9 ሳኦልና ሰራዊቱ ... ፈጽመው ለማጥፋት ፈቃደኞች አልነበሩም፤ ሳኦል በሙሉ ለሰ እግዚአብሔር ፈቃድ የተሰጠ ሰው ሰላናበር፤ ዐመፀ፤ እግዚአብሔርንና ግልጽ የሆነውን ትእዛዜን አልታዘዘም (ቀ. 2-3፡18-19)። ሳኦል የእግዚአብሔር ቃል ጥሩ መሆኑን ቢያምንም በእያንዳንዱ ነገር ነጥብ በነጥብ መፈጸም እስከግዢ ድረስ አስፈላጊ መሆኑን አልተቀበለም። ባለመታዘዝ ስለተገሰጸ (13፡13)፤ የእግዚአብሔርን ቃል ማቃለሉ (ቀ. 22-23) ምን ያህል ከባድ ተፋት እንደ ሆነ ያመለክታል።

15+22 መታዘዝ ከመሥዋዕት ... ይበልጣል፤ በሙሉ ልብ ለእግዚአብሔር ቃል መታዘዝ በግብዝነት ከሚደረግ አምልኮ፤ አገልግሎትና ስጦታ ይበልጣል። የሳኦል ኅጢአት ራሱ ትክክል ነው ብሎ ያስበውን ነገር ከመጽሐፍ ቅዱስ እውነት በላይ አድርጎ ማስተመራነው፤ ይህም ኢየሱስ ወደ ምድር ተመልሶ ከመምጣቱ በፊት ባለው ጊዜ በሚሆነው፤ እምነትን ክዶ በመመላለስ ሁኔታ ውስጥ የሚታይ ዋና ኅጢአት ነው (ማቴ 24፡11-24)፤ 2ተሰ 2፡9-12፤ 2ጢሞ 4፡3-4 ይመስላል። ከ2ኤፑ 2 ጋር ያነጻጽሩ)። ለእግዚአብሔርና ለቅዱስ ትእዛዜ መግባትን መከላከልና እስካልሆነ ድረስ አምልኮ፤ ጌሎት፤ ምስጋናና መንፈሳዊ ስጦታ ማቅረብ እንዲሁም ለአገልግሎት ላይ ታች ማለት በፊቱ ዋጋ አያስገኝም

(ከኢሳ 58+2፤ 59+2፤ ከ1ቆሮ 13 ጋር ያነጻጽሩ)።

15+23 ዐመፅ እንደ ጥንቂቁ፤ ጥንቂቁ በጥቱ ሰዎች መንፈስ ሁኔታዎችን፤ ሰዎችንና ወደፊት የሚሆነውን ነገር ለመቁጣጠር በመፈለግ የሚፈጸም ኅጢአት ነው (ከዘሌ 19፡26፤ ከዘፄ 18፡9-12 ጋር ያነጻጽሩ)። በእግዚአብሔር ቃል ላይ ማመፅም ይህንን የመሰለ ኅጢአት ነው። በሁለቱም ኅጢአት ልምዶች ውስጥ የእግዚአብሔርን ጌትነት መናቅ፤ የነገሮችን አካሄድና ውጤት ከእግዚአብሔር ፈቃድና አሠራር ውጪ ለማስኬድ የሚደረግ ጥረት ይገኛል። በተጨማሪም እነዚህ ኅጢአቶች ዐመፀኛውን ሰው ከእግዚአብሔር ጥበቃ በማውጣት፤ በሰይጣንና በክፉ መናፍሰት አጥፊ ኀይል ቀጥጥር ሥር እንዲሆን ያደርጋሉ (ከ16፡14፤ 18፡10፤ 19፡9 ጋር ያነጻጽሩ)።

15+23 እርሱም ንጉሥ እንዳትሆን ንቆሃል፤

(1) ሳኦል ከንጉሥነት ሥልጣን መውረዱና ስርወ መንግሥቱም እንዳይቀጥል መደረጉ፤ እግዚአብሔር ሳኦልን በግል ሕይወቱ ለዘላለም ጥሉታል ማለት አይደለም። ከእንግዲህ ሳኦል ወደ ንጉሥነት ሥልጣን መመለስ ዕድል ባይኖረውም፤ እውነተኛ ንስሐ ገብቶ እግዚአብሔርን በማገልገል ይቅርታን ሊያገኝና ለድኅነት የሚያበቃ የጠበቀ ግንኙነት ከእግዚአብሔር ጋር ሊኖረው ይችላል (ቀ. 24-25፡31)።

157
25-24

እልኸኝነትም እንደ ጣዖት አምልኮ ያለ ክፉ ነገር ነው። አንተ የእግዚአብሔርን ቃል ስለ ናቅሀህ እርሱም ንጉሥ እንዳትሆን ንቅሃል።

24 ከዚያም ሳኦል ሳሙኤልን እንዲህ አለው፤ “ገጠአት ሠርቻለሁ፤ የእግዚአብሔርን ትእዛዝና የአንተን መመሪያ ጥሻለሁ፤ ሕዝቡን ፈርቼ ስለ ነበር፤ የጠየቁኝን ታዝዣለሁ።” 25 አሁንም፤ ገጠአትን ይቅር እንድትሰኝ፤ ለእግዚአብሔርም እሰግድ ዘንድ አብረኸኝ እንድትመለስ እለምንሃለሁ።

26 ሳሙኤል ግን፤ “ከአንተ ጋር አልመለስም፤ አንተ የእግዚአብሔርን ቃል ንቅሃል፤ እግዚአብሔርም በእስራኤል ላይ ንጉሥ እንዳትሆን ንቅሃል” አለው።

27 ሳሙኤል ለመሄድ ዘወር ባለ ጊዜ፤ ሳኦል የልብሱን ጫፍ ያዘ፤ ተቀደደም።

28 ሳሙኤልም እንዲህ አለው፤ “እግዚአብሔር የእስራኤልን መንግሥት ዛሬ ከአንተ ቀድታል፤ ከአንተም ለሚሻል ለነረቤትህ አሳልፎ ሰጥቶታል።” 29 የእስራኤል ክብር የሆነው እግዚአብሔር አይዋሽም፤ አይጸጸትምም፤ እርሱ ይጸጸት ዘንድ ሰው አይደለምና።

30 ሳኦልም መልሶ፤ “ገጠአት ሠርቻለሁ፤ ነገር ግን በሕዝቤ አለቆች ፊትና በእስራኤል ፊት አክብረኝ፤ ስምዛክህ ለእግዚአብሔር እሰግድ ዘንድ አባክህ አብረኸኝ ተመለስ” አለው። 31 ስለዚህ ሳሙኤል አብሮት ተመለሰ፤ ሳኦልም ለእግዚአብሔር ሰገደ።

32 ከዚያም ሳሙኤል፤ “የአማሌቃው ያንን ንጉሥ አጋግን አምጥልኝ” አለ።

አጋግም፤ “በውኑ ሞት እንዲህ መራራ ነውን? በማለት እየተንቀጠቀጠ መጣ።

33 ሳሙኤልም፤

“ሰይፍህ ሴቶችን ልጅ አልባ እንዳደረገቻቸው፤ እናትህም በሴቶች መካከል ልጅ አልባ ትሆናለች”

ሲል አጋግን ጌልገላ ላይ ለእግዚአብሔር ፊት ቈራርጠው።

34 ከዚያም ሳሙኤል ወደ አርማቴም ሄደ። ሳኦል ግን ወደ ቤቱ ወደ ሳኦል ጊብፃ መጣ። 35 ሳሙኤል ለሳኦል ቢያለቅስለትም እንኳ እስከ ሞተበት ዕለት ድረስ ዳግመኛ ሊያየው አልሄደም፤ እግዚአብሔርም ሳኦልን በእስራኤል ላይ በማንገሡ ተጸጸተ።

ሳሙኤል ጸዋትን መቅባቱ

16 እግዚአብሔር ሳሙኤልን፤ “በእስራኤል ላይ እንዳይነግሥ ለናቅሁት ለሳኦል የምታለቅስለት እስከ

15+24 ዘፀ9:27
ዘኁ22:34
1ሳሙ13:13
መዝ15:4
ምሳ29:25
ኢሳ51:12-13
ኤር42:11
15+25 ዘዐ10:17
15+26
ዘኁ15:31
1ሳሙ13:14
15፡14+10
15+27
1ሳሙ28:14
15፡11+11:31
14+8: 2፡17+21
15+28
1ሳሙ13:14
28:17
2ሳሙ6:21
7+15
15+29
ዘኁ23:19
ቴቶ1:2
ዕብ7:21
15+30
ዘኁ22:34
ኢሳ29:13
ዮሐ12:43
15+33 አዘፃ+7-
10: ኤር18:21
15+34
መሳ19:14
1ሳሙ7:17
10+5
15+35 ቍ+11
ዘዩ6:6
1ሳሙ16:1
19:24
16+1 ፋት4+17
1ሳሙ8:6
10+11
13:14
15+35
2ሳሙ5:2
7+8
15፡18+16
1ዜ5:12+23
መዝ78:70
ሐሥ13:22
16+3 ዘዐ4:15
ዘጸ17:15
16+4 ዘዩ48:17
1ሳሙ21:1
15፡12+13
2፡19+17
ሉቃ24
16+5
ዘዐ19:10+22
16+6
1ሳሙ17:13
1ዜ52:13
16+7 1ሳሙ2+3
2ሳሙ7:20
መዝ44:21
139+23
147+10
ራእ2:23

መቼ ነው? ወደ ቤተ ልሔሙ ሰው ወደ እሴይ ስለምልክህ፤ ዘይት በቀንድ ሞልተህ ሂድ፤ ከልጆቹ አንዱ ንጉሥ ይሆን ዘንድ መርጫዋለሁ” አለው።

2 ሳሙኤል ግን፤ “ሳኦል ከሰማ ስለሚገድለኝ እንዴት መሄድ እችላለሁ?” አለ።

“እግዚአብሔርም እንዲህ አለው፤ “እንዲት ጊደር ይዘህ ሂድና፤ ለእግዚአብሔር ልሠዋ መጥቻለህ” በል። እሴይን ወደ መሥዋዕቱ ጥራው፤ ከዚያም የምታደርገውን አሳይሃለሁ፤ የምነግርህንም ሰው ትቀባልኛለህ።

4 ሳሙኤል እግዚአብሔርን ለውን ነገር አደረገ። ቤተ ልሔም እንደ ደረሰም፤ የከተማዬቱ ሽማግሌዎች እየተንቀጠቀጡ ሲገናኙት መጡ፤ እነርሱም “አመጣጥህ ለሰላም ነውን?” ብለው ጠየቁት።

5 ሳሙኤልም፤ “አምን፤ ለሰላም ነው፤ የመጣሁትም ለእግዚአብሔር መሥዋዕት ላቀርብ ነው፤ እናንተም ራሳችሁን ቀድሳችሁ ከእኔ ጋር ወደ መሥዋዕቱን ሲል መለሰሳችው። ከዚያም እሴይንና ልጆቹን ቀደሳችው፤ ወደ መሥዋዕቱም እንዲመጡ ጠራቸው።

7 እዚህ በደረሱ ጊዜም፤ ሳሙኤል ኤዳዋሲን አይቶ፤ “በእርግጥ እግዚአብሔር የቀባው ሰው እነሆ፤ በእግዚአብሔር ፊት ቆሞአል” ብሎ አሰበ።

8 እግዚአብሔር ግን ሳሙኤልን፤ “መልኩን ወደም ቁመቱን አትይ፤ እኔ ንቁዋለሁና፤ እግዚአብሔር የሚያየው፤ ሰው እንደሚያየው አይደለም። ሰው የውጭውን ገጽታ ያያል፤ እግዚአብሔር ግን ልብን ያያል” አለው።

9 ከዚያም እሴይ አሚናዳብን ጠርቶ በሳሙኤል ፊት እንዲያልፍ አደረገ፤ ሳሙኤል ግን፤ “እግዚአብሔር ይህንንም አልመረጠውም” አለው። እሴይም ሣማን አሳለፈ፤ ሳሙኤልም፤ “እርሱንም እግዚአብሔር አልመረጠውም” አለ።

10 እሴይም ሰባቱን ልጆቹን በሳሙኤል ፊት እንዲያልፉ አደረገ፤ ሳሙኤል ግን፤ “እግዚአብሔር እነዚህንም አልመረጣቸውም” አለው። 11 ቀጥሎም እሴይን፤ “ልጆቼህ እነዚህ ብቻናቸውን?” ሲል ጠየቀው።

እሴይም፤ “የሁሉም ታናሽ ገና አልመጣም፤ ነገር ግን በንች እየጠበቀ ነው” ብሎ መለሰ።

16+8 1ሳሙ17:13 16+9 1ሳሙ17:13፤ 2ሳሙ13:3፤ 21+21 16+11 ዘዩ37:2፤ 1ሳሙ17:12፤ 2ሳሙ7:8
216:11 እንደገና የሰባህ ሊቃናት ትርጉሞች ከዚህ ጋር ይስማማሉ። ዕብራይስጡ ግን አንስበስብምና ይላል።

(2) በአዲስ ኪዳንም ያለው መርሕ ይኸው ነው፡ አንድ መንፈሳዊ መሪ ኢግብረገባዊ በመሆኑ እግዚአብሔር ካስቀመጠው የጎረቤት ስፍራ ለዘለቄታው ሊያነሳው ይችላል፤ ነገር ግን ንባሳ በመግባት፤ መሉ ይቅርታንና ድነትን ሊቀበል እንዲሁም ከእግዚአብሔር ጋር ንብረትን ሊያደርግ ይችላል (በገጽ 1925 ላይ፤ “የመሪዎች መንፈሳዊ ብቃት” በሚል ርእስ የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመ)።
15:35 እግዚአብሔርም ... ተጸጸተ፤ “ተጸጸተ” የሚለው ቃል በብራይስጡ “ናሐም” የሚል ሲሆን፤ እግዚአብሔር በሳኦል ዐመፅ ምን ያህል እንዳዘነ ይገልጻል። ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ሳኦልን በእስራኤል ላይ ንጉሥ እንዳይሆን በማድረግ ተጸጸተ።

ሳሙኤልም፤ "በል ልከህ አስመጣው፤ እስኪመጣ ድረስ አንቀመጥምና" አለው።
 12 በሰዚህ ልከ አስመጣው፤ እርሱም ደም ግባት ያለው፤ ዐይኑ የሚያምርና መልክ መልካም ነበረ።
 አግዚአብሔርም፤ "የመረጥሁት ይህ ነውና ተነሥተህ ቅባው" አለው።
 13 ሳሙኤልም የዘይቱን ቀንድ ወስዶ በወንድሞቹ ፊት ቀባው። ከዚያ ቀን ጀምሮ የአግዚአብሔር መንፈስ በዳዊት ላይ በጎይል መጣ፤ ሳሙኤልም ወደ አርማቲም ሄደ።

ዳዊት ሳኦልን ማገልገል

14 የአግዚአብሔር መንፈስ ከሳኦል ስለ ራቀቀ፤ አግዚአብሔር ዘንድ የታዘዘ ክፉ መንፈስ ያሠቃየው ነበር።
 15 የሳኦል አገልጋዮችም እንዲህ አሉት፤ "እነሆነ ከአግዚአብሔር ዘንድ የታዘዘ ክፉ መንፈስ እያሠቃየህ ነው።" 16 እንግዲህ በገና መደርደር የሚችል ሰው እንዲፈልጉ፤ ጌታችን በፊቱ የሚቆሙትን አገልጋዮቹን ይዘዝ፤ ከዚያም ከአግዚአብሔር የታዘዘው ክፉ መንፈስ ባንተ ላይ በሚመጣ ጊዜ በገና ይደረድርልሃል፤ ደንኖም ትሆናለህ።"
 17 በሰዚህ ሳኦል አገልጋዮቹን፤ "መልካም አድርጎ በገና መደርደር የሚችል ሰው ፈልጋችሁ አምሙልኝ" አላቸው።
 18 ከአገልጋዮቹም አንዱ፤ "መልካም አድርጎ በገና መደርደር የሚችለውን የቤተ ጌሔሙን የእሴይን ልጅ አይቻለሁ፤ እርሱም ጀግናና ተዋጊ ነው፤ በአነጋገር አስተዋይና የደስ ደስ ያለው ነው፤ አግዚአብሔርም ከእርሱ ጋር ነው" ብሎ መለሰ።
 19 ከዚያም ሳኦል፤ "ከቦታች ጋር ያለውን ልጅህን ዳዊትን ላክልኝ፤ ሲል መልክተኞችን ወደ እሴይ ላክ።" 20 እሴይም እንጀራና በወይን ጠጅ የተሞላ አቱማዳ በአህያ አስጭና፤ የፍየል ጠቦትም አስይዞ ልጁን ዳዊትን ወደ ሳኦል ላከው።
 21 ዳዊት ወደ ሳኦል መጥቶ አገልግሎቱን ጀመረ፤ ሳኦልም እጅግ ወደደው፤ እርሱም የሳኦል ጋሻ ጃግራ ሆነ። 22 ከዚያም ሳኦል፤ "ዳዊትን ወድጀዋለሁና ከእኔ ዘንድ ሆኖ እንዲያገለግለኝ ፍቀድልኝ" ብሎ ወደ እሴይ ላከ።
 23 ከፋው መንፈስ ከአግዚአብሔር ዘንድ በሳኦል ላይ በሚመጣበት ጊዜ፤ ዳዊት በገናውን ይዞ ይደረድር ነበር፤ ሳኦልም

16+12 ዘፍ39:6
 14ሞ9+17
 16+13
 14ሞ2+35
 11+6: 18+12
 2ሳሞ22+51
 16+14 ቍ23
 ሞ9+23
 1: 16+20
 14ሞ18+10
 2ሳሞ7+15
 16+16 ቍ23
 14ሞ10+5:6
 2ዜና29+26-27
 ሞዝ49+4
 16+18 ዘፍ39+2
 ፍት4:17
 14ሞ17+37
 20+13
 2ሳሞ17+8
 1ዜና22+11
 ማቲ1+23
 16+19
 1ሳ ሞ17+15
 16+20
 ዘፍ32+13
 14ሞ10+4
 16+21 ዘፍ41+46
 16+23 ቍ14
 ሞ9+23
 17+1
 ኢሱ10+10:11
 15+35
 14ሞ13+5
 2ዜና28+18
 17+2 1ሳሞ21+9
 17+4
 14ሞ21+9
 2ሳሞ21+19
 17+6 ቍ45
 14ሞ18+10
 17+7 ቍ41
 2ሳሞ21+19
 1ዜና11+23
 20+5
 17+8
 2ሳሞ2+12-17
 17+10
 ቍ23:26+45
 2ሳሞ21+21
 17+12
 ዘፍ35+16:19
 48+17: ፍት4+17
 14ሞ16+11
 ሞዝ132+6
 17+13
 14ሞ16+6:8-9

ይሻለው ነበር፤ ክፉውም መንፈስ ከእርሱ ይርቅ ነበር።

177
 18:2
 39

ዳዊትና ጎልያድ

17 ፍልስጥኤማውያን ሰራዊታቸውን ለመርነት አሰባስበው፤ በይሁዳ ምድር በሰኩት ላይ አከማቹ፤ እነርሱም በሰኩትና በዓዜቃ መካከል ባለው በኤፌሰሪሚም ሰፈሩ።
 2 ሳኦልና እስራኤላውያን ተሰብስበው፤ በዩላ ሸለቆ ሰፈሩ፤ ፍልስጥኤማውያንንም ለመግጠም ቦታ ቦታቸውን ያዙ። ሸለቆ በመካከላቸው ሆኖ ፍልስጥኤማውያን አንዱን ኩረብታ እስራኤላውያን ደግሞ፤ ሌላውን ኩረብታ ያዙ።
 3 ከጌት የመጣ ቁመቱ ከዘጠኝ ጫማ በላይ የሆነ፤ ጎልያድ የተባለ አንድ ጀግና ከፍልስጥኤማውያን ሰፈር ወጣ። 4 እርሱም ከናስ የተሠራ የራስ ቍር ደፍቶ፤ ከብደቱ አምስት ሺህ ሰቅል የሆነ የናስ መድር ለብሶ ነበር። 5 በእግርቹ ላይ የናስ ገምባሊ አድርጎ፤ በጫንቃው ላይ ደግሞ የናስ ጭሬ ይዞ ነበር። 6 ጥሬውም ዘንግ እንደ ሸማኔ መጠቅለያ የወፈረ፤ የመሩም ብረት ስድስት መቶ ሰቅል ያህል የሚመገን ነበር፤ ጋሻ ጃግሬውም ከፊት ከፊቱ ይሄድ ነበር።
 7 ጎልያድ ቆሞ ለተሰለፈው የእስራኤል ሰራዊት እንዲህ ሲል ሮኾ ተናገረ፤ "ለውጊያ ተሰልፋችሁ መውጣታችሁ ስለ ምንድን ነው? እኔ ፍልስጥኤማዊ፤ እናንተም የሳኦል አገልጋዮች አይደላችሁምን? አንድ ሰው ምረጡና እኔ ወደ አለሁበት ይውረድ፤ ጃጃኔ ጋር ሊዋጋና ሊገድለኝ ከቻለ፤ እኛ ባረያዎቻችሁ እንሆናለን፤ እኔ ባሻንፈውና ብገድለው ግን እናንተ ባረያዎቻችን ትሆናላችሁ፤ ትገዛልናላችሁ።" 8 ከዚያም ፍልስጥኤማዊው፤ "ዛሬ የእስራኤልን ሰራዊት እገዳደራለሁ፤ እንዋጋ ዘንድ ሰው ሰውኝ" አለ። 9 ሳኦልና እስራኤላውያን ሁሉ የፍልስጥኤማዊውን ቃል በሰሙ ጊዜ እጅግ ፈሩ፤ ደንገጡም።
 12 ዳዊት በይሁዳ የቤተሰቡ ሰው የኤፍራታዊው የእሴይ ልጅ ነበር። እሴይ ስምንት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ በሳኦልም ዘመን ያረጀና ዕድሜው የገፋ ሰው ነበር።
 13 ሦስቱ የእሴይ ታላላቅ ልጆች ሳኦልን

16+14 በዚህ እንዲሁም በቍፕር 15:16 እና 23 ላይ ጉጂ

16+12 ተነሥተህ ቅባው፤ ዳዊት ገና ብላቴና ሳለ፤ እግዚአብሔር የሕይወቱ እረኛ እንደ ሆነ በመረዳት እርሱን የሚፈልግና በእርሱም ላይ የሚታመን ልብ ዘረው ((መዝ 23))። ዳዊት ቀጣዩ የእስራኤል ንጉሥ ይሆን ዘንድ፤ የተመረጠበት ዋና ምክንያት በእግዚአብሔር ፊት ቅን ልብ ያለው ሆኖ በመገኘቱ ነው (ቍ 7)።
 16+14 የእግዚአብሔር መንፈስ ከሳኦል ስለ ራቀቀ፤ ሳኦል በእግዚአብሔር ፈቃድ ላይ በማመዑ ለአጋንንት አሠራር አልፎ ተሰጠ (15+23 ይመ)። ክፉ መንፈስ በአምላካችን በልዑል እግዚአብሔር ይሁንታዊ

ፈቃድ የሚሠራ ሲሆን፤ አንዳንድ ጊዜ ግን በቀጥታ እግዚአብሔር ያዘዘውን ነገር ይፈጽማል (መሳ 9:23፤ 1ነገ 22+19-23፤ ደግሞም ሉቃ 11:26 እና ማብ 22:3፤ ሮሜ 1+21-32፤ 2ተሰ 2+8-12 ይመ)። እንዲሁም በገጽ 1075 ላይ፤ "የእግዚአብሔር ፈቃድ" በሚል ርእስ የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመ)።
 16+23 ክፉውም መንፈስ ከእርሱ ይርቅ ነበር። ዳዊት በገና በሚደረድርበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ በዚያ ውስጥ ይሠራ ስለነበር፤ ሳኦል እግዚአብሔር ፈቃድ ያስፈንቀው ከነበረው ክፉ መንፈስ ለጊዜውም ሲሆን ዕረፍት ያገኝ ነበር።

ተከትለው ወደ ጦርነት ሄደው ነበር፤ እነርሱም ታላቁ ኤልያብ ሁለተኛው አሚናዳብ ሦስተኛውም ሣማ ይባላሉ፤ ¹⁴ዳዊት የሁሉም ታናሽ ነበር። ሦስቱ ታላላቅ ወንድሞቹ ሳኦልን ተከትለው ሄዱ፤ ¹⁵ዳዊት ግን የአባቱን በጎች ለመጠበቅ ከሳኦል ዘንድ ወደ ቤተ ልሔም ይመላለስ ነበር።

¹⁶ፍልስጥኤማዊውም አርባ ቀን ሙሉ ጠዋትና ማታ ፊት ለፊት ብቅ እያለ ቆሞ ይታያቸው ነበር።

¹⁷በዚህ ጊዜ እሴይ ልጁን ዳዊትን እንዲህ አለው፤ "ይህን ዐሥር ኪሎ የተጠበሰ እሸትና

ዐሥር እንጀራ ለወንድሞችህ ይዘህ ወዳሉበት የጦር ሰፈር በቶሎ ድረሰህ።

¹⁸ይህንም ዐሥር የአይብ ጥፍጥፍ ለክፍል አዛዦቸው አብረህ ውሰድ፤ ወንድሞችህም እንዴት እንደሆኑ አይተህ፤ ደንጎነታቸውን የሚያረጋግጥ ምልክት ከእነርሱ ዘንድ አምጣልኝ። ¹⁹እነርሱ ከሳኦልና ከእስራኤል ሰዎች ሁሉ ጋር ሆነው በዌላ ሸለቆ ከፍልስጥኤማውያን ጋር እየተዋጉ ናቸው።"

²⁰ዳዊት በማለዳ በጎቹን ለጠባቂ ትቶ፤ እሴይ እንዳዘዘው ዕቃውን ይዞ ጉዞ ጀመረ። ልክ ሰራዊቱ እየፎከረ ለውጊያ ቦታ ቦታውን ለመያዝ በሚወጣበት ጊዜ ከጦሩ ሰፈር ደረሰ። ²¹እስራኤልና ፍልስጥኤማውያን ቦታ ቦታቸውን ይዘው ፊት ለፊት ተፋጠው ይጠባበቁ ነበር። ²²ዳዊት ዕቃውን ከስንቅ ጠባቂው ዘንድ አስቀምጦ ወደ ጦሩ ግንባር ጠጠ፤ ወንድሞቹንም አግኝቶ ደንጎነታቸውን ጠየቀ። ²³ከእነርሱም ጋር በሚነጋገርበት ጊዜ፤ ከጌት የመጣው ፍልስጥኤማዊው ጀግና ጎልያድ ከሰልፉ መካከል ወጥቶ እንደ ለመደው ሲደነፋ፤ ዳዊት ሰማ። ²⁴እስራኤላውያንም ሰውየውን ባዩት ጊዜ ሁሉም በታላቅ ፍርሀት ከፊቱ ሸሹ።

²⁵እስራኤላውያንም እርስ በርሳቸው "ይህ ሰው በየቀኑ እየመጣ እስራኤልን እንደሚገዳር ታያላችሁ? ይህን ሰው ለሚገድል፤ ንጉሡ ብዙ ሀብት ይሰጠዋል፤ ሴት ልጁን ይድርሳታል፤ የአባቱንም ቤት በእስራኤል ዘንድ ከግብር ነጻ ያደርገዋል" ይባላሉ ነበር።

²⁶ዳዊት በአጠገቡ የቆሙትን ሰዎች "ለመሆኑ ይህን ፍልስጥኤማዊ ገድሎ እንዲያለውን ውርድት ከእስራኤል ለሚያስወግድ ሰው ምን ያደረግለታል? ደግሞስ የሕያው ስግዚብኬን ሰራዊት ይገዳደር ዘንድ ይህ ያልተገረዘ ፍልስጥኤማዊ እርሱ ማነው?" ሲል ጠየቀ።

²⁷እነርሱም "ለሚገድለው ሰው የሚደረግ ለትማ ይህ ነው" ሲሉ አስቀድመው ያሉትን ደግመው ነገሩት።

²⁸ታላቅ ወንድሙ ኤልያብ ዳዊት ከሰዎች ጋር ሲነጋገር በሰማ ጊዜ እጅግ ተቁጥቶ "ለምን ወደዚህ ወረድህ? እነዚያንን ጥቂት በጎች በምድረ በጻ ለማን

17:15 ዘፍ37:12
14:16:19
17:17
ዘሌ19:36;
23:14;
14:25:18
17:18 ዘፍ37:14
17:22 ሊሱ1:11
17:23 ቀፋ8-10
17:25
14:28:15;
18:17
17:26 ቀፋ10;
ዘፍ5:26;
ሊሱ3:10;
14:28:11:2;
14:26:27:18:35
17:28
ዘፍ27:41;
ምሳ18:19

17:32 ዘፍ20:3;
መዝ18:45;
ሊሳ7:41;
ሊፍ4:9:38:4;
ዳን11:30
17:33
ዘፋ13:31
17:34
ሊዩ10:16;
ሊሳ31:4;
ሊፍ49:19;
ሆላ13:8;
አዎ3:12
17:35 መሳ14:6
17:36
ዘፍ511:22
17:37
14:28:16:18;
18:12;
24ፍ18:10;
2ጢፋ4:17
17:38 ዘፍ41:42
17:41 ቀፋ7
17:42
14:28:16:12;
መዝ123:3-4;
ምሳ16:18
17:43
14:28:24:14;
24ፍ3:8:9:8;
24:78:13
17:44
ዘፍ40:19;
24ፍ21:10;
ሊፍ34:20;
ራእ19:17
17:45 ቀፋ6:10;
ዘፍ20:1;
2ዘፍ13:12;
14:11:32:8;
መዝ20:7-8;
124:8;
ዕብ11:32-34

ተውሃቸው? ትሰባትህንና የልብህን ክፋት ዐውቃለሁ፤ የመጣኸው ጦርነቱን ለማየት ብቻ ነው" አለው።

²⁹ዳዊትም "ታዲያ ምን አደረግህ? መጠየቅ እንኳ አልችልም?" አለ። ³⁰ከዚያም ወደ ሌላ ሰው ዘወር ብሎ፤ ያንኑ ጥያቄ ጠየቀ፤ ሰዎቹም እንደ ቀድሞው መሰሉለት፤ ³¹ዳዊት የተናገረው ነገር ወደ ሳኦል ጀር ደረሰ፤ ሳኦልም ልኮ አስጠራው።

³²ዳዊትም ሳኦልን "ከዚህ ፍልስጥኤማዊ የተነሣ የማንም ሰው ልብ አይሸበር፤ ባሪያህ ሄዶ ይዋጋል" አለው።

³³ሳኦልም መልሶ "አንት ገና አንድ ፍሬ ልጅ ነህ፤ ሰውየው ግን ከልጅነቱ ጀምሮ ውጊያ የተለማመደ ስለ ሆነ፤ ወጥተህ ይህን ፍልስጥኤማዊ ልትገጥመው አትችልም" አለው።

³⁴ዳዊት ግን ሳኦልን እንዲህ አለው፤ "አገልጋይህ የአባቱን በጎች በሚጠብቅበት ጊዜ፤ አንበሳ ወይም ድብ መጥቶ ከመንጋው አንድ በግ ነጥቆ ሲሄድ፤ ³⁵ተከትሎ በመሄድ እመታውና ከአፋ አስጥል ነበር፤ ፊቱን ወደ እኔ በሚያዘርበትም ጊዜ ጉሮሮውን ይገሮ በመምታት እገድለው ነበር። ³⁶ባሪያህ አንበሳውንም ድቡንም ገድሎአል፤ ይህም ያልተገረዘ ፍልስጥኤማዊ የሕያው ስግዚብኬን ሰራዊት ተገዳድሮአልና መጨረሻው ከእነርሱ እንደ አንዱ ጌሆናል። ³⁷ከአንበሳ መዳፍና ከድብ መንጋጋ ያዳንኝ እግዚአብሔር አሁንም ከዚህ ፍልስጥኤማዊ እጅ ያድነኛል።"

ሳኦልም "ሂድ፤ እግዚአብሔር ካንተ ጋር ይሁን" አለው።

³⁸ከዚያም ሳኦል ለዳዊት የገዛ ራሱን የጦር ልብስ አለበሰው፤ ጥሩር አጠለቀለት፤ ከናስ የተሠራ ቀርም ደፋለት። ³⁹ዳዊትም ይህን ዐይነት ልብስ ለብሶ ስለማያውቅ፤ ሰይፉን በጦር ልብሱ ላይ ታጥቆ ለመራመድ ሞከረ፤

እርሱም ሳኦልን "ያልተለማመድሁት ስለሆነ እንደዚህ ሆኜ መራመድ አልችልም" አለው። ስለዚህ ሁሉንም አወለቀው።

⁴⁰ከዚያም በትሩን በእጁ ያዘ፤ አምስት ድቡልቡል ድንጋዦች ከወንዝ መርጦ በእረኛ ኮረጆው ከጨመረ በኋላ፤ ወንጌፉን በእጁ ይዞ፤ ወደ ፍልስጥኤማዊው ቀረበ።

⁴¹ፍልስጥኤማዊውም፤ ጋሻ ጃግሬውን እፊት እፊቱ በማስቀደም፤ ወደ ዳዊት እየቀረበ መጣ። ⁴²እርሱም ዳዊትን ትኩር ብሎ ሲያየው፤ ደም ግባት ያለውን መልክ ሰልካምና አንድ ፍሬ ነበር፤ ስለዚህ ናቀው። ⁴³ፍልስጥኤማዊውም ዳዊትን፤ "በትር ይዘህ የምትመጣብኝ እኔ ውሻ ነኝን?" አለው፤ በአማልክቱም ስም ረገመው። እርሱም፤ "እስቲ ወደኔ ና! ሥጋህን ለሰማይ አምሮችና፤ ለምድር አራዊት እሰጣለሁ" አለው።

⁴⁴ዳዊትም ፍልስጥኤማዊውን እንዲህ

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

17:18 ዕብራይስጡ ሻለቃ ይላል።

አለው፤ “አንተ ሰይፍ፣ ጦርና ጭሬ ይዘህ ትመጣብኛለህ፤ እኔ ግን አንተ በተገዳደርኸው የእስራኤል ሰራዊት አምላክ በሆነው፤ ሁሉን በሚችል በእግዚአብሔር ስም አመጣብሃለሁ።”
 “እግዚአብሔር ዛሬ አንተን በእጄ አሳልፎ ይሰጣል፤ እኔ መትቼ አጥልሃለሁ፤ ራስህንም እቁር ጠዋለሁ። በዚህች ዕለት የፍልስጥኤማውያንን ሰራዊት ራህ ለሰማይ አምሮችና ለምድር አራዊት እስጣለሁ፤ ዓለምም ሁሉ በእስራኤል ዘንድ እምላክ መኖሩን ያውቃል።”
 “እዚህ የተሰበሰቡትም ሁሉ፤ እግዚአብሔር የሚያድነው በሰይፍ ወይም በጦር እንዳልሆነ ያውቃሉ፤ ሰልፉ የእግዚአብሔር ስለ ሆነም ሁላችሁን በእጃችን አሳልፎ ይሰጣል።”

“ፍልስጥኤማው ሊመታው በቀረበ ጊዜ፤ ዳዊትም ሊገጥመው ወደ ውጊያው ሚዳ በፍ ጥነት ሮጠ። “እጁንም ወደ ኮርጀው በመስደድ አንድ ድንጋይ አውጥቶ ወነጨፈው፤ ፍልስጥኤማውንም ግንባሩ ላይ መታው። ድንጋዩም ግንባሩ ውስጥ ገብቶ ተቀረቀረ፤ ፍልስጥኤማውም በግምባሩ ተደፋ።”

“በዚህ ሁኔታ ዳዊት በወንጭፍና በድንጋይ ብቻ ፍልስጥኤማውን አሸነፈው፤ በእጁም ሰይፍ ሳይገባ ፍልስጥኤማውን መታው፤ ገደለውም።”

“ዳዊት ሮጦ በላዩ ላይ ቆመ፤ ከዚያም የፍልስጥኤማውን ሰይፍ ከሰገባው መዞ አካባቢው፤ እርሱንም ከገደለው በኋላ ራሱን በሰይፍ ቁረጠው።”

“ፍልስጥኤማውያንም ጀግናቸው መሞቱን ባዩ ጊዜ ሸሹ።”
 “ከዚህ በኋላ የእስራኤልና የይሁዳ ሰዎች ተነሥተው እየፎከሩ ፍልስጥኤማውያንን እስከ ጌት መግቢያቸው እስከ ዓቅሮን በሮች ድረስ አሳደዱቸው። የፍልስጥኤማውያንም ራሳ ከሸጋይራይም እንሥቶ እስከ ጌትኦ ከዚያም እስከ ዓቅሮን በሮች ባለው መንገድ ላይ ወድቆ ነበር።”

“እስራኤል ላውያን ፍልስጥኤማውያንን ከማሳደድ ተመለሱ፤ ሰፈራቸውንም በዘበዙ።”
 “ዳዊትም የፍልስጥኤማውን ራስ ይዞ ወደ ኢየሩሳሌም አመጣው፤ ነገር ግን የፍልስጥኤማውን የጦር መሣሪያዎች

17:46 ዘፃ28+26፤
 እሱ4+24፤
 14ሙ14+12፤
 17፡18+36፤
 23፡5+8፤ 19፡19፤
 ኢሳ11፡9፤
 37፡20፤
 17፡47 ዘ014+14፤
 ዘ፡21፡14፤
 14ሙ2፡9፤ 14፡6፤
 2ዜ5፡14፤11፤
 20፡15፤
 መ፡144፡6-7፤
 ኢር39፡18፤
 ሆሴ1፡7፤
 17፡50፤
 14ሙ25፡29፤
 17፡51፤
 14ሙ21፡9፤
 22፡10፤
 ዕብ11፡34፤
 17፡52፤
 ኢሱ15፡11፤36

በራሱ ድንኳን ውስጥ አስቀመጠ።”
 “ዳዊት ፍልስጥኤማውን ለመግጠም በሚሄድበት ጊዜ ሳኦል ተመልክቶ የሰራዊቱን አዛዥ አበኔርን፤ “አበኔር ሆይ፤ ይህ ልጅ የማን ነው?” ሲል ጠየቀው።
 አበኔርም፤ “ንጉሥ ሆይ፤ በሕያው ነፍስህ እምላለሁ፤ አሳውቅም” ብሎ መለሰለት።

“ንጉሥም፤ “እንግዲህ ወጣቱ የማን ልጅ እንደ ሆነ ተከታትለህ ድረስበት?” አለው።

“ዳዊት ፍልስጥኤማውን ገድሎ እንደ ተመለሰ፤ አበኔር ይዞ ንጉሡ ዘንድ አቀረበው። በዚህ ጊዜ ዳዊት የጎልያድን ራስ በእጁ ይዞ ነበር።”

“ሳኦልም፤ “አንተ ወጣት፤ የማን ልጅ ነህ?” ሲል ጠየቀው።

ዳዊትም፤ “እኔ የአገልጋይህ የቤተ ልሔሙ ሰው የእሴይ ልጅ ነኝ” ሲል መለሰ።

ሳኦል በዳዊት ቀና

18 ዳዊት ከሳኦል ጋር የሚያደርገውን ንግግር እንዳበቃ፤ የዮናታን ነፍስ ከዳዊት ነፍስ ጋር ተቈራኘች፤ እንደራሴም አድርጎ ወደደው። “ከዚያች ዕለት አንሥቶ ሳኦል ዳዊትን አብሮት እንዲኖር አደረገ፤ ወደ አባቱም ቤት እንዲመለስ አላሰናበተውም።”
 “ዮናታን እንደ ራሱ አድርጎ ስለ ወደደው፤ ከዳዊት ጋር ኪዳን አደረገ፤ “ዮናታን የለበሰውን ካባ አውልቆ ከነጦር ልብሱ፤ በተጨማሪም ሰይፉን፤ ቀስቱንና መታጠቂያውን ሰጠው።”

“ሳኦል በሚልከው በማናቸውም ስፍራ፤ ዳዊት ተልእኮውን በሚገባ ይፈጽም ስለ ነበር፤ በሰራዊቱ ላይ ሾመው፤ ይህም ሕዝቡን በመለ፤ የሳኦልንም የጦር ሹማምት ደስ አሰኘ።”

“ዳዊት ፍልስጥኤማውን ከገደለ በኋላ፤ ሰዎቹ ወደየቤታቸው በሚመለሱበት ጊዜ፤ ሴቶች ከበሮና መሰንቆ ይዘው እየዘፈኑ፤ እየጨፈፈና እልል እያሉ ንጉሥ ሳኦልን

“17፡52 እንዳንድ የሰብዓ ሊቃናት ትርጉሞች ከዚህ ጋር ይስማማሉ፤ ዕብራይስጡ ግን ሽለቆ ይላል።
 “18፡5 ወይም በብላጎት

17፡50 ዳዊት ... ፍልስጥኤማውን አሸነፈው፤ ዳዊት በጎልያድ ላይ ድል ሊቀዳጅ የቻለው፤ በሕይወቱ እንደተለማመደውና በተጨማሪም እንዳረጋገጠው በእግዚአብሔር ላይ ከሰበረው እምነቱ የተነሣ ነው። ለድል ያበቁት አምስት ዋና ዋና ነገሮች ናቸው፡
 (1) ዳዊት ዘወትር እግዚአብሔርንና ፊቱን እንዲፈልግ የሚያደርግ (ከዚህ 16፡10-11 ጋር ያነጻጽሩ) ቀና የሆነ ልብ ነበረው (16፡7)።

(2) ዳዊት ለእስራኤል አምላክ ለእግዚአብሔር ክብርና ዝና አጥብቆ የሚያስብና የሚቀና ሰው ነበር (ቀ. 26፡36፡46)። ጎልያድ የተገዳደረች በእስራኤል ሰራዊት ላይ ብቻ ሳይሆን፤ ሁሉን ኃይል በሆነው እግዚአብሔር ላይ ጭምር መሆኑን ተገንጦአል።

(3) ዳዊት ቀደም ባሉት ጊዜያት እግዚአብሔር እሎቱን ሰምቶ እንዴት እንደታደገው (ቀ. 34-37 ይመጥናል)

ከመዝ 29፡3-4 ጋር ያነጻጽሩ) በሚያስብበት ጊዜ፤ በእግዚአብሔር ንይል ላይ ያለው መታመን በሰለጠ ይታደስ ነበር።

(4) ዳዊት ጎልያድንና ፍልስጥኤማውያንን ድል አደርጋለሁ ብሎ የወጣው በራሱ ብርታት በመታመን ሳይሆን፤ በእግዚአብሔር ንይል ተማምኖ ነው (ቀ. 37፡45-47 ይመጥናል)። ከመዝ 33፡16-17፤ 44፡6-7፤ ከሆሴ 1፡7 ጋር ያነጻጽሩ።

(5) የእግዚአብሔር መንፈስ በጎይል ወደ እርሱ መጣ (16፡13 ይመጥናል)። ከዘክ 4፡6 ጋር ያነጻጽሩ።

እንደዚሁም ሁሉ የእግዚአብሔር ልጆች ሊቋቋሙት የማይችሉት ችግር ሁኔታ ሲያገጥማቸው፤ እንደ ዳዊት በእግዚአብሔር ላይ ጽኑ እምነት ካላቸውና በሚንፈስ ቅዱስ ንይል ከተደገፉ (ኢፌ. 3፡20-21፤ ፊል. 4፡13)፤ ከፈታቸው የተጋረጠው ታላቅ ችግር ይወገዳል።

ለመቀበል ከእስራኤል ከተሞች ሁሉ ወጡ።
፳፬ቱም እንዲህ ሲሉ በመቀበል ዘፈኑ፤
"ሳኦል ሺህ ገደለ፤

ዳዊት ግን ዐሥር ሺህ ገደለው።"

⁸ሳኦል እጅግ ተቁጣ፤ ይህም ነገር አሳስደሰተውም። እርሱም "ለዳዊት ዐሥር ሺህ አሉለት፤ ለእኔ ግን ሺህ ብዕ! እንግዲህ መንግሥት እንጂ ሌላ ምን ቀረው" አለ። ምዚያች ዕለት አንሥቶ ሳኦል ዳዊትን በቅናት ዐይን ይመለከተው ጀመር።

¹⁰በማግስተም ከሕዝብሐይድ የታዘዘ ክፉን መንፈስ በሳኦል ላይ በጎይል መጣበት፤ በዚህ ጊዜ ዳዊት ወትሮ እንደሚያደርገው ሁሉ በገና ሲደረግ ሳኦል በቤቱ ሆኖ ትንቢት ይናገር ነበር። ሳኦል በእጁ ጦር ይዞ ነበር፤ ¹²እርሱም "ዳዊትን ከግድግዳው ጋር አጣብቀዋለሁ" ብሎ በማሰብ ጦሩን ወረወረበት፤ ዳዊት ግን ሁለት ጊዜ ከፊቱ ዘወር አለ።

¹²አግዚአብሔር ከእርሱ ተለይቶ ከዳዊት ጋር ስለ ሆነ፤ ሳኦል ዳዊትን ፈራው። ¹³ስለዚህ ዳዊትን ከአጠገቡ በማራቅ የሺህ አለቃ አደረገው። ዳዊትም ሰራዊቱን እየመራ በፊታቸው ይወጣና ይገባ ነበር።

¹⁴አግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ስለ ነበር የሚያደርገው ነገር ሁሉ ይሳካለት ነበር። ¹⁵ሳኦልም ዳዊት እንደ ተሳካለት ባዩ ጊዜ ፈራው፤ ¹⁶መላው እስራኤልና ይሁዳ ግን ዳዊትን ወደዱት፤ በፊታቸው እየወጣና እየገባ የሚመራቸው እርሱ ነበርና።

¹⁷ሳኦል ዳዊትን "ታላቋ ልጄ ሜሮብ እነኝት፤ እርሷን እድርልሃለሁ፤ አንተ ግን በጀግንነት አገልግላለሁ፤ የአግዚአብሔርንም ጦርነቶች ተዋጋ" አለው፤ ሳኦል በልቡ "ፍልስጥኤማው ያን እጃቸውን ያገሠበት እንጂ እኔ በእርሱ ላይ እጅን አሳነሃም" ብሎ ነበርና።

¹⁸ዳዊት ግን ሳኦልን "የንጉሥ ዐማች አሆን ዘንድ እኔ ማን ነኝ? ቤተ ሰቤም ሆነ የአባቴ ጉማስ በእስራኤል ዘንድ ምንድን ነው?" አለው። ¹⁹ይሁን እንጂ የሳኦል ልጅ ሜሮብ ለዳዊት የምትዳርበት ጊዜ ሲደርስ ለመሐላታዊው ለኤስድራኤል ተዳረች።

²⁰በዚህ ጊዜ የሳኦል ልጅ ሜልኮል ዳዊትን ወደደቸው፤ ሳኦልም ይህን ሲሰማ ደስ አለው። ²¹ሳኦልም በልቡ "ወጥመድ እንድትሆነው፤ በፍልስጥኤማው ያንም እጅ እንዲጠፋ እርሷን እድርለታለሁ" ሲል አሰበ። ስለዚህ ሳኦል ዳዊትን "እነሆ፤ ዛሬ ለሁለተኛ ጊዜ ዐማች ትሆናለህ" አለው።

²²ምዚያም ሳኦል ባለሟሎችን "ለዳዊት 'እነሆ፤ ንጉሡ በአንተ ደስ ብሎታል፤ ባለ

18+7 ዘ05+21፤

14ሙ21+11፤

29+5፤

24ሙ18+3

18+8

14ሙ13+14

18+9 14ሙ19+1

18+10 መ49+23፤

14ሙ10+5፤

16+14+21፤

17+6፤ 19+7

18+11 ቀ+25፤

14ሙ20+7A33፤

19+10፤

መዝ132+1

18+12 ቀ+29፤

ኢሱ1+5፤

መ416+20፤

14ሙ16+13፤

17+37፤ 20+13፤

1ዜ522+11

18+13

ዘጉ27+17፤

24ሙ5+2

18+14

ዘፍ39+23፤

ዘጉ14+43፤

24ሙ7+9

18+16 24ሙ5+2

18+17 ቀ+25፤

ዘፍ29+26፤

ዘጉ21+14፤

14ሙ17+25፤

20+33

18+18 ቀ+23፤

ዘ03+11፤

14ሙ9+21

18+19 መ47+22፤

24ሙ21+8

18+20 ቀ+28+29፤

ዘፍ29+26

18+21 ዘ010+7፤

ዘ47+16

18+23 ቀ+18

18+25 ቀ+11+17፤

ዘፍ34+12፤

መ48+2፤ 44+16፤

ኢር20+10

18+27

24ሙ3+14፤

6+16

18+28 ቀ+20

18+29 ቀ+12

18+30 ቀ+5

19+1

14ሙ18+1፤9

19+2

14ሙ20+5፤19

19+3

14ሙ20+12

ሟሎቹም ሁሉ ይወዱሃል፤ ስለዚህ ዐማቹ ሁንለት ብላችሁ በምስጢር ንገሩት" ብሎ አዘዛቸዋል።

²³እነርሱም ይህን ለዳዊት ደግመው ነገሩት፤ ዳዊት ግን "ለመሆኑ የንጉሥ አማች መሆኑን እስከዚህ ትንሽ ነገር አድርጋችሁ ትቁጥሩላችሁን? እኔ አንድ ምስኪን ድኻና እምብዛም የማልታወቅ ሰው ነኝ" አላቸው።

²⁴የሳኦል ባለሟሎችም ዳዊት ያላቸውን በነገሩት ጊዜ፤ ²⁵ሳኦል "ዳዊትን ንጉሡስ ለእጅቱ ካንተ የሚፈልገው ጥሎሽ ጠላቶቹን ለመበቀል የመቶ ፍልስጥኤማው ያንን ሽለ ፊት እንጂ ሌላ አይደለም ብላችሁ ንገሩት" አላቸው። ሳኦል ይህን ያቀደው ዳዊት በፍልስጥኤማው ያን እጅ እንዲወድቅ ነበር።

²⁶ባለሟሎቹ ይህን ለዳዊት በነገሩት ጊዜ የንጉሥ ዐማች መሆኑ ደስ አሰኘው። ስለዚህ የተወሰነው ጊዜ ከማለፉ በፊት፤ ²⁷ዳዊትና አብረውት የነበሩት ሰዎቹ ሄደው ሁለት መቶ ፍልስጥኤማው ያንን ገደለ፤ ለንጉሡ በማች ይሆን ዘንድ፤ ሽለፊታቸውን አምጥቶ በቀጥረውት ለህ ለንጉሡ አቀረበ፤ ከዚያም ሳኦል ልጁን ሜልኮልን ለዳዊት ዳረሰት።

²⁸ሳኦል አግዚአብሔር ከዳዊት ጋር እንደ ሆነና ልጁ ሜልኮልን እንደ ወደደቸው በተረዳ ጊዜ፤ ²⁹ሳኦል ከቀድሞው ይልቅ ፈራው፤ እስከ ዕድሜውም ፍጻሜ ድረስ ጠላቱ ሆነ።

³⁰የፍልስጥኤማው ያን ጦር አዛዦች እንደ ወትሮው ሁሉ፤ ለጦርነት ይወጡ ነበር፤ ዳዊትም ከቀሩት የሳኦል መኳንንት የበለጠ ድል አገኘ፤ ስሙም የታወቀ ሆነ።

ሳኦል ዳዊትን ለመግደል ያደረገው ሙከራ

19 ሳኦል ዳዊትን እንዲገድሉት ለልጁ የናታን ነገርና ለባለሟሎቹ ነገራቸው። የናታን ነገር ዳዊትን እጅግ ይወደው ነበር፤ እንዲህ ሲል አስጠነቀቀው፤ "አባቴ ሳኦል ሊገድልህ አጋጣሚ እየፈለገ ነው፤ ነገ ጠዋት ተጠነቀቅ፤ ወደ አንድ መደበቂያ ቦታም ሂድ፤ በዚያም ቂይ። ጎረቤትም አወጣና አንት ባለበት ዕርሻ ከአባቴ አጠገብ እቆማለሁ፤ ስለ አንተም አንጋግረዋለሁ፤ የተረዳሁትንም እነግርሃለሁ።"

*18+10 ወይም የሚገዳ

*18+14 ወይም እጅግ ብልገ ነበር

*18+15 ወይም ብልገ እንደሆነ

*18+19 ወይም ስለዚህ ተብሎ

*18+30 ወይም ዳዊት ... የበለጠ በብልገት አደረገ

18+10 ከአግዚአብሔር የታዘዘ ክፉ መንፈስ በሳኦል ላይ በጎይል መጣበት፤ ... ትንቢት ይናገር ነበር፤ አግዚአብሔር ክፉ መንፈስ በሳኦል ውስጥ እንዲገባ ፈቃድ እንጂ፤ ክፉ መንፈስ ይገባበት ዘንድ በቀጥታ እንደላከው አድርገን ይህን ክፍል መረዳት የለብንም (16+14 እና ማብ ይመጣ እንዲሁም በገጽ 1075 ላይ፤ "የአግዚአብሔር ፈቃድ" በሚል ርእስ

የቀረበውን የትኩረት ጽሑፍ ይመ) በዕብራይስጡ "ትንቢት" የሚለው ቃል እውነተኛን ወይም ሐ ብተኛን ትንቢት ሊያመለክት ይችላል። ሳኦል ይተነብይ የነበረው በአግዚአብሔር መንፈስ ተመርቶ አልነበረም፤ ምናልባት ትንቢቱ ከሰይጣን ወይም ከራሱ ስሜት የመነጨ ሊሆን ይሆናል።

“የናታን ለአባቱ ለሳኦል ስለ ዳዊት እንዲህ ሲል መልካም ነገር ተናገረ “ንጉሥ በአገልጋዩ በዳዊት ላይ ክፉ ነገር አያድርግ፤ እርሱ አልበደለህም፤ ያደረገውም ነገር በእጅኑ ጠቅሞሃል።”
 “ዳዊት ፍልስጥኤማዊውን የገደለው በገዛ ሕይወቱ ቈርጦ ነው። እግዚአብሔር ለመላው አስራኤል ታላቅ ድልን አቀዳጀ፤ አንተም አይተህ ደስ አለህ። ታዲያ እርሱን በከንቱ በመግደል ዳዊትን በመሰለ ንጽሕ ሰው ላይ ለምን በደል ትፈጽማለህ?”

“ሳኦልም የናታንን ካዳመጠው በኋላ “ሕያው እግዚአብሔርን/ዳዊት አይገደልም” ብሎ ማለ።

“ስለዚህም የናታን ዳዊትን ጦርቶ የተባሉትን ሁሉ ነገረው፤ ወደ ሳኦልም አመጣው፤ ዳዊትም እንደ ቀድሞው በፊቱ ቆመ።

“እንደ ገና ሌላ ጦርነት ተነሣ፤ ዳዊትም ወጥቶ ፍልስጥኤማውያንን ወጋቸው፤ ከፊቱም እስኪሸኑ ድረስ እጅግ መታቸው።

“ነገር ግን ሳኦል ጦሩን ይዞ በቤቱ ተቀምጦ ሳለ፤ ከሕዝብህ ዘንድ ክፉ መንፈስ መጣበት፤ ዳዊት በገናውን ያደረገደር ነበር።”
 “ሳኦልም ከግድግዳው ጋር ለያዳብቀው ጦሩን ወረወረበት፤ ነገር ግን ዳዊት ዘወር በማለቱ ሳኦል የወረወረው ጦር በግድግዳው ላይ ተሰካ። በዚያች ሌሊት ዳዊት ሸሽቶ አመለጠ።

“ሳኦልም የዳዊትን ቤት ከበው በማለዳ እንዲገድሉት ሰዎችን ላከ። የዳዊት ሚስት ሚልኮል ግን “ሕይወተህን ለማትረፍ በዚህች ሌሊት ካልሸሸህ በነገው ቀን ትገደላለህ” ብላ አስጠነቀቀችው።

“ሚልኮልም ዳዊትን በመስኮት አሾልካ አወረደችው፤ እርሱም ሸሽቶ አመለጠ።”
 “ከዚያም ሚልኮል የጣዖትን ምስል ወስዳ በወልጋው ላይ አጋደመችው፤ በራሱም የፍየል ጠጉር አናረች፤ በልብስም ሸፈነችው።

“ሳኦል ዳዊትን እንዲይዙት ሰዎች በላከ ጊዜ ሚልኮል “እርሱ ታሞአል” አለቻቸው።

“ሳኦልም ሰዎቹ ዳዊትን እንዲያይቱ

19+4
 1ሳሙ-20+32፤
 22+14፤ 25+21፤
 ምሳ17+13፤
 31+8+9፤
 ኢር18+20
 19+5 ዘፍ31+36፤
 ዘፍ10+10+10-13፤
 መሳ9+17፤ 12+3፤
 1ሳሙ-11+13
 19+7
 1ሳሙ-18+10
 19+9 መሳ9+23፤
 1ሳሙ-10+5
 19+10
 1ሳሙ-18+11
 19+11 መሳ16+2፤
 መዝ59
 19+12 ኢሱ2+15፤
 ሐሥ9+25፤
 2ቆሮ11+33
 19+13 ዘፍ31+19
 19+14 ዘፍ1+19፤
 ኢሱ2+4

መልሶ ላካቸው፤ እርሱም “እንድለው ዘንድ ከነወልጋው አምጡልኝ” አላቸው።
 “የተላኩትም ሰዎች በገቡ ጊዜ እነሆ የጣዖት ምስል በወልጋው ላይ ተጋድሞ በራሱም የፍየል ጠጉር ተደርጎለት ነበር።

“ሳኦልም ሚልኮልን “እንዲህ አድርገሽ ያታለልሽኝ፤ ጠላቴ እንዲያመልጥ የሰደድሽው ለምንድን ነው?” ሲል ጠየቃት።

“ሚልኮልም “እንዳመልጥ አርጃኝ፤ ያለዚያ እንድልሻለሁ” አለች። ብላ መለሰችለት።

“ዳዊት ሸሽቶ ካመለጠ በኋላ፤ ወደ እርሟ ቴም ወደ ሳሙኤል ሄደ፤ ሳኦል ያደረገበትን ሁሉ ነገረው። ከዚያም እርሱና ሳሙኤል ወደ ነዋት ሄደው ተቀመጡ።

“ለሳኦልም “እነሆ፤ ዳዊት በእርማቴም በምትገኘው በነዋት ተቀምጦአል” ብለው ነገሩት።

“ስለዚህ ዳዊትን እንዲይዙ ሰዎችን ላከ፤ ይሁን እንጂ፤ የነቢያትም ጉባኤ በሳሙኤል መሪነት ትንቢት ሲናገሩ ባዩ ጊዜ፤ የከገዛከብሔር መንፈስ በሳኦል ሰዎች ላይ ወረደ፤ እነርሱም እንደዚሁ ትንቢት ተናገሩ።”
 “ሳኦልም ይህ በተነገረው ጊዜ ሌሎች ሰዎች ላከ፤ እነርሱም ትንቢት ተናገሩ፤ ሳኦል ለሦስት ወጅ ጊዜ ሰዎች ላከ፤ እነርሱም ደግሞ ትንቢት ተናገሩ።

“በመጨረሻም፤ እርሱ ራሱ ወደ እርማቴም ሄደ፤ ከዚያም በሄክ ወዳለው ትልቅ የውሃ ማከራቀሚያ ጉድጓድ እንደ ደረሰ፤ “ሳሙኤልና ዳዊት የት ናቸው?” ሲል ጠየቀ።

እንድ ሰውም “በእርማቴም በምትገኘው በነዋት ዘራማ ናቸው” ብሎ ነገረው።

“ስለዚህ ሳኦል በእርማቴም ወደምትገኘው ወደ ነዋት ዘራማ ሄደ፤ የከገዛከብሔር መንፈስ በእርሱም ላይ ደግሞ ወደደ፤ ወደ ነዋት እስኪደርስ ድረስም ትንቢት እየተናገረ ተጓዘ።”
 “እርሱም ልብሱን አውልቆ፤ በሳሙኤልም ፊት ደግሞ ትንቢት ተናገረ፤ በዚህ ሁኔታም ቀጥሎ ሌሊቱን በመሉ ራቁቱን ተጋደመ። ሕዝቡ “ሳኦልም ደግሞ

“19+9 ወይም የሚጉዳ
 “19+13 በዚህና በቀጥር 13 ላይ ሰብራ ይሰጡ ተራፊም ይላል።

19+20 የነቢያትም ጉባኤ፤ የነቢያትን ጉባኤ የመሠረተው ሳሙኤል ነው። በኢልያስና በኢልሳስ ጊዜም የነቢያት ጉባኤ እንደ ነበር ተጠቅሞአል (ከ1ነገ 20+35፤ 2ነገ 6+1-7 ጋር ያነጻጽሩ)። እንደነዚህ ዐይነቱ የነቢያት ጉባኤዎች የተደራጁት፤ ስጦታው ያላቸው፤ ልዎች በማበረታታት፤ በጽድቅ ሕይወት እንዲያድጉ በማድረግ እንዲሁም በመንፈሳዊ ነገር ተጠምደው ሕይወታቸው ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር የተሰጠ ሆኖ በመገኘት፤ በአገልግሎታቸው የከሸደትን አሠራር መግታት እንዲችሉና በፍጹም ልብ ለእግዚአብሔር ቃል ታዛዥ እንዲሆኑ ብቁ ለማድረግ ነው። እነዚህ የነቢያት ጉባኤዎች ለመንፈስ ቅዱስ የሰጡትን ከፍተኛ ይታና አክብሮት በይበልጥ ልብ ማለት ያስፈልጋል (ከ10+5-6 ጋር ያነጻጽሩ)።

መንፈስ ለፍርድ ወይም ለቦርከት ወደ ግለሰቦች ሊመጣ እንደሚችል በቀጥ 18-24 ላይ ያለው ሐሳብ ያመለክታል፤ (1) ዳዊትን ይይዙ ዘንድ ሳኦል ሰዎችን ላከ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ ግን በእነርሱ ውስጥ ሆኖ ሐሳባቸውን በመቈጣጠርና በመለወጥ ተልእኮቸው እንዳይሳካ አደረገ። በኋላም ሳኦል ራሱ መንፈስ ቅዱስ ወርዶበት እንደ ቀንፍ ሌሊት ሁሉ ነፍሱን ሳያውቅ በውርደት መሬት ላይ ተጋድሞ አሳልፎአል። (2) ትንቢት ይናገር ዘንድ ወይም መንፈሳዊ መገለጥ ለመስጠት መንፈስ ቅዱስ ወደ አንድ ግለሰብ መምጣቱ፤ ያ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር መልካም ግንኙነት ያለው መሆኑን ሁልጊዜ ላያመለክት ይችላል። ሳኦል የእግዚአብሔርን ትእዛዝ የማይፈጽም በመፀኛ ሰው ነበር፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ በንይል ወርዶበት ተዘረረ (ከማቴ 7+22-22 ጋር ያነጻጽሩ)።

ከነቢያት እንደ አንዱ ሆኖ ተቈጠረ?"
ያለው በዚህ ምክንያት ነው።

ዳዊትና ዮናታን

20 ከዚህ በኋላ ዳዊት በአርማቴም ካለችው ከነዋት ዘራማ ሸሽቶ ወደ ዮናታን በመሄድ፣ "ምን አድርጌአለሁ? ምን በደልሰ ፈጽሞሁ? አባትህ ሕይወቴን ለማጥፋት የሚፈልገውህ በፊቱ ምን ተገኝቶብኝ ነው?" ሲል ጠየቀው።

ዮናታንም፣ "ይህስ ከቶ አይሁንብህ፤ አት ሞትም! እነሆ፤ አባቴ ትልቅም ይሁን ትንሽ ማናቸውንም ነገር አስቀድሞ ሳይነግረኝ አያደርገውም። ታዲያ አባቴ ይህን ለምን ይደብቀኛል? ነገሩ እንዲህ አይደለም" ብሎ መለሰለት።

ዳዊት ግን፣ "የፊትህ ሞገስ ማግኘቴን አባትህ በሚገባ የወቃል፤ እርሱም በልቡ፤ 'ዮናታን እንዳያዝን ይህን ማወቅ የለበትም' ብሎአል፤ ነገር ግን ሕያው እግዚአብሔርን በነፍሱ እምላለሁ በእኔና በሞት መካከል አንድ እርምጃ ብቻ ቀርቶአል" ብሎ ማለ።

ዮናታንም ዳዊትን፣ "እንዳደርግልህ የምትፈልገውን ማናቸውንም ነገር አደርግላለሁ" አለው።

ስለዚህ ዳዊት እንዲህ አለ፤ 'እነሆ፤ ነገ የወር መባቻ በዓል ስለሆነ፤ ከንጉሡ ጋር ምሳ መብላት ይጠበቅብኛል፤ ነገር ግን እስከ ከነገ ወዲያ ማታ ድረስ ከዱር ልደቦቹ፤ 'አባትህ ከፈለገኝ፤ 'ለቤተ ዘመዶቹ ሁሉ ዓመታዊ መስዋዕት የሚቀርብ ስለሆነ፤ ዳዊት ወደ መኖሪያ ከተማው ወደ ቤተሰቡ ቶሎ ለመሄድ አጥብቆ ፈቃድ ጠየቀኝ' ብለህ ነገረው። 'እርሱም 'መልካም ነው' ካለ፤ አገልጋይህን የሚያሰጋው የለም፤ ከተቈጣ ግን፤ ከፉ ነገር እንዳሰብኝ ታረጋግ ጣለህ።

አንተ ግን፤ ለአገልጋይህ በንጉሱን አሳይ፤ ከአገልጋይህ ጋር በእግዚአብሔር ፊት ቃል ኪዳን ገብታትኋልና። እኔ በደ ለኛ ከሆንሁ፤ አንተው ራሱ ግደለኝ፤ ለምንስ ለአባትህ አሳልፈህ ትሰጠኛለህ!"

ዮናታንም፣ "ይህ ከአንተ ይራቅ! አባቴ ከፉ ነገር እንዳሰብህ ባውቅ ኖሮ እንዴት ሳልነግርህ እቀራለሁ?" አለው።

ዳዊትም፣ "አባትህ ከፉ ቃል ቢመልስ ለህ ማን ይነግረኛል?" ብሎ ጠየቀው።

ዮናታን፣ "በል ና፤ ወደ ሜዳ እንውጣ" አለው፤ ተያይዘውም ወጡ።

ከዚያም ዮናታን ዳዊትን እንዲህ አለው፤ "የእስራኤል ስምላክ እግዚአብሔር ምስክር ይሁንብኝ፤ አባቴን ነገ መርምራ ነገ ወይም ከነገ ወዲያ በዚህ ሰዓት እልክብሃለሁ፤ ስለ አንተ ያለው አመለካከት በን ከሆነም አሳው ቅግላለሁ። ¹³ ነገር ግን አባቴ ከፉ አስቦብህ ይህን ሳሳሳውቅህ ብቀርና በሰላም እንድትሄድ ባላደርግ፤ እግዚአብሔር ከፉ ያድርግብኝ፤ ከዚያም የባሰ ያምጣብኝ። እግዚአብሔር ከአባቴ

20+1
14ሙ:22+23:
23+15:
24+9:11 25+29:
መዝ40:14:
54+31 63+9:
70+2
20+3 ዘፄ6+13
20+5 ዘጥ10+10:
14ሙ:19+2
20+6 ቍ28:
14ሙ:1+3:
17+58
20+7
14ሙ:10+27:
18+11: 25+17
20+8
14ሙ:18+31
24ሙ:14+32
20+12
14ሙ:19+3
20+13 ፍት1+17:
14ሙ:16+18:
18+12

20+14 ዘፄ40+14
20+15
14ሙ:24+21:
24ሙ:9+7
20+16 ኢሉ2+23:
14ሙ:18+13
20+17 ኢሉ9+18:
14ሙ:18+3
20+18 ቍ25
20+19
14ሙ:19+2
20+20 2ጥ13+15
20+22 ቍ37
20+23 ዘፄ31+50
20+24
ዘጥ10+10:
20+25 ቍ18
20+26
ዘለ7+20-21
20+28 ቍ6
20+29 ዘፄ8+20

ጋር እንደ ነበር እንደዚህ ከአንተም ጋር ይሁን። ¹⁴ አንተም እኔ በሕይወት እስካለሁ ድረስ እንዳልገደል የእግዚአብሔርን በንጉሱ አድርግልኝ። ¹⁵ እግዚአብሔር የዳዊትን ጠላቶች ሁሉ ከምድረ ገዳ በሚደመስሰበት ጊዜ እንኳ የበንጉሱ ሥራህ ከቤተሰቤ በፍጹም አይቋረጥ።"

ስለዚህ ዮናታን፣ "የዳዊትን ጠላቶች እግዚአብሔር ይፋረዳቸው" በማለት ከዳዊት ቤት ጋር ቃል ኪዳን አደረገ። ¹⁷ ዮናታን ከፍቅሩ የተነሣ ዳዊት እንደ ገና እንዲምልለት አደረገ፤ ዳዊትን የሚወደውም እንደ ራሱ አድርጎ ነበርና።

ከዚያም ዮናታን ዳዊትን እንዲህ አለው፤ "ነገ የወር መባቻ በዓል ነው፤ መቀመጫህ ባዶ ስለሚሆን፤ አለመኖርህ ይታወቃል። ¹⁹ ከነገ ወዲያ ምሽት ላይ ይህ ችግር በተፈጠረ ዕለት ወደ ተደበቅህበት ስፍራ ሂድና ኤዜል በተባለው ድንጋይ አጠገብ ቁይ። ²⁰ እኔም በአንድ ዓላማ ላይ እንደሚያነጣጥር ሰው ወደ ድንጋይ አጠገብ ሦስት ፍላጻ እወረውራለሁ፤ ²¹ ከዚያም 'ሂድና ፍላጻቸን አምጣቸው' ብዬ አንድ ልጅ አሳልሁ፤ ልጄንም 'እነሆ፤ ፍላጻቸ ያሉት፤ ከአንተ ወደዚህ ነው፤ ሄዱ አምጣቸው' ያልሁት እንደ ሆነ ሕያው እግዚአብሔርን፤ ከፉ ነገር አያገኝህም፤ አደጋም የለም፤ ውጣና ና። ²² ነገር ግን ልጄን 'እነሆ፤ ፍላጻቸ ያሉት ከአንተ ወዲያ ዐልፎ ነው' ያልሁት እንደ ሆነ እግዚአብሔር እንድትሄድ ፈቅዶአልና ሂድ። ²³ አንተና እኔ ስለ ተነጋገርነው ነገር እነሆ፤ እግዚአብሔር በመካከላችን ለዘላለም ምስክር ነው።"

ስለዚህም ዳዊት በዱር ተደበቀ፤ የወር መባቻ በዓል በተከበረበት ጊዜ፤ ንጉሡ ግብር ለመብላት ተቀመጠ፤ ²⁵ ንጉሡ እንደ ወትሮው በግድግዳው አጠገብ ተቀመጠ፤ ዮናታን ከፊት ለፊቱ፤ እበኔር ደግሞ ከአጠገቡ ተቀመጠ፤ የዳዊት መቀመጫ ግን ባዶ ነበር። ²⁶ ስለዚህም "ዳዊት በሥርዐቱ መሠረት እንዳይነጻ የሚያደርገው አንድ ነገር ገጥሞታል፤ በእርግጥም አልነጻም" ብሎ ስላሰበ፤ በዚያ ቀን ምንም አልተናገረም። ²⁷ በማግስቱም ወር በገባ በሁለተኛው ቀን የዳዊት መቀመጫ ባዶ ነበር፤ ከዚያም ሳኦል ልጁን ዮናታንን፣ "የእሴይ ልጅ ትናንትናም፤ ዛሬም ግብር ላይ ያልተገኘው ለምንድን ነው?" ሲል ጠየቀው።

ዮናታንም እንዲህ ብሎ መለሰለት፤ "ዳዊት ወደ ቤተ ልሔም እንዲሄድ እፈቅድለት ዘንድ አጥብቆ ለመነሻ። ²⁹ እርሱም 'ቤተ ሰባችን በከተማዬ ትወስድ መስዋዕት ስለሚያደርግ በዚያ እንድንገኝ ወንድሜ አዞኛልና ለሂድ፤ በፊትህ ሞገስ አግኝቼ እን ደሆነ ወንድሞቼን ለማየት እንድሂድ አስናብተኝ' አለኝ። በንጉሡ

²⁰⁺²⁵ የሰባ ሊቃናት ትርጉም ከዚህ ጋር ይስማማል፤ ዕብራይስጡ ዮናታን ሲነሣ ይላል።

ግብር ላይ ሳይገኝ የቀረውም በዚህ ምክንያት ነው።”

³⁰ሳኦል በዮናታን ላይ እጅግ ተቈጣ፤ እንዲህም አለው፤ “አንተ የዚያች ጠማማና ዐመፀኛ ሴት ልጅ! ለአንተው ለራሱ ውርደት፤ ለወላጅ እናትህም ዕፍረት ከሚሆነው ከእሴይ ልጅ ጋር መግጠምህን የማላውቅ መሰለህ? ³¹የእሴይ ልጅ በምድር ላይ በሕይወት እስካለ ድረስ አንተም ሆነህ መንግሥትህ አትጽኑም። መሞት ስለሚገባው፤ ሰው ላክና አስመጣልኝ!”

³²ዮናታንም “ለምን ይገደላል? ጥፋቱስ ምንድን ነው?” ሲል አባቱን ጠየቀ። ³³ሳኦልም ዮናታንን ለመግደል ጦሩን ወረወረበት። ስለዚህ ዮናታን፤ አባቱ ዳዊትን ለመግደል ቋርጦ መነሣቱን ዐወቀ።

³⁴ዮናታንም በታላቅ ቀጣ ከግብሩ ላይ ተነሣ፤ አባቱም ዳዊትን ስላዋረደው ወሩ በገባ በሁለተኛው ቀን ምግብ አልበላም።

³⁵በማግኘቱ ጠዋት ዮናታን እንደ ትንሹ ልጅ እስከትሎ፤ ከዳዊት ጋር ወደ ተቃጠረበት ቦታ ሄደ፤ ³⁶ልጁንም “ሩጥ! የምሰዳቸውን ፍላጻዎች ፈልጋቸው” አለው፤ ልጁም በርጦ ጊዜ ከእርሱ አሳልፎ አንድ ፍላጻ ወረወረ። ³⁷ልጁም የዮናታን ፍላጻ ባረፈበት ስፍራ እንደ ደረሰ፤ ዮናታን ጠራውና፤ “ፍላጻው ካንተ ወዲያ ዐልፎ የለምን?”

አለው። ³⁸እርሱም “የቶሎ በል! ፍጠን! ጩትቁም!” ሲል ደራሽበት፤ ልጁም ፍላጻዎቹን ሰብሶ ወደ ጌታው ተመለሰ። ³⁹ከዮናታንና ከዳዊት በስተቀር ልጁ ስለዚህ ነገር የሚያውቀው አንዳች አልነበረም። ⁴⁰ከዚያም ዮናታን የጦር መሣሪያውን ለልጁ ሰጥቶ፤ “ይዘህ ወደ ከተማ ተመለስ” አለው።

⁴¹ልጁ ከሄደ በኋላ፤ ዳዊት ከድንጋዩ በስተ ደቡብ ከተደበቀበት ቦታ ወጥቶ በዮናታን ፊት ሦስት ጊዜ በምድር ላይ ተደፍቶ ሰገደለት፤ ከዚያም ተሳሳሚነት ተሳቀሱም፤ በይበልጥ ያለቀሰው ግን ዳዊት ነበር።

⁴²ዮናታንም ዳዊትን፤ “በእንተና በእኔ፤ በዘርቸህና በዘርቼ መካከል እግዚአብሔር ለዘላለም ምስክር ነው፤ ተባብለን ወዳጅነታችን እንዲጸና በእግዚአብሔር ስም ስለ ተማማልን እንግዲህ በሰላም ሄድ” አለው። ከዚያም ዳዊት ተነሥቶ ሄደ፤ ዮናታንም ወደ ከተማ ተመለሰ።

ዳዊት ወደ ኖብ ሄደ

21 ዳዊትም ካህኑ አቢሜሌክ ወዳለበት ወደ ኖብ ሄደ። አቢሜሌክም

20+31
1ሳሙ-23+17፤
24+20
20+32
ዘፍ31+36፤
1ሳሙ-19+4፤
ማቴ27+23
20+33
1ሳሙ-18+11፤17
20+37 ቍ22
20+41 ዘፍ33+3፤
ሩት2+10፤
1ሳሙ-24+8፤
25+23፤
2ሳሙ-1+2
20+42
ዘፍ31+50፤
40+14፤
1ሳሙ-1+17፤
18+3፤
2ሳሙ-1+26+9+1፤
ሦላ18+24፤
ኢሳ48+1፤
ሐሥ15+33
21+1
1ሳሙ-16+4፤
22+9፤
19ህ11+32፤
ኢሳ10+32

21+4 ዘዐ19+15፤
ዘሌ15+18፤
24+8-9፤
ማቴ12+4
21+5 ዘፍ23+9-
11፤ ኢሱ3+5፤
2ሳሙ-11+11፤
1+4+4፤
21+6 ዘዐ25+30፤
1ሳሙ-22+10፤
ማቴ12+3-4፤
ማር2+25-28፤
ሉቃ6+1-5
21+7
1ሳሙ-14+47፤
22+9፤22፤ መዝ52
21+9
1ሳሙ-17+24፤51
21+10
1ሳሙ-25+13፤
27+2
21+11
1ሳሙ-18+7

እየተንቀጠቀጠ ዳዊትን ሊገናኘው መጣና፤ “ምነው ብቻህን? ሰውስ ለምን አብርህ የለም?” ሲል ጠየቀው።

²ዳዊት፤ ካህኑን አቢሜሌክን እንዲህ አለው፤ “ንጉሡ፤ ስለ ላክሁህ ነገርና ስለ ሰጠሁህ መመሪያ ማንም ሰው ምንም ነገር አይወቅ” ብሎ አዘኛል። ሰዎቹንም የት እንደማንገናኝ ነግራያቸዋለሁ። ³ታዲያ አሁን በእጅህ ምን አለ? አምስት እንጀራ ወይም የተኘውን ማንኛውንም ነገር ሰጠኝ።”

⁴ካህኑም፤ “ሰው ሁሉ የሚበላው እንጀራ የለኝም፤ ነገር ግን ሰዎቹ በትርቡ ከሴት የተጠበቁ ከሆነ የተቀደሰ እንጀራ በዚህ አለ” አለው።

⁵ዳዊትም “እንደተለመደው ሁሉ ከወጣሁ ጊዜ ጀምሮ ሴቶች ከእኛ ተጠብቀዋል፤ ባልተቀደሰ ተልእኮ ውስጥ እንኳ የሰዎቹ ዕቃዎች የተቀደሱ ናቸው፤ ታዲያ ዛሬማ እንዴት!” ሲል መለሰ። “ስለዚህ ካህኑ የተቀደሰውን እንጀራ ለዳዊት ሰጠው፤ ከእግዚአብሔር ፊት ተነሥቶ በትኩስ እንጀራ ከተተካው ከንብስተ ገጹ በስተቀር በዚያ ሌላ እንጀራ አልነበረምና።

⁷በዚያችም ዕለት ከሳኦል አገልጋዮች አንዱና የእረኞቹ እለቃ የሆነው ኤዶማዊው ዶይቅ እዚያው በእግዚአብሔር ፊት እንዲቈይ ተገዶ ነበር።

⁸ዳዊት አቢሜሌክን፤ “የንጉሡ ጉዳይ ስላስቸከለኝ፤ ሰይፈንም ሆነ ሌላ የጦር መሣሪያ አላመጣሁም፤ እዚህ ካንተ ዘንድ ጦር ወይም ሰይፍ አይገኝምን?” ሲል ጠየቀው።

⁹ካህኑም፤ “በኤላ ሸለቆ አንተ የገደልሽው የፍልስጥኤማዊው የልደድ ሰይፍ እዚህ አለ፤ ከኤፋዱ በስተኋላ በጨርቅ ተጠቅልሎአል ከፈለግህ ውሰድው፤ ከእርሱ በስተቀር ሌላ ሰይፍ እዚህ የለም” ብሎ መለሰለት።

ዳዊትም “እንደ እርሱ ያለ የለምና እርሱት ስጠኝ” አለው።

ዳዊት ወደ ጌት ሄደ

¹⁰በዚያች ዕለት ዳዊት ከሳኦል ሸሽቶ ወደ ጌት ንጉሥ ወደ አንኩስ ሄደ። ¹¹የአንኩስ አገልጋዮችም፤ “የምድሪቱ ንጉሥ ዳዊት ይህ አይደለምን? ደማቸው

“ሳኦል ሺህ ገደለ፤

ዳዊት ግን ዐሥር ሺህ ገደለ፤

ብለው በጭፈራቸው የዘፈኑለትስ እርሱ አይደለምን?” አሉት።

¹²ዳዊት ነገሩን በልቡ አኖረ፤ የጌትን ¹²፤5 ወይም አካል

21+1 ዳዊት ወደ ኖብ ሄደ፤ በምዕራፍ 21—22 ላይ ዳዊት ሙሉ በሙሉ በእግዚአብሔር ላይ መታመን እንዳልቻለና ሳኦልን ፈርቶ እንደሸሸ ተጽርኧል። ዳዊት ሕይወቱን ለማትረፍ ሲል ዋሽቶአል (ቍ 2)፤ እግዚአብሔርን በማያውቁ ፍልስጥኤማውያን መካከል ተሸሸገ (ቍ 10-15)፤ በቀጥታም ባይሆን ለካህናትና ለሌሎች ብዙ ሰዎች መገደል ምክንያት ሆነ (22+11-23 ይመ፤ ከመዝ 52 ጋር ያነጻጽሩ)። ዳዊት የማታለል ድርጊት በመፈጸሙ፤ ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ ሙሉ በሙሉ ሕይወቱን ለእግዚአብሔርና ለጥበቃው አሳልፎ ሊሰጥ እንዳልቻለ መረዳት ይቻላል።

ንጉሥ አንክስንም እጅግ ፈራው።¹³ ስለዚህ በፈታቸው አእምሮውን እንደሳተ ሰው ሆነ በያዙትም ጊዜ የከተማዪቱን ቅጥሮች እየሰጠ፤ ሌላውንም በጠሙ ላይ እያዘረበረበ እንደ እብድ ሆነ።

¹⁴አዲስም አገልጋዮቹን እንዲህ አላቸው፤ “ሰውየውን እስቲ ተመልከቱት፤ እብድ እኩነው! ታዲያ ወደ እኔ ያመጣችሁት ለምንድን ነው? ¹⁵በፊቱ እንዲህ ይሆን ዘንድ ይህን ሰው እዚህ ያመጣችሁት እብድ አጥቼ ነው? እንዲህ ያለው ሰው ወደ ቤቴ መግባት ይገባዋል?”

ዳዊት በዓዲላምና በምጽጳ

22 ዳዊት ከጌት ወደ ዓዲላም ዋሻ ሸሸ፤ ወንድሞቹና የአባቱ ቤተ ሰቦች ይህን በሰሙ ጊዜ፤ እርሱ ወዳለበት ወደዚያው ወረዱ። ²የተጨነቁት ዕጻ ያለባቸውና የተከፉ አራት መቶ ያህል ሰዎች ወደ እርሱ ተሰባስቦ፤ መሪያቸውም ሆነ።

³ዳዊት ከዚያ ተነሥቶ፤ በሞዓብ ምድር ወዳለበት ወደ ምጽጳ ሂደ፤ ለሞዓብ ንጉሥ፤ ስግዚአብሔር የሚያደርግልኝን እስካውቅ ድረስ፤ አባቴና እናቴ መጥተው ካንተ ዘንድ እንዲቀመጡ ፈቃድህ ነው? አለው። “እርሱም በሞዓብ ንጉሥ ዘንድ አስቀመጣቸው፤ ዳዊት በሞዓብ ውስጥ እስከ ቁየበትም ጊዜ ድረስ ከንጉሡ ዘንድ ተቀመጡ።

⁵ይሁን እንጂ ነቢይ ጋድ ዳዊትን፤ “በሞዓብ ውስጥ አትቁይ፤ ሂድና ወደ ይሁዳ ምድር ግባ” አለው። ስለዚህ ዳዊት ተነሥቶ ወደ ሐራት ጫካ ገባ።

ሳኦል የኖብን ካህናት መግደል

⁶ሳኦልም፤ ዳዊትና ከእርሱ ጋር የነበሩ ሰዎች መገኘታቸውን በሰማ ጊዜ፤ በጊብዓ ከራረበታ ላይ በአጣጥ ዛፍ ሥር፤ ጦሩን በእጁ ይዞ ተቀምጦ ነበር፤ ሹማምቱም ሁሉ በዙሪያው ቆመው ነበር። ⁷ሳኦልም እንዲህ አላቸው፤ “እናንተ የብንያም ሰዎች ሰን! በውኑ የእሴይ ልጅ ዕርሻና የወይን ቦታ ለሁላችሁ ይሰጣችኋል? ሁላችሁን ስንሻለቆችና የመቶ አለቆች ያደርጋችኋል? ⁸በእኔ ላይ የደለታችሁት ለዚህ ነው? ልጄ ከእሴይ ልጅ ጋር ቃል ኪዳን ሲያደርግ ማንም አልነገረኝም፤ ዛሬ እንደሚያደርገው ሁሉ፤ ልጄ አገልጋዪን በእኔ ላይ እንዲያደባብኝ ማንማቱን ከእናንተ ስለ እኔ ተቈርቀሮ የነገረኝ ማንም የለም።”

⁹ነገር ግን እዚያ ከነበሩት የሳኦል ሹማምት ጋር ቆሞ የነበረው ኤደማዊው

21+13 መዝ34
22+1 ዘፍ38+13
መዝ57፣ 142
22+2
1ሳሙ-23+13፣
25+13፣
24ሙ-15፣20
22+4 ዘፍ19+37
22+5
24ሙ-23+14፣
24+11፣
1ዜፍ21+9፣
29፣25፣29
22+6 ዘፍ21+33፣
መዝ44፣5
22+7 ዘፍ41+15
22+8 ቀፋ13፣
1ሳሙ-18+3፣
23+21፣
24ሙ-20+1
22+9
1ሳሙ-14+3፣
21+1፣7

22+10
ዘፍ25፣22፣
1ሳሙ-17፣51፣
21+6፣ 23+2
22+13 ቀፋ8
22+14
1ሳሙ-19፣4
22+16
1ሳሙ-23+1
22+17 ዘዐ1፣17
22+18
1ሳሙ-21፣18፣
4+17
22+19
1ሳሙ-15፣3፣
21፣1
22+20
1ሳሙ-23፣2፣
14+3፣ 23+6፣9፣
30+7፣
24ሙ-15፣24፣
20+25፣ 15፣1፣7፣
2+22፣26፣27፣4፣4፣
1ዜፍ15፣11፣
27+34

ዶይቅ እንዲህ አለ፤ “የእሴይ ልጅ በኖብ ወዳለው ወደ አኪጣብ ልጅ ወደ አቢሜሌክ ሲመጣ አይቻለሁ። ¹⁰አቢሜሌክም እግዚአብሔርን ጠየቀለት፤ እንዲሁም ስንቅና ዩፍልስጥኤማዊውን የጎልያድን ሰይፍ ሰጠው።”

¹¹ከዚያም ንጉሡ፤ የአኪጣብን ልጅ ካህንን አቢሜሌክን፤ በኖብ ካህናት የነበሩትን የአባቱን ቤተ ሰብ በሙሉ ልኮ አስጠራቸው፤ ሁሉም ወደ ንጉሡ መጡ። ¹²ሳኦልም፤ “የአኪጣብ ልጅ ሆይ፤ እንግዲህ ሰማ” አለው።

አቢሜሌክም፤ “እኔ ጌታዬ” ብሎ መለሰ።

¹³ሳኦልም፤ “ዛሬ እንደሚያደርገው ሁሉ፤ በእኔ ላይ እንዲያምፅብኝና እንዲያደባብኝ፤ እንጂራና ሰይፍ በመስጠት፤ ስግዚአብሔርን ስለ እርሱ በመጠየቅ ከእሴይ ልጅ ጋር ለምን ደለታችሁብኝ?” አለው።

¹⁴አቢሜሌክም ለንጉሡ እንዲህ ሲል መለሰ፤ “የንጉሥ ሰማች፤ የክብር ዘዎችህ አዛዥና በቤተ ሰብህ ዘንድ እጅግ የተከበረው ዳዊትን የመሰለ ታማኝ ከአገልጋዮችህ ሁሉ ማን አለ? ¹⁵ስለ እርሱ ስግዚአብሔርን ሰጠዎቅሰ ያ ቀን የመጀመሪያ ጊዜዬ ነበርን? ፈጽሞ አልነበረም፤ ይህን ጉዳይ በተመለከተ አገልጋይህ የሚያውቀው ምንም ነገር ስለ ሌለ ንጉሡ እኔን አገልጋዪን ወይም ከአባቴ ቤተ ሰብ ማንንም የፋቶኛ አያድርግ።”

¹⁶ንጉሡ ግን፤ “አቢሜሌክ ሆይ፤ አንተም የአባትህም ቤተሰብ በሙሉ በርግጥ ትሞታላችሁ” አለው።

¹⁷ከዚያም ንጉሡ በአጠገቡ የቆሙትን ዘዎች፤ “እነዚህም የእግዚአብሔር ካህናት ከዳዊት ጋር ስላበሩ፤ ዳዊት መከብላለሱንም እያወቁ ስላልነገሩኝ ዙሩና ግደላቸው” ሲል አዘዛቸው።

የንጉሡ ሹማምት ግን እጃቸውን እንሥተው የእግዚአብሔርን ካህናት ለመምታት ፈቃደኞች አልሆኑም።

¹⁸ንጉሡም ዶይቅን፤ “እንግዲያውስ አንተው ዙርና ካህናቱን ግደላቸው” ብሎ አዘዘው። ኤደማዊው ዶይቅም ዞረና ገደላቸው። በዚያች ዕለት ሰማንያ አምስት የበፍታ ኤፋድ የለበሱ ካህናትን ገደለ። ¹⁹የካህናቱንም ከተማ ኖብን በሰይፍ መታት፤ በዚያ የሚኖሩትንም ወንዶችንና ሴቶችን ልጆችንና ጡት የሚጠቡ ሕፃናትን፤ እንዲሁም በፊዎችንና አህያዎችን፤ በጎችንም ሁሉ በሰይፍ ስለት ፈጃቸው።

²⁰የአኪጣብ ልጅ፤ የአቢሜሌክ ልጅ አብያታር ግን አምልጦ ዳዊት ወዳለበት

22+18 ሰማንያ አምስት ... ካህናትን ገደለ፤ ዶይቅ የእግዚአብሔርን አገልጋዮች፤ ሌሎች ንጹሐንን፤ ወንዶችንና ሴቶችን እንዲሁም ልጆችን እንዲገድል እግዚአብሔር ፈቀደለት። በዚህ በንጢአት በወደቀ ዓለም ውስጥ ንጹሐን ሰዎች ያለበደላቸው የሚሠቃዩበት ጊዜ አለ። የእግዚአብሔር ሕዝብ በከፉ ሰዎች እጅ

መከራ በሚቀበሉበት ጊዜ መፍራትና ማዘን የለባቸውም በዚህ ዓለም በምንኖርበት ጊዜ መከራ ልንቀበል ግድ ነው (ሐሥ 14+22)፤ በወዲያኛው ዓለም ግን አሁን ከምንቀበለው መከራና ሥቃይ ይልቅ እጅግ የበዛና የተተረፈረፈ በረከት ይጠብቀናል (ሮሜ 8፣18-39)።

ሸሸ። ²¹እርሱም ሳኦል የእግዚአብሔርን ካህናት እንደ ገደላቸው ለዳዊት ነገረው። ²²ዳዊትም አብያታርን እንዲህ አለው፤ "ያን ፅላት ኤደማዊው ዶይቅ እዚያ ስለ ነበር፤ ነገሩን በትክክል ለሳኦል እንደሚናገር እውቁአለሁ፤ ለመላው የአባትህ ቤተሰብ ፅልቂት ተጠያቂው እኔ ነኝ።" ²³አሁንም ከእኔ ጋር ቁይህ አትፍራህ፤ የአንተን ሕይወት የሚፈልግ የእኔን ሕይወት የሚፈልግ ነውና። አብረኸኝ በሰላም ትኖራለሁ።"

ዳዊት ቅዱሳን መታደጉ

23 ከዚህ በኋላ "እነሆኑ ፍልስጥኤማውያን በቅዱሳ ላይ ጦርነት ከፍተው፤ ፀውድማውን እየዘረፉት ነው" ብለው ለዳዊት ነገሩት። ²እርሱም፤ "እነዚህን ፍልስጥኤማውያን ሃጂ ልምታን?" ሲል እግዚአብሔርን ጠየቀ።

እግዚአብሔርም፤ "ሂድ፤ ፍልስጥኤማውያንን ምታ፤ ቅዱሳንም አድናት" ብሎ መለሰለት።

³ዳዊት ሰዎች ግን፤ "እዚሁ በይሁዳ ምድር እያለን እየፈራን ነው፤ የፍልስጥኤማውያንን ሰራዊት ለመውጋት ወደ ቅዱሳ የምንሄድ ከሆነማ ምን ያህል የሚያስፈራ ነው?" አሉት።

⁴ዳዊት እንደ ገና እግዚአብሔርን ጠየቀ፤ እግዚአብሔርም፤ "ፍልስጥኤማውያንን ጭጅህ አሳልፌ ስለምሰጥ ወደ ቅዱሳ ውረድ" አለው። ⁵ስለዚህ ዳዊትና ሰዎቹ ወደ ቅዱሳ ሄደው፤ ፍልስጥኤማውያንን ወጉ፤ እንስሶቻቸውን ማርከው ወሰዱ፤ በፍልስጥኤማውያን ላይ ከባድ ጉዳት አደረሱ፤ ዳዊትም የቅዱሳን ሕዝብ ታደገ። ⁶ኅክሚያልክ ልጅ አብያታር ወደ ቅዱሳ ወደ ዳዊት በሸሸ ጊዜ፤ ኤፋዱን ይዞ ወርዶ ነበር።

ሳኦል ዳዊትን ማሳደዱ

⁷ሳኦል የዳዊትን ወደ ቅዱሳ መሄድ በሰማ ጊዜ፤ "ዳዊት መዝጊያና የብረት መወርወሪያ ወዳላት ከተማ መግባቱ፤ ራሱን በራሱ እንደ ግሰር ስለ ሆነ፤ ይህን ሰው እግዚአብሔር በእጄ አሳልፎ ሰጥቶኛል" አለ። ⁸ሳኦልም፤ ወደ ቅዱሳ ወርደው ዳዊትንና ሰዎቹን እንዲ ከቡ፤ ሰራዊቱን በሙሉ ለጦርነት ጠራ።

⁹ዳዊትም ሳኦል ከፉ እንዳሰበበት ባወቀ ጊዜ፤ ካህኑን አብያታርን፤ "ኤፋዱን አምጣ" አለው። ¹⁰እዚያም ዳዊት እንዲህ አለ፤ "የእስራኤል ሕምላክ እግዚአብሔር ሆይ፤ ሳኦል ወደ ቅዱሳ መጥቶ፤ በእኔ ምክንያት ከተማ ዪቱን ለማጥፋት ማሰብን ባሪያህ በትክክል ሰምቶአል።" ¹¹የቅዱሳ ሰዎች አሳልፈው ይሰጡኝ ይሆን? ባሪያህ እንደሰማውም ሳኦል ወደዚህ ይወርድ ይሆን? የእስራኤል ሕምላክ እግዚአብሔር ሆይ፤ ለባሪያህ እንዲትነግረው እለምንሃለሁ።"

እግዚአብሔርም፤ "አዎን ይወርዳል" አለው።

22+22
1ሳሙ-21+7
22+23
1ሳሙ-20+1
23+1 ዘኁ-18+27፤
ኢሱ-15+44፤
መዝ6+11
23+2 ቍ-4+12፤
1ሳሙ-22+10፤
30+8፤ 2ሳሙ-2+1፤
5+19፤
መዝ50+15
23+4 ቍ-2፤
ኢሱ-8+7፤
1ሳሙ-9+16
23+6
1ሳሙ-2+28፤
22+20
23+7 ዘዳ32+30፤
መዝ31+21
23+9
1ሳሙ-2+18፤
22+20

23+12 ቍ-20
23+13
1ሳሙ-22+2
23+14
ኢሱ-15+24፤
መዝ32+7፤
54+3-4፤ 55+7
23+15
1ሳሙ-20+1
23+16
1ሳሙ-30+6፤
መዝ18+2፤
27+14
23+17
1ሳሙ-20+31
23+18
1ሳሙ-18+3፤
2ሳሙ-9+1
23+19
1ሳሙ-26+13፤
መዝ54
23+20 ቍ-12
23+21 ቍ-2+20፤
1ሳሙ-22+8፤
2ሳሙ-2+5
23+23 ዘዳ31+36
23+24
ኢሱ-15+55፤
1ሳሙ-26+1
23+26 መዝ17+9

¹²ዳዊትም እንደ ገና፤ "የቅዱሳ ነዋሪዎች እኔንና ሰዎቼን ለሳኦል አሳልፈው ይሰጡናል?" ሲል ጠየቀ።

እግዚአብሔርም፤ "አዎን አሳልፈው ይሰጡአችኋል" አለው።

¹³ስለዚህ ዳዊትና ሰድስት መቶ የሚሆኑ ሰዎቹ ከቅዱሳ ተነሥተው መሄድ ወደ ሚት ለቡት ቦታ ሁሉ ሄዱ፤ ዳዊት ከቅዱሳ መሸሸን በሰማ ጊዜ፤ ሳኦል ወደዚያ መሄዱን ተወ።

¹⁴ዳዊት በምድረ በዳ ባሉ ምሽጎችና በዚፍ ምድረ በዳ ከራብታዎች ተቀመጠ፤ ሳኦልም በየዕለቱ ይከታተለው ነበር፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ዳዊትን አሳልፎ አልሰጠውም።

¹⁵ዳዊት በዚፍ ምድረ በዳ ሐሬሽ በተባለ ቦታ ሳለ፤ ሳኦል ሊገድለው መምጣቱን አየ።

¹⁶የሳኦል ልጅ ዮናታንም ዳዊት ወዳለበት ወደ ሐሬሽ ሄደ፤ በእግዚአብሔር ስም አበረታታው፤ ¹⁷እርሱም፤ "አትፍራህ አባቴ ሳኦል እጁን በአንተ ላይ አያሳርፍም፤ በእስራኤል ላይ ትነግሣለህ፤ እኔም ካንተ ቀጥሎ ሁለተኛ ሰው እሆናለሁ፤ ይህንም እባቴ ሳኦል እንኳ ያውቀዋል" አለው።

¹⁸ሁለቱም በእግዚአብሔር ፊት ቃል ኪዳን አደረጉ። ከዚያም ዮናታን ወደ ቤቱ ሄደ፤ ዳዊት ግን እዚያው ሐሬሽ ተቀመጠ።

¹⁹የዚፍ ሰዎች ወደ ጊብን ወደ ሳኦል ውጥተው እንዲህ አሉ፤ "እነሆኑ ዳዊት ከየሴሞን በስተደቡብ በኤኬላ ከራብታ ላይ በሐሬሽ ምሽጎች ውስጥ በመካከላችን ተደብቆ የለምን?" ²⁰አሁንም ንጉሥ ሆይ፤ አንተ ደስ ባለህ ጊዜ ና እንጂ፤ እርሱን ለንጉሡ አሳልፎ ለመሰጠት እኛ አለን።"

²¹ሳኦል እንዲህ ሲል መለሰ፤ "ለእኔ ስለ ተቈረቁራችሁ እግዚአብሔር ይባርካችሁ፤" ²²አሁንም ሂዱና አጣሩ ዘወትር የት እንደሆነና በዚያ ያየውን ሰው ለይታችሁ ዕውቁ፤ እጅግ ተንኩሉኛ መሆኑን ሰምቻለሁና።" ²³የሚደበቅባቸውን ቦታዎች ሁሉ ካያችሁ በኋላ ግልጽ መረጃ ይዛችሁ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም አብሬችሁ እሄዳለሁ፤ ብቻ በዚያ አገር ይገኝ እንጂ በይሁዳ ነገዶች ሁሉ መካከል ከገባበት ጉድጓድ ገብቼ እውጣለሁ።"

²⁴ስለዚህ ሰዎቹ ለመሄድ ተነሥተው ከሳኦል በፊት ወደ ዚፍ ሄዱ፤ በዚህ ጊዜ ዳዊትና ሰዎቹ ከየሴሞን በስተ ደቡብ በዓረባ ውስጥ ባለው በማየን ምድረ በዳ ነበሩ።

²⁵ሳኦልና ሰዎቹም ዳዊትን ለፈልጉት ሄዱ፤ እርሱም ይህን በሰማ ጊዜ፤ ወደ ዐለቱ ወርዶ በማየን ምድረ በዳ ተቀመጠ። ሳኦልም ይህን እንደሰማ፤ ዳዊትን በማሳደድ ወደ ማየን ምድረ በዳ ዘልቆ ገባ።

²⁶ሳኦል በተራራው በአንዱ በኩል ሆኖ ሲያሳድድ፤ ዳዊትና ሰዎቹ ደግሞ በተራራው በሌላ በኩል ከሳኦል ለማምለጥ ይጣደዱ ነበር። ሳኦልና ወታደሮቹ ዳዊትንና ሰዎቹን ከበው ለመያዝ ተቃርበው ሳሉ፤

27አንድ መልእክተኛ ወደ ሳኦል መጥቶ፤
 “ፍልስጥኤማውያን አገሩን ወረውታልና ቶሎ
 ድረስ!” አለው። 28ከዚያም ሳኦል ዳዊትን
 ማሳደዱን ትቶ፤ ከፍልስጥኤማውያን ጋር
 ሊዋጋ ሂደ። ከዚህ የተነሣም የዚያን ቦታ
 ስም “የመለያያ ዐለት” ብለው ጠሩት።
 29ዳዊትም ከዚያ ወደ ላይ ወጥቶ በዐይንጋዲ
 ምሽጎች ተቀመጠ።

ዳዊት ሳኦልን ከመገደል ታቀበ

24 ሳኦል ፍልስጥኤማውያንን ከማሳ
 ደድከተመለስ በኋላ፤ “እነሆኔ ዳዊት
 በዓይንጋዲ ምድረ በዳ አለ” ብለው ነገሩት።
 2በሰዚህ ሳኦል ከመላው እስራኤል የተመረጡ
 ሦስት ሺህ ሰዎችን ይዞ ዳዊትንና ሰዎቹን
 ለመፈለግ “የሚዳ ፍየሎች ዐለት” ወደ
 ተባለው ቦታ አቅራቢያ ሄደ።

3ሳኦልም በመንገድ ጸር ወዳለው ወደ
 አንድ የበጎች ማደሪያ በደረሰ ጊዜ፤ ሞሻ
 አግኝቶ ወገቡን ሊሞክር ወደዚያ ገባ።
 ዳዊትና ሰዎቹም ተሞክረው በውስጠኛው ቦታ
 ተቀምጠው ነበር። የዳዊት ሰዎችም ዳዊትን፤
 “እግዚአብሔር የወደድኸውን ታደርግበት
 ዘንድ ጠላትህን በእጅህ አሳልፌ እስጥላለሁ”
 ብሎ ለአንተ የተናገረው ቀን ዛሬ ነው” አሉት።
 ዳዊትም በልቡ እየተሳበ ሄደ የሳኦልን
 ልብስ ጫፍ ማንም ሳያውቅ ቄርጦ ወሰደ።

5ዳዊት የሳኦልን ልብስ ጫፍ በመቀረጡ
 ልቡ በሐዘን ተመታ። 6ላሰዎቹም፤
 “እግዚአብሔር በቀባው በጌታዬ ላይ
 እንዲህ ያለውን ነገር ከማድረግና
 እግዚአብሔር የቀባው ስለ ሆነም እጅን
 በእርሱ ላይ ከማንማት እግዚአብሔር
 ይጠብቀኝ” አላቸው። 7ዳዊት ሰዎቹን
 በዚህ ቃል ገሠዳቸው፤ በሳኦል ላይ አደጋ
 እንዲያደርሱበትም አልፈቀደላቸውም።
 ሳኦልም ከሞሻው ወጥቶ ሄደ።

8ከዚያም ዳዊት ከሞሻው ወጥቶ ሳኦልን፤
 “ጌታዬ ንጉሥ ሆይ!” ብሎ ጠራው። ሳኦልም
 ወደ ኋላው ዞር ባለ ጊዜ፤ ዳዊት ወደ መሬት
 ጉንበስ ብሎ እጅ ሲነሣው ተመለከተ፤
 9ዳዊትም ሳኦልን እንዲህ አለው፤ “ሰዎች፤
 እነሆኔ ዳዊት ክፉ ነገር ሲያደርግህ
 ይፈልጋል” ሲሉ ለምን ትቀበላቸዋለህ?
 10በዛሬው ዕለት በሞሻው ውስጥ እግዚአብሔር
 አንተን አንደኑ አድርጎ በእጅ ላይ እንደ
 ጣለህ እነሆኔ በገዛ ዐይንህ አይተሃል፤
 አንዳንዶች እንድንደሳህ ገፋፍተውኝ ነበር፤
 እኔ ግን፤ እግዚአብሔር በቀባው በጌታዬ ላይ

23+29
 ኢሱ15+62፤
 1ሳሙ24+22፤
 2ዜና20+2፤
 ማሕ1+14፤
 24+1 ኢሱ15+62
 24+2 1ሳሙ26+2
 24+3 መሳ3+24፤
 መሳ57፤ 142
 24+4 ፋ+10+11፤
 1ሳሙ25+28-30፤
 2ሳሙ4+8
 24+5
 1ሳሙ24+10፤
 26+9
 24+6 ዘና26+11፤
 1ሳሙ12+3
 24+8
 1ሳሙ20+41
 24+9
 1ሳሙ26+9፤
 2ሳሙ24+10
 24+10 ፋ+4

24+11 ፋ+4፤
 ዘና31+36፤
 1ሳሙ20+1፤
 25+28፤ 26+20፤
 መሳ7+3፤ 35+7
 24+12 ዘና16+5፤
 ዘኑ31፤ 3፤
 1ሳሙ25+38፤
 ኢሱ9+15
 24+13 ግብ7+20
 24+14
 1ሳሙ17+43፤
 36+20
 24+15 ፋ+12፤
 ዘና16+5፤
 መሳ26+1፤
 35+1፤ 23+24፤
 43+1፤ 50+4፤
 54+1፤ 119+13፤
 4፤ 154፤ 135+14፤
 ኢሳ49+25
 24+16
 1ሳሙ26+17
 24+17 ዘና38+26፤
 ዘና9፤ 27፤
 ማሕ5+44
 24+18
 1ሳሙ26+23
 24+19 ፋ+2፤ 12፤
 2ዜና15+7
 24+20
 1ሳሙ13+14፤
 20+31
 24+21 ዘና21+23፤
 47+31፤
 1ሳሙ18+3፤
 20+14-15፤ 24+21
 2ሳሙ21+1-9

እጅን አሳነሣም” በማለት ራራሁለሁ። 11አባቱ
 ሆይ፤ የልብሰህ ቀራጭ ይኸው በእጄ ላይ
 ተመልከት! የልብሰህን ጫፍ ቂረጥሁ እንጂ
 አንተን አልገደልሁም። አሁንም ክፉት
 ወይም ዐመፅ አለመፈጸሚያ ፅወቅልኝ፤
 ተረዳልኝም፤ እኔ ክፉ አልሠራሁብም፤
 አንተ ግን ሕይወቴን ለማጥፋት
 እያሳደድኸኝ ነው። 12እግዚአብሔር በአንተና
 በእኔ መካከል ይፍረድ። ክፉ ስላደረግህበኝ
 እግዚአብሔር ይበቀልህ እንጂ፤ እጅሰ በአንተ
 ላይ አትሆንም፤ 13በጥንት አባባል፤ ከክፉ
 አድራጊዎች ክፉ ድርጊት ይወጣል፤ እንደ
 ተባለ፤ አሁንም እጄ በአንተ ላይ አትሆንም።

14የእስራኤል ንጉሥ የወጣው በማን ላይ
 ነው? አንተስ የምታሳድደው ማንን ነው?
 የሞተ ውሻን? ወይስ ቁንጫ? 15አሁንም
 እግዚአብሔር ዳኛ ሆኖ በመካከላችን
 ይፍረድ፤ ጉዳዩን ተመልክቶ እርሱው
 ይሟገታልኝ፤ እኔንም ከእጅህ ነጻ በማውጣት
 እውነተኛ መሆኔን ይግለጠው።

16ዳዊት ይህን ተናግሮ ሲያበቃ ሳኦል፤
 “ልጄ ዳዊት ሆይ፤ ይህ የአንተ ድምፅ
 ነውን?” ሲል ጠየቀው፤ ሌላውም አለቀሰ።
 17እንዲሁም አለ፤ “ክፉ ሳደርግህህ፤ በጎ
 መልሰህልኛልና፤ አንተ ከእኔ ይልቅ ጸድቅ
 ነህ። 18የደረግህልኝን በጎ ነገር ይኸው
 ነግረኸኛል፤ እግዚአብሔር እኔን በእጅህ
 ጥሎኝ ነበር፤ አንተ ግን አልገደልኸኝም።
 19ለመሆኑ ጠላቱን አግኝቶ ጉዳት
 ሳያደርስበት የሚለቀው ማን ነው? ዛሬ
 ስላደረግህልኝ ቸርነት እግዚአብሔር
 ይመልሰልህ። 20እነሆኔ አንተ በእርግጥ
 እንደምትነግሥና የእስራኤል መንግሥት
 በእጅህ እንደምትጸና ዐውቃለሁ። 21ዘሮቹን
 እንዲታጠቁ ስሜንም ከአባቱ ቤት እንዳት
 ደመስስ አሁን በእግዚአብሔር ማልልኝ።”

22ዳዊትም ለሳኦል ማለት፤ ከዚያም
 ሳኦል ወደ ቤቱ ተመለሰ። ዳዊትና ሰዎቹ
 ግን ወደ ዐምባው ወጡ።

ዳዊት፤ ናባልና አሲግያ

25 ሳሙኤልም ሞተ፤ እስራኤል ሁሉ
 ተሰብስበው አለቀሱለት፤ አርማቱም
 ባለው ቤቱም ቀበሩት።

ከዚያም ዳዊት ተነሥቶ ወደ ማዖን ምድረ
 በዳ ወረደ። 2በማዖን ምድር በቀርሜልስ
 ንብረት ያለው አንድ ባለጸጋ ሰው ነበረ፤

ሐሳብ መሠረት አድርጎ መያዝ የለበንም። እንደነዚህ
 ዐይነት መሪዎች ከተቀመጠብት የነሳሳት ስፍራ
 መነሣት አለባቸው፤ (2) በተጨማሪም የቤተ ክርስቲያን
 መሪዎች እነዚያዳቸውንና ባሕሪያቸውን በተመለከተ በሌ
 ሎች መሪዎችና የክርስቶስ አካል በሆኑት ምእመናን
 ዘንድ ተጠያቂ ላለመሆን እነዚህን ጥቅሶች መከላከል
 አድርገው መጠቀም የለባቸውም።

25+1 ሳሙኤልም ሞተ፤ ለእግዚአብሔር እጅግ
 ታማኝ ከነበሩት አገልጋዮች አንዱ የሆነው ሳሙኤል

24+6 እግዚአብሔር በቀባው፤ ይህ ሐረግ ሳኦል
 የእስራኤል ንጉሥ እንዲሆን ቀደም ሲል መቀባቱን
 የሚያመለክት እንጂ አሁን በመንፈስ ቅዱስ ተቀብቶአል
 ለማለት አይደለም። ዳዊት ሳኦልን ገድሎ ከዙፋኑ
 ያወርደው ዘንድ ከእግዚአብሔር ምሪት አላገኘም።
 (1) ኢግብረገዛዊ የሆኑትን ወይም የእግዚአብሔር ቃል
 ከሚያስተምረው እውነት ያፈነገጡትን የቤተ ክርስቲያን
 መሪዎች (1ጢሞ 3+1-13፤ 5+19-20፤ ቲቶ 1+5-9)
 ላለመቀጣትና ላለመገሥዳ በቀሩ 6-10 ላይ የተጠቀሰውን

24+22 1ሳሙ23+29 25+1 ዘሴ10+6፤ ዘዳ34+8፤ 1ሳሙ7+17፤
 28+3 25+2 ዘና31+19፤ ኢሱ15+55፤ 2ሳሙ19+32

ይሰጡ። ²⁸ይታዩ የእግዚአብሔርን ጦርነት ስለሚዋጋ

እግዚአብሔርም ለይታዩ ሥርወ መንግሥቱን በእርግጥ ለዘላለም የሚያጸናለት በመሆኑ እባክህ የእኔን የአገልጋይህን በደል ይቀር በል፤ በሕይወት ዘመንህም ሁሉ ክፋት አይገኝብህ።

²⁹ማንም ሰው ሕይወትህን ለማጥፋት ቢያሳድድህ እንኳ የይታዩ ሕይወት በሕያዋን አንድነት አስራት ውስጥ በእምነት በእግዚአብሔር ዘንድ በሰላም ትጠበቃለች፤ የጠላቶችህን ሕይወት ግን እንደ ወንጭፍ ድንጋይ ይወነጭፋል። ³⁰እግዚአብሔር ለይታዩ በሰጠው ተስፋ መሠረት በነውን ነገር ሁሉ ባደረገለትና በእስራኤልም ላይ ባነገሠው ጊዜ፤ ³¹ይታዩ የምታዝንበት ምክንያት ወይም የገላና ጸጸት አይኖርህም፤ በከንቱ ያፈሰሰኸውም ደም ሆነ በገዛ እጅህ የተበቀለኸው የለምና። እግዚአብሔር በጎ ነገር ባደረገልህ ጊዜ እኔን አገልጋይህን አስቦኝ።

³²ዳዊትም አቢግያን እንዲህ አላት፤ “ዛሬ እንድታገኝኝ ወደ እኔ የላከሽ የእስራኤል ስምዛክ እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን።”

³³ደም እንዳላፈሰና በገዛ እጅ እንዳልበቀለ ዛሬ ስለ ጠበቅሽኝ ስለ በጎ ሐሳብሽ አንቺም የተባረከሽ ሁኚ። ³⁴ኑዳት እንዳላደርሰብሽ የጠበቀኝ የእስራኤል ስምዛክ ሕያው እግዚአብሔር? እንዲህ በተሉ መጥቶሽ ባታገኝኝ ኖሮ፤ እስኪነጋ ድረስ ለናባል አንድ ወንድ እንኳ ባልተረፈ ነበር።

³⁵ከዚያም ዳዊት ያመጣችለትን ከእጁ ተቀብሎ፤ “በሰላም ወደ ቤትሽ ሂጃ፤ እነሆ፤ ቃልሽን ለማቻለሁ፤ የጠየቅሽኝንም ተቀብረዋለሁ” አላት።

³⁶አቢግያም ወደ ናባል በተመለሰች ጊዜ፤ እነሆ፤ በቤቱ እንደ ንጉሥ ግብዣ ትልቅ ግብዣ አድርጎ አገኘችው፤ ከቶኛም ሰከሮ ልቡ በደስታ ተሞልቶ ነበር። ስለዚህ እስኪነጋ ድረስ ምንም አልነገረችውም። ³⁷ነግቶ የወይን ጠጅ ስካር ካለፈለት በኋላ የሆነውን ሁሉ ስትነግረው ልቡ ቀጥ አለ፤ ሰውነቱም እንደ ድንጋይ በድንሆነ። ³⁸ዐሥር ቀን ያህል ካለፈ በኋላ፤ እግዚአብሔር ናባልን ቀሠፈው፤ እርሱም ሞተ።

³⁹ዳዊትም ናባል መሞቱን በሰማ ጊዜ፤ “የናባልን ስድብ የተበቀለልኝና እኔን አገልጋይኝ ከቶ ከማድረግ የጠበቀኝ እግዚአብሔር ይመስገን፤ ናባል የሠራውንም ክፉ ነገር በራሱ ላይ መለሰበት” አለ።

ዳዊትም አቢግያ ሚስት ትሆነው ዘንድ በመጠየቅ መልእክት ላከባት። ⁴⁰አገልጋዮቹም ወደ ቀርሚሎስ ሄደው አቢግያን፤ “ሚስት

25+28 ቀ+24፤
14ሳጦ+18+17፤
24+11፤
24ሳጦ+7+11+26፤
14+9
25+29
14ሳጦ+17+50፤
20+1፤ 24ሳጦ+4+8፤
ኤር10+18፤
22+26
25+30
14ሳጦ+12+12፤
13+14
25+31
ዘፍ40+14፤
24ሳጦ+3+10
25+32 ዘፍ24+27
25+33 ቀ+26
25+34 ቀ+26
25+35 ዘፍ19+21
25+36 ቀ+19፤
ፍት3+7፤
ምላ20+1፤
መዝ10+17፤
ኢሳ5+11+22፤
22+13፤ 28+7፤
56+12፤ ወሴ4+11
25+37 ዘሰ15+16
25+38 ዘፍ32+35፤
14ሳጦ+24+12፤
26+10፤
24ሳጦ+6+7፤
12+15

25+42
24ሳጦ+2+2፤ 3+3፤
1ዜ53+1
25+43
14ሳጦ+27+31
30+5፤ 24ሳጦ+2+2፤
3+2፤ 1ዜ53+1
25+44
24ሳጦ+3+15፤
ኢሳ10+30
26+1
14ሳጦ+23+19+24፤
መዝ54
26+2 14ሳጦ+24+2
26+3
14ሳጦ+23+19
26+5
14ሳጦ+17+55
26+6 ዘፍ10+15፤
24ሳጦ+2+18፤
30+10፤ 16+9፤
18+2፤ 19+21፤
23+18፤
1ዜ52+16፤
11+20፤ 19+11
26+9 ቀ+16፤
ዘፍ26+11፤
14ሳጦ+9+16፤
24+5፤ 4ሳጦ+14፤
19+21፤ ሰቆ4+20

ትሆኚው ዘንድ እንድንወስድሽ ዳዊት ወደ አንቺ ልኮናል” አሏት።

⁴¹እርሷም ተነሥታ በግምባሯ በመደፋት እጅ ከነሣች በኋላ፤ “እነሆ፤ እኔ ገረድሁ አንተን ለማገልገል፤ የይታዩንም አገልጋዮች እግር ለማጠብ ዝግጁ ነኝ” አለች። ⁴²አቢግያም ወዲያውኑ በአህያ ላይ ተቀምጣ አምስት አገልጋዮቿን በማስከተል፤ ከዳዊት መልእክተኞች ጋር ሄደች፤ ለዳዊትም ሚስት ሆነችው። ⁴³እንዲሁም ዳዊት ኢይዝራኤላዊቷን እኪናሆምን አገባ፤ ሁለቱም ሚስቶቹ ሆኑ። ⁴⁴ሳኤል ግን የዳዊት ሚስት የነበረችውን ልጁን ሚልኮልን፤ ለጋሊም ተወላጅ ለሌላ ልጅ ለፈልጧ ሰጥቶ ነበር።

ዳዊት ለሁለተኛ ጊዜ ሳኤልን ከመግደል ታቀበ

26 የዜፍ ሰዎች ሳኤል ወዳለበት ወደ ሚሳብን መጥተው “እነሆ፤ ዳዊት በየሴምን ትይዩ በሚገኘው በኤኬላ ኩረብታ ተደብቆአል” ብለው ነገሩት።

²ስለዚህ ሳኤል ተነሣ፤ ከእስራኤል የተመረጡትን ሦስት ሺህ ሰዎችን ይዞ፤ ዳዊትን ፍለጋ ወደ ዜፍ ምድረ በዳ ወረደ። ³ሳኤልም በየሴምን ትይዩ በሚገኘው በኤኬላ ኩረብታ ላይ በመንገድ ዳር ሰፈረ፤ ዳዊት ግን በምድረ በዳ ነበር። ዳዊትም ሳኤል እዚያ ድረስ እንደ ተከተለው ባወቀ ጊዜ፤ ‘ሰላዮቹ ልኮ በትክክል ሳኤል መምጣቱን አረጋገጠ።

⁵ዳዊትም ተነሥቶ ሳኤል ወደ ሰፈረበት ቦታ ሄደ፤ ሳኤል የሰራዊቱ አለቃ፤ የኔር ልጅ አባርር የተኛበትን ሰፍራ አየ። ሳኤል በሰፈሩ መካከል ተኝቶ ሳለ፤ ሰራዊቱ በኩሪያው ሰፍሮ ነበር።

⁶ዳዊትም ኬጢያዊውን አቢሚሊክንና የጽሩያን ልጅ የኢዮአብን ወንድም አቢሳን፤ “ወደ ሳኤል የተኛበትን ሰፍራ አየ፤ የሚወርድ ማነው?” ሲል ጠየቃቸው።

አቢሳም፤ “እኔ አብሬህ እወርዳለሁ” አለ።

⁷ስለዚህ ዳዊትና አቢሳ በሌሊት ሰራዊቱ ወዳለበት ሄዱ። እነሆ፤ ሳኤል በሰፈሩ ውስጥ ተኝቶ ጦሩም ራሱንም አጠገብ በመሬት ላይ ተተክሎ ነበር፤ አባርርና ወታደሮቹም በኩሪያው ተኝተው ነበር።

⁸አቢሳም ዳዊትን፤ “ዛሬ እገዚአብሔር ጠላትህን በእጅህ ላይ ጥሎታል፤ እሁንም እኔ አንድ ጊዜ በጦር ወግቼ ከመሬት ጋር ላጣብቀው፤ መድገምም አያስፈልገኝም” አለው።

⁹ዳዊት ግን አቢሳን እንዲህ አለው፤

25+32 የላከሽ ... እግዚአብሔር፤ ዳዊት በናባል ሰዎች ሁሉ ላይ በደል እንዳይፈጽም ትከለክል ዘንድ እግዚአብሔር አቢግያን ወደ እርሱ ላከ (ቀ 34)። ዳዊት በሰዎቹ ላይ እንደዚህ ዐይነት የከፋ የበቀል እርምጃ ሊወስድ ማቀዱ ምን ያህል ስሕተት እንደ ሆነ አስተዋለ። አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር ዐይኖችን

የሚከፍትና በደልን እናደርግ የሚከለክል ከእርሱ የሆነ ምክር የያዙ ሰዎችን ወደ እኛ ይልካል። እንደዚህ ዐይነት ሰዎች በሚመክሩን ጊዜ በእግዚአብሔር ቃልና በልባችን ውስጥ ባለው የመንፈስ ቅዱስ ምሪት ፅቅዳችንን መመርመር አለብን (ሮሜ 8፡14 እና ማሳ ይመ)። 26+9 እግዚአብሔር በቀጣው፤ ዳዊት ሳኤል

"አትግደለው! አግዚአብሔር በቀባው ላይ እጁን አንሥቶ ከበደለ ነጻ የሚሆን ማን ነው?"
 10 ሕያው አግዚአብሔርን! አግዚአብሔር ራሱ ይቀሥፈዋል፤ ወይም ቀኑ ደርሶ ይሞታል፤ ወይም በጦርነት ይሞታል።
 11 አግዚአብሔር በቀባው ላይ እጁን ከማንሣት አግዚአብሔር ይጠብቅ!" ነገር ግን በራሱኔው አጠገብ ያለውን ጦርና የውሃ መያዣውን ያዝና እንሂድ።

12 ስለዚህ ዳዊት በሳኦል ራሱን አጠገብ የነበረውን ጦርና የውሃውን መያዣ ወሰደ፤ ከዚያም ሄዱ፤ ይህን የየም ሆነ ያወቀ ወይም የነቃ ማንም አልነበረም። ከአግዚአብሔር ዘንድ ከባድ እንቅልፍ ስለ ወደቀባቸው ፀሉም ተኝተው ነበርና።
 13 ከዚህ በኋላ ዳዊት ወደ ማዶ ተሻግሮ በኩረብታው ጫፍ ላይ ራቅ ብሎ ቆመ፤ በመካከላቸውም ሰፊ ርቀት ነበር።
 14 ዳዊት ሰራዊቱንና የደርን ልጅ አብረርን፤ "አበኔር ሆይ! አትመልሰልኝምን?" ሲል ተጣራ።
 15 አበኔርም፤ "በንጉሡ ላይ የምትራሽ አንተ ማነህ?" በማለት መለሰ።

16 ዳዊትም እንዲህ አለ፤ "አንተ ብርቱ ሰው ነህ? በእስራኤል ዘንድ አንተን የሚመስል ማን ነው? እነሆ፤ አንድ ሰው ንጉሡን ጌታህን ለመግደል መጥቶ ነበር፤ ታዲያ አንተ ንጉሥ ጌታህን ያልጠበቅኸው ስለ ምንድን ነው? 17 የደረግኸው መልካም አይደለም፤ ሕያው አግዚአብሔርን! አንተና ልዎችህ ሞት ይገባችኋል፤ አግዚአብሔር የቀበውን ጌታችሁን አልጠበቃችሁምና። አስቲ ተመልከት፤ በራሱኔው የነበርኩት የንጉሡ ጦርና የውሃ መያዣ የት አለ?"

18 ሳኦል የዳዊትን ድምፅ ለይቶ ሰላውቀ፤ "ልጄ ዳዊት ሆይ! ይህ ድምፅህ ሆኑ?" አለው። ዳዊትም፤ "ንጉሥ ጌታዬ ሆይ! አዎን ድምጄ ነው" ሲል መለሰ፤
 19 በመቀጠልም፤ "ጌታዬ አገልጋዩን የሚያሳድደው ስለ ምንድን ነው? ምን አደረግሁ? ምን በደልሰ ፈጸምሁ?"
 20 አሁንም ንጉሥ ጌታዬ የባሪያውን ቃል ያድምዋ፤ አግዚአብሔር በእኔ ላይ አነሣሥቶህ እንደ ሆነ፤ ቀርባን ይቀበል፤ ነገር ግን እንደ ያደረጉት ሰዎች ከሆኑ፤ በአግዚአብሔር ፊት የተረገሙ ይሁኑ፤ ሂድ ሌሎችን አማልክት አምልክ" ብለው በአግዚአብሔር ርስት ድርሻ

26+10 ዘፍ16+5፤
 ዘፍ31+14፤
 1ሳሙ25+38፤
 31+6፤ 2ሳሙ1+1፤
 መዝ37+13፤
 ሮሜ12+19
 26+12 መሳ4+21
 26+17
 1ሳሙ24+16
 26+18
 አዮ13+23፤
 ኤር37+18
 26+19 ዘፍ4+28፤
 11+28፤
 20+16፤ 32+9፤
 1ሳሙ24+9፤
 2ሳሙ14+16፤
 16+11፤ 20+9፤
 21+3

እንዳይኖረኝ ዛሬ አሳደውኛልና።
 20 አንድ ሰው በተራራ ላይ ቆቅ እንደሚያድን የእስራኤልም ንጉሥ ቀሩንጫ ለመፈለግ ስለወጣ፤ ደሚ ከአግዚአብሔር ፊት ርቆ በምድር ላይ እንዲፈስ አታድርግ።"

21 ሳኦልም፤ "በድያለሁ፤ ልጄ ዳዊት ሆይ! ተመለስ፤ ዛሬ ነፍሴ በፊትህ ስለ ከበረች፤ ከእንግዲህ ወዲያ አልጉዳህም፤ በእርግጥ የምኝ ሥራ ሠርቻለሁ፤ እጅግ ሲበዛም ተሳስቻለሁ" አለ።

22 ዳዊትም እንዲህ ሲል መለሰ፤ "የንጉሥ ጦር እነሆ፤ ከወጣቶችህ አንዱ መጥቶ ይውሰዳት። 23 አግዚአብሔር ለእያንዳንዱ ሰው እንደ ጽድቁና እንደ ታማኝነቱ ይከፈለው። እኔ ግን ዛሬ አግዚአብሔርን አንተን በእጄ አሳልፎ ሰጥቶኝ ሳለ አግዚአብሔር በቀባው ላይ እጄን አላነሣሁም። 24 እነሆ፤ ዛሬ ሕይወትህ በፊቱ እንደ ከበረች ሁሉ፤ የእኔም ሕይወት በአግዚአብሔር ዘንድ የከበረች ትሁን፤ ከመከራም ሁሉ ያድኝኝ።"

25 ከዚያም ሳኦል ዳዊትን፤ "ልጄ ዳዊት ሆይ! የተባረከህ ሁን፤ ታላቅ ነገር ታደርጋለህ፤ በእርግጥም ይከናወንልሃል" አለው። ስለዚህም ዳዊት ወደሚሄድበት ሄደ፤ ሳኦልም ወደ ቤቱ ተመለሰ።

ዳዊት በፍልስጥኤማውያን መካከል መኖሩ

27 ዳዊት ግን በልቡ፤ "ከእነዚህ ቀናት በአንዱ በሳኦል እጅ መገደሉ ስለማይቀር፤ የሚበጀኝ ወደ ፍልስጥኤማውያን ምድር መሸሽ ብቻ ነው፤ ከዚያ በኋላም ሳኦል በእስራኤል ሁሉ እኔን ማሳደዱን ይተዋል፤ እኔም ከእጄ አመልጣለሁ" ብሎ አሰበ።

28 ስለዚህ ዳዊትና አብረውት ያሉት ስድስት መቶ ሰዎች ተነሥተው የጌት ንጉሥ ወደ ሆነው ወደ አሜህ ልጅ ወደ አንኩስ ሄዱ።
 29 ዳዊትና ሰዎቹ በጌት በአንኩስ ዘንድ ተቀመጡ፤ እያንዳንዱ ሰው ከቤተሰቡ ጋር ነበር፤ ዳዊትም ከሁለቱ ሚስቶቹ ጋር፤ ከአይሲክ ራኤላዊቷ፤ ከአኪናሆምና የናባል ሚስት ከነበረችው ከቀርሚሎሳዊቷ አቢግያ ጋር ነበር።
 30 ሳኦልም፤ ዳዊት ወደ ጌት እንደሸሸ በሰማ ጊዜ፤ እርሱን ማሳደዱን ተወ።

እንዳይገደል ከሰከለ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ራሱ ሳኦልን እንደሚያስወግድና ራሱ በወሰነውም ጊዜ በዙፋን ላይ እንደሚያስቀመጥ ዳዊት እርግጠኛ ነበር (ቀፋ 40፤ 13+13-14፤ 15+23፤ 16+12-13 ይመ)። በዳዊትና በሳኦል መካከል የነበረው የተለየ ሁኔታ፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ መንፈሳዊ መሪዎች ኅጢአት ወይም ክፉ ነገር በማድረግ እንዲቀጥሉ የሚደግፍ ክፍል ነው ብሎ ማሰብ ስሕተት ነው (24+6 እና ማዘ ይመ)።

27+1 ወደ ፍልስጥኤማውያን ምድር፤ ሳኦል ድንገት ይገድለኛል ብሎ ስለፈራ ዳዊት በአግዚአብሔር ሊታመን አልቻለም፤ ከዚህም የተነሣ ያሳየውን ከሥነ ምግባር ውጭ የሆነ ባሕርይ በዚህ ምዕራፍ

26+20
 1ሳሙ24+11፤14፤
 ኤር4+29፤
 16+16፤ አም9+3
 26+21 ዘፍ9+27፤
 መዝ72+14
 26+23 ዘፍ16+5፤
 ሩት2+12፤
 1ሳሙ24+18፤
 2ሳሙ22+21፤25፤
 መዝ7+8፤
 18+20፤24፤
 62+12
 26+24 መዝ54+7
 26+25 ሩት2+12
 27+2
 1ሳሙ21+10፤
 30+9፤ 2ሳሙ2+3፤
 15፤23፤39
 27+3
 1ሳሙ25+43

ላይ ተጽፎአል። እርሱም የእግዚአብሔር ጠላቶች በሆኑት ሰዎች ዘንድ ተሸሸገ (ቀፋ 1)፤ እግዚአብሔር ሳይፈቅድለት ሰብዓዊነት የጉደለውን ነገር አደረገ (ቀፋ 8-11)፤ በማታለል ተመላሽ (ቀፋ 10-12)። በመንፈስ ቅዱስ ምሪት ይህን ታሪክ የጻፈው ሰው፤ ዳዊት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሳይጠይቅ ያደረገውን ነገር ይነግረናል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተጽፈው የሚገኙ ድርጊቶች፤ ሁሉም በአግዚአብሔር ፈቃድ የተፈጸሙ ናቸው ማለት አይደለም። ዳዊት በጦረኛነቱ የሠራውን ነገር እግዚአብሔር እንዴት እንደ ተመለከተው በ1ዜና 22+8 ላይ ያንብቡ።

ከዚያም ዳዊት አንኩስን፤ “በፊትህ ሞገስ አግኝቼ እንደሆነ በአገሪቱ ካሉት ከተሞች በአንዲቱ እኛር ዘንድ ስፍራ ይሰጠኝ፤ ስለ ምን አገልጋይህ ካንተ ጋር በንጉሥ ከተማ ይቀመጣል?” አለው።

“ስለዚህ በዚያ ዕለት አንኩስ ጸቅላሃን ሰጠው፤ ጸቅላሃም ከዚያ ጊዜ ጀምሮ የይሁዳ ነገሥታት ይዞታ ሆነች። ፊደላት በፍልስጥኤማውያን ምድር አንድ ዓመት ከአራት ወር ተቀመጠ።

በዚያ ጊዜም ዳዊትና ሰዎቹ ወጥተው ጌቱውያንን ጌርዛውያንንና አማሊቃውያንን ወረሩ። እነዚህ ሕዝቦች ከዋንነት ጀምሮ እስከ ሱርና እስከ ግብፅ ባለው ምድር ላይ ይኖሩ ነበር። ዳዊትም ምድሪቱን በመታሰብ ጊዜ ወንድም ሆነ ሴት በሕይወት አሳስቀረም፤ ነገር ግን በንቅንና ላዋችን አሁኖችንና ግመሎችን እንዲሁም ልብሶችን ወሰደ፤ ወደ አንኩስም ተመለሰ።

“አንኩስም” “ዛሬ በማንላይ ዘመታችሁ?” ሲል በጠየቀው ጊዜ ዳዊት፤ “የዘመትነው በይሁዳ ደቡብ ወይም በደረሕምኤላውያን ደቡብ ወይም በቄናውያን ደቡብ ላይ ነው” በማለት ይመልስ ነበር። “ዳዊት” “እርሱ እንዲህ አድርጓል” ብለው ይነግሩብናል” ብሎ ስላሰበ ወንድም ሆነ ሴት በሕይወት አስቀርቶ ወደ ጌቱ አላመጣም። በፍልስጥኤማ ግዛት በኖረበት ዘመን ሁሉ፤ እንዲህ ማድረግ የተለመደ ነበር። “አንኩስም በልቡ፤ “እርሱ ራሱ የገዛ ሕዝቡ የሆኑት እስራኤላውያን እጅግ እንዲጠሉት ስላደረገ፤ ለዘላለም አገልጋዩ ይሆናል” ብሎ ስላሰበ ዳዊትን ጽመነው።

ሳኦልና የዓይንደር ነዋሪዋ ሙታን ጠሪ 28 በዚያን ዘመን ፍልስጥኤማውያን፤ እስራኤልን ለመውጋት ሰራዊታቸውን ሰበሰቡ። አንኩስም ዳዊትን “አንተና ሰዎችህ አብራችሁኝ ለጦርነት መውጣት እንዳለባችሁ ዕውቁ” አለው። ዳዊትም፤ “አገልጋይህ ምን እንደሚያደርግ ያን ጊዜ አንተው ራስህ ታያለህ” አለው። አንኩስም፤ “መልካም፤ በዘመኔ ሁሉ

27+6 ኢሱ15+31፤ 19+5፤ 14ሳሙ30+1፤ 1ዜፍ12+20፤ ነህ11+28 27+7 1ሳሙ29+3 27+8 ዘፍ16+7፤ ዘሰ17+14፤ ኢሱ12+5፤ 1ሳሙ14+48፤ 30+1፤ 2ሳሙ1+8፤ 8+12 27+9 1ሳሙ15+3 27+10 መሳ1+16፤ 1ሳሙ30+29 27+12 ዘፍ34+30፤ 1ሳሙ29+6 28+1 1ሳሙ29+1 28+2 1ሳሙ29+2

28+3 ቀ+9፤ ዘሰ22+18፤ 1ሳሙ7+17፤ 25+1 28+4 ኢሱ19+18፤ 1ሳሙ31+13፤ 2ሳሙ1+6፤21+12 28+5 ዘሰ19+16 28+6 ዘፍ28+30፤ ዘሌ8+8፤ ዘዳ13+3፤ 1ሳሙ8+18፤ 14+37፤ ሕዝ20+3፤ አዋ8+11፤ ጫ13+7 28+7 ኢሱ17+11፤ 1ዜፍ10+13፤ መዝ83+10፤ ሐሥ16+16 28+8 2ዜፍ18+29፤ 35+22፤ 1ፕ22+30፤ 2ፕ11+3፤ ኢሳ8+19 28+9 ቀ+3፤ ኢሱ18+10፤ መዝ31+4፤ 69+22፤ ኢሳ8+14 28+12 ዘፍ27+36፤ 1ፕ14+6 28+13 ቀ+15፤ ዘሌ19+31፤ 2ዜፍ33+6

የራሱ የክብር ዘብ አደርግሃለሁ” ሲል መለሰለት።

በዚህ ጊዜ ሳሙኤል ሞቶ ነበር፤ እስራኤላውያንም ሁሉ በገዛ ከተማው በአርማቱም አልቅሰው ቀበሩት። ሳኦል ሙታን ሳቢዎችንና መናፍስት ጠሪዎችን ከምድሪቱ አባሮአቸው ነበር።

“ፍልስኤማውያን ተሰብስበው በመምጣት በሱነም ሲሰፍሩ፤ ሳኦል ደግሞ እስራኤላውያንን ሁሉ ሰበሰቡ በጌልባን ተራራ ላይ ሰፈረ። “ሳኦል የፍልስጥኤማውያንን ሰራዊት ባየ ጊዜ ፈራ፤ ልቡም እጅግ ተሸበረ። “እርሱም እግዚአብሔርን ጠየቀ፤ እግዚአብሔር ግን በሕልምም ሆነ በኤሪም ወይም በነቢያት አልመለሰለትም።” ሳኦልም

አገልጋዩቹን “እስቲ ሙታን ሳቢ ሴት ፈልግ ልኝና ሂጄ ልጠይቃች” አላቸው።

እነርሱም፤ “እነሆ፤ ሙታን የምትሰብ ሴት በዓይንደር አለች” አሉት።

“ስለዚህ ሳኦል ሌላ ልብስ በመልበስ መልኩን ለውጦ ከሁለት ሰዎች ጋር በሌሊት ወደ ሴቲቱ ሄደ። እርሱም፤ “አባክሽ፤ መናፍስትን ጠይቄልኝ፤ የምነግርሽንም ሰው አስነሺልኝ” አላት።

“ሴትዮዋ ግን “እነሆ፤ ሳኦል ሙታን ሳቢዎችንና መናፍስት ጠሪዎችን ከምድሪቱ እንዴት እንዳጠፋና ያደረገባቸውን ታውቃለህ፤ ታዲያ ታሰባሽና ስንድ በሕይወቴ ላይ ወጥመድ የዘረጋኸው ለምንድን ነው?” አላቸው።

“ሳኦልም፤ “ሕያው እግዚአብሔር? በዚህ ነገር ቅጣት አያገኝሽም” ሲል በእግዚአብሔር ስም ማለላት።

“ሴትዮዋም፤ “ማንን ሳስነሃለህ?” ብላ ጠየቀችው።

እርሱም፤ “ሳሙኤልን አስነሺልኝ” አላት።

“ሴትዮዋም ሳሙኤልን ባየችው ጊዜ በታላቅ ድምፅ ጮኸች፤ ሳኦልንም “አንተ ሳኦል ሆነህ ሳለ፤ ለምን አታለልኸኝ?” አላቸው።

“እንጉሠም፤ “አትፍሪ፤ ለመሆኑ ምን እያየሽ ነው?” አላት። ሴትዮዋም፤ “አንድ መንፈስ ከምድር

28+13 ወይም መናፍስት ወይም አማልክት

28+6 እግዚአብሔር ... አልመለሰለትም። ሳኦል መከራ በከበበው ጊዜ ከእግዚአብሔር የሆነ የትንቢት ቃል መስማት ፈለገ፤ ነገር ግን ምንም መልእክት አልመጣለትም። ተስፋ በመቀረጥም ወደ አንዲት ሙታን ጠሪ ሴት ዘንድ ሄደ (ቀ+7-25)። የመንፈስ ቅዱስን ምሪት ከመከተል ይልቅ እውነተኛ ባልሆነ መንገድ መሄድ ብንቀጥል፤ የእግዚአብሔር እርዳታ ይቋረጥብናል። ከጠማ መንገዳችን ካልታመለስን በስተቀር፤ ወደ እርሱ መጫካ ከንቱ ድካም ነው (ማቴ 3+2 እና ማሳ ይመ)። 28+12 ሴትዮዋ ሳሙኤልን ባየችው ጊዜ፤ እግዚአብሔር የሳሙኤል መንፈስ ለሳኦል እንዲገለጥ አደረገ። ቀጥሎ ያሉትን እውነቶች አስተውል፤

(1) በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጥንቂቃ በጥበቅ የተወገዘ ነው (ዘዳ 18+9-12 ይመ። ከዘሌ 19+31፤ 20+6 ጋር ያነጻጽሩ)። ሙታን ጠሪዎች ብዙውን ጊዜ የሚያገናኙት ከአሳች መናፍስት ጋር ነው እንጂ በእርግጥ ከሞተው ሰው ጋር አይደለም። ይህ ታሪክ ከሙታን ጋር ግንኙነት ለመፍጠር መከራ ለማድረግ የሚደግፍ ምክንያት አይሰጥም። (2) ሴትዮዋ በእርግጥ ሳሙኤል ተገልጦ ባየች ጊዜ ተደነቀች፤ በፍርሃትም ተሞላች። ይህም የሚያመለክተው እርሱዋ ለማየት ትጠበቅ የነበረው ሳሙኤልን ሳይሆን የአጋንንትን መንፈስ እንደ ነበር ነው። ሳሙኤልም የተገለጠው ሴትዮዋ ካደረጋችው የጥንቄ ሥራ የተነሳ እንዳልሆነ ግልጽ ነው።

ፈወጣ አያለሁ" አለችው።
 "እርሱም "መልኩ ምን ይመስላል?"
 ሲል ጠየቃት።
 እርሷም "ካባ የለበሰ አንድ ሽማግሌ
 ሰው እየወጣ ነው" አለችው።
 ሳኦልም ሴትዮቶ ያየችው ሳሙኤል
 መሆኑን ዐወቀባ በመሬትም ላይ ተደፍቶ
 እጅ ነገ።
 "ሳሙኤልም ሳኦልን "አስነሥተህ
 የምውከኝ ለምን ድነው?" አለው።
 ሳኦልም "እጅግ ተጨንቄአለሁ፤
 ፍልስጥኤማውያን እየወጡ ነው፤
 ነገዚብኩም ከእኔ ርቆአል፤ በነቢያትም
 ሆነ በሕልም አልመለሰልኝም፤ ስለዚህ
 ምን ማድረግ እንደሚገባኝ እንድትነግረኝ
 ጠራሁህ" አለው።
 "ሳሙኤልም እንዲህ አለ፤ "ታዲያ
 አግዚአብሔር ከራቀህ፤ ጠላትም ከሆነህ
 ሰምን ትጠይቀኛለህ? "አግዚአብሔር
 በእኔ የተናገረውን አድርጎአል፤
 አግዚአብሔር መንግሥተህን ከእጅህ
 ነጥቆ ለጎረቤትህ ለዳዊት ሰጥቶታል።
 "አግዚአብሔር ስላልታዘዘህ፤ ታላቅ
 ተግባራትም በአማሌቃውያን ላይ
 ስላልፈጸምህ አግዚአብሔር ዛሬ ይህን
 አድርጎ ብሃል። "አግዚአብሔር አንተንና
 እስራኤልን ለፍልስጥኤማውያን አሳልፎ
 ይሰጣል፤ አንተና ልጆችህም ነገ ከእኔ ጋር
 ትሆናላችሁ፤ እንዲሁም አግዚአብሔር
 ለእስራኤልን ሰራዊት ለፍልስጥኤማውያን
 አሳልፎ ይሰጣል።
 "ሳሙኤል ከተናገረው ቃል የተነሣ፤
 ሳኦል በፍርሀት ተውጦ ወዲያው በቁመቱ
 ሙሉ መሬት ላይ ወደቀ፤ ቀኑንና ሌሊቱን
 ሁሉ እህል ስላልቀመሰ ጉልበቱ ገሰ።
 "ሴትዮቶ ወደ ሳኦል መጥታ እጅግ
 ወደንገጡን ባየች ጊዜ እንዲህ አለችው፤
 "እነሆነ አገልጋይህ ቃልህን ሰምቻለሁ፤
 በነፍሴም ቁርጩ የነገርኸኝን ፈጽሜአለሁ።
 "እሁንም እባክህ አገልጋይህ የምትልህን
 ሰማ፤ ብርታት አግኝተህ መሄድ
 እንድትችል፤ ጥቂት ምግብ ላቅርብላህና
 ብላ።
 "እርሱም "አልበላም" ባማለት እምቢ
 አለ።
 ነገር ግን የራሱ ሰዎች ከሴትዮቶ ጋር
 ሆነው አጥበቀው ስለ ለመጡ ቃላቸውን
 ሰማ፤ ከመሬትም ተነሥቶ በዐልጋ ላይ
 ተቀመጠ።
 "ሴትዮቶም በቤቷ የሠባ ጥጃ
 ስለነበራት፤
 ፈጥና ዐረደችው፤ ዱቄት ወስዳ ለወሰች፤
 እርሻ የሌለው እንጀራም ጋረች። "እነዚያም
 ለሳኦልና ለሰዎቹ አቀረበችላቸው፤ እነርሱም
 በሉ፤ በዚያም ሌሊት ተነሥተው ሄዱ።

28+14
 14፡15+27
 28+15 ዘ፡31+33
 መሳ16+204
 14፡14+37
 28+17
 14፡15+28
 28+18 ዘ፡14+7
 ዘ፡9+8
 14፡14+48
 15+3+20
 28+19
 14፡10+31+2
 11፡58+33
 28+21 መሳ9+17
 12+3
 28+23 17+21+4
 28+24 ዘ፡18+7
 29+1 ኢሉ17+16
 14፡10+4+1 28+14
 17+18+45
 21+1+23
 27+9+30
 ኢ፡50+5
 ሆሊ14+5+11
 24+22
 29+2 14፡10+28+2
 29+3
 14፡10+27+7
 11፡51+2+19
 29+4
 14፡10+14+21
 11፡51+2+19
 29+5 14፡10+18+7
 29+6 4+3
 14፡10+27+8+12
 29+9 4+4
 24፡10+14+17+20
 19+27
 29+10
 11፡51+12+19

አንኩስ ዳዊትን ወደ ጸቅላግ መልሶ
 መላኩ
 29 ፍልስጥኤማውያን ሰራዊታቸውን
 ሁሉ በአፈት ሰበሰቡ፤
 እስራኤላውያንም በኢይዝራኤል ሸለቆ ባለው
 ምንጭ አጠገብ ሰፈሩ፤ ጥፍልስጥኤማውያን
 ገዢዎች በመቶና በሺህ ሆነው ሲዘምቱ፤
 ዳዊትና ሰዎቹም ከአንኩስ ጋር ደጀን ሆነው
 ይከተሉ ነበር። ጥፍልስጥኤማውያን አዛዦችም
 "እነዚህ ዕብራውያን እዚህ ምን እያደረጉ
 ነው?" ብለው ጠየቁ።
 አንኩስም "ይህ የእስራኤል ንጉሥ
 የሳኦል አገልጋይ የነበረው ዳዊት
 አይደለም?" ከእኔ ጋር መኖር ከጀመረ
 እህግ ዓመት አለፈው፤ እኔን ከተጠጋበት
 ጊዜ ጀምሮ እስከ አሁን ድረስ ምንም በደል
 አላገኘሁበትም" አላቸው።
 "ፍልስጥኤማውያን አዛዦች ግን
 በአንኩስ ላይ ተቈጥተው እንዲህ አሉ፤
 "ይህን ሰው ወደዚያው ወደ ሰጠኸው ቦታ
 ይመለስ ዘንድ ሰደደው፤ በውጊያው ጊዜ
 በእኛ ላይ ተመልሶ ጠላት እንዳይሆን፤
 አብሮን ወደ ጦርነቱ መሄድ የለበትም፤
 የእኛን ሰዎች ራሱ ቁርጠ ካልወሰደ ከጌታው
 ጋር እንዴት ሊታረቅ ይችላል? "በዘፈን
 እየተቀባበሉ፤
 'ሳኦል ሺህ ገደለ፤
 ዳዊት ግን ዐሥር ሺህ'
 ብለው የዘመናሉት ይኸው ዳዊት
 አይደለምን?"
 "ስለዚህ አንኩስ ዳዊትን ጦርቶ እንዲህ
 አለው፤ "ሕያው አግዚአብሔርን! አንተ
 ታማኝ ነህ፤ ወደ እኔ እዚህ ከመጣህበት
 ቀን ጀምሮ እስከ አሁን ድረስ ምንም ጥፋት
 ያላገኘህህ ስለሆነ፤ አብረኸኝ ብትዘምት
 በበኩል ደስተኛ ነበርሁ፤ ነገር ግን ገዢዎቹ
 አልተቀበሉህም፤ ጎንጎረህ ተመልሰህ በሰ
 ላም ሂድ፤ የፍልስጥኤማውያንን ገዢዎች ደስ
 የማያሰኝ ምንም ነገር አታድርግ።"፤
 "ዳዊትም "ለመሆኑ ምን አደረግሁ?
 እዚህ ከመጣሁበት ዕለት ጀምሮ እስካሁን
 ድረስ በአገልጋይህ ላይ ምን አገኘህበት?
 ታዲያ፤ ከንጉሡ ከጌታዬ ጠላቶች ጋር
 የማል ዋጋው ስለ ምን ድን ነው?" ብሎ
 ጠየቀው።
 "አንኩስም እንዲህ አለው፤ "በእኔ ዘንድ
 እንደ እግዚአብሔር መልአክ መልካም እንደ
 ሆንህ ዐውቃለሁ፤ የፍልስጥኤማውያን
 አዛዦች ግን፤ 'አብሮን ለጦርነት መውጣት
 የለበትም' ብለዋል። "እሁንም አብረውህ
 ከመጡት ከጌታህ አገልጋዮች ጋር ማለዳ
 ተነሡ፤ በጥዋት ፀሐይ እንደ ወጣችም ሂዱ"
 አለው።
 "ስለዚህ ዳዊትና ሰዎቹ ወደ
 ፍልስጥኤማውያን ምድር ለመመለስ
 በማለዳ ተነሡ፤ ፍልስጥኤማውያንም ወደ
 ኢይዝራኤል ወጡ።

ዳዊት አማሌቃውያንን አጠፋ

30 በሦስተኛው ቀን ዳዊትና ሰዎቹ አጭሩት ዳዊትና ሰዎቹ አማሌቃውያን ደቡቡን አገናኝና ጸቅላንን ወረው ነበር፤ ጸቅላንንም ወግተው አቃጥለው ነበር። ሲሆኑት በዚያ የነበሩትን ወጣቶችና ሽማግሌዎችን ሁሉ ማርከው ወሰዱ፤ የማረኩትንም ይዘው ከመሄድ በስተቀር አንዱንም አልገደሉም ነበር።

³ዳዊትና ሰዎቹ ወደ ጸቅላን እንደ ደረሱም፤ እነሆ፤ ከተማዬ ተበላሽ ጋይታ፤ ሚስቶቻቸው፤ ወንዶችና ሴቶች ልጆቻቸው ተማርከው አገኙ። ሳቢህ ጊዜ ዳዊትና ሰዎቹ ማልቀስ እስከሚያቃቸው ድረስ ድምዳሜቸውን ከፍ አድርገው አለቀሱ፤ ሁሉም የዳዊት ሚስቶች ማለትም አይዘራሉላቸውም አኪናሆምና የቀርሟሉላቸው የናባል ሚስት የነበረችው አቢግያም ተማርከው ነበር። ሰዎቹ ስለ ወንዶችና ሴቶች ልጆቻቸው ነፍሳቸው ተመራ ሲወገሩት ስለ ተመነክሩ ዳዊት በጣም ተጨነቀ፤ ነገር ግን ዳዊት በከምባኩ በእግዚአብሔር በረታ።

ጊዜያም ዳዊት የእቢሚሊክን ልጅ ካህኑን አብያታርን፤ “ኤፋዱን አምጣልኝ” አለው፤ አብያታርም አመጣለት፤ ዳዊትም፤ “ይህን ወራሪ ሰራዊት ልከተሰውን?” እደርስባቸዋለሁን?” ሲል እግዚአብሔርን ጠየቀ።

እግዚአብሔርም፤ “በእርግጥ ትደርስባቸዋለህ፤ ምርኮውንም ትመልሳለህ፤ ተከተል” ሲል መለሰለት።

⁹ስለዚህ ዳዊትና አብረውት የነበሩት ሰድስት መቶ ሰዎች ወደ ቦሦር ወንዝ መጡ፤ ጥቂቶቹም በቦሦር ወንዝ ቄዩ፤ ሁሉን መቶዎቹ እጅግ ዝለው ስለ ነበር ወንዙን መሻገር አልቻሉምና። ነገር ግን ዳዊትና አራት መቶ ሰዎች መከታተላቸውን ቀጠሉ።

¹¹እነርሱም በምድረ በዳ አንድ ግብፃዊ አገኙ፤ ወደ ዳዊትም አመጡት፤ የሚጠጣው ውሃና የሚበላውን ምግብ ሰጡት። ¹²እንደዚሁም የበለሰ ጥፍጥፍ ቀራሽና ሁለት ደረቅ የወይን ዘለላዎች ሰጡት። ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት ምንም እህል ስላልበላ፤ ውሃም ስላልጠጣ ይህን ከበላ በኋላ ነፍሱ ተመለሰች።

¹³ዳዊትም፤ “አንተ የማን ነህ? የመጣኸውስ ከየት ነው?” ብሎ ጠየቀው።

እርሱም እንዲህ አለው፤ “እኔ ግብፃዊ ሰሆን፤ የአንድ አማሌቃዊ ባሪያ ነኝ፤

30+1 ቀ+14:1
14ሙ27+6:8
30+3 ዘፍ31+26
30+4 ዘፍ27+38
30+5
14ሙ25+43
30+6 ዘፍ17+41
ፍት1+131
14ሙ23+161
የሐ8+591
ሮሜ4+20
30+7
14ሙ2+281
2+20
30+8 ዘፍ14+161
ዘፍ2+171
14ሙ23+2
30+9 1ሳሙ27+2
30+10 ቀ+21
30+12
መላ15+19
30+13
14ሙ14+48
30+14 ቀ+11
ኢሉ14+131
15+131
24ሙ8+11
8+15+181
20+7+231
19ገ1+38+441
1ዜፍ18+171
ሕዝ25+161
ሰፍ2+5

30+15 ዘፍ23+15
30+16 ቀ+71
ኢሉ22+81
ሉቃ12+19
30+17 ቀ+161
14ሙ11+111
24ሙ1+1+8
30+18 ዘፍ14+16
30+21 ቀ+10
30+24
ዘፍ31+271
መላ5+30

ከሦስት ቀን በፊት ታምሜ በነበረበት ጊዜ ጌታዬ ጥሎኝ ሄደ። ¹⁴የከሊታውያንን ደቡብ፤ የይሁዳን ግዛትና የካሌብን ደቡብ ወረርን፤ ጸቅላንንም በእሳት አጋዩናት።”

¹⁵ዳዊትም፤ “ታዲያ ወራሪው ሰራዊት ወዳለበት መርተህ ታደርስኻለህ?” ሲል ጠየቀው።

እርሱም፤ “እንደማትገድለኝ ወይም ለጌታዬ አሳልፈህ እንደማትሰጠኝ በከግዚአብሔር ማልልኝ እንጂ እነዚህ ወራሪዎች ወዳሉበት አደርስሃለሁ” አለው።

¹⁶ዳዊትን ወደታች መርቶ ባደረሰው ጊዜም፤ ወራሪዎቹ ከፍልስጥኤማውያንና ከይሁዳ ምድር ከወሰዱት ታላቅ ምርኮ የተነሣ በየቦታው ተበታተነው ይበሉ፤ ይጠጡና ይዘፍኑ፤ ይጨፍሩም ነበር። ¹⁷ዳዊትን ከዚያች ስለት ማታ ጀምሮ እስከ ማግሥቱ ምሽት ድረስ ወጋቸው፤ በግመል ተቀምጠው ከሸሹት አራት መቶ ወጣቶች በስተቀር፤ ከመካከላቸው ያመለጠ አንድም አልነበረም። ¹⁸ዳዊት አማሌቃውያን የወሰዱትን ሁሉ አስጣለ፤ ሁለቱንም ሚስቶቹን አስመለሰ። ¹⁹ትንሽም ሆኖ ትልቅ፤ ወንዶችም ሆኑ ሴቶች ልጆች፤ ምርኮም ሆነ ሌላ፤ አማሌቃውያን ከወሰዱት ነገር ምንም የጉደለ አልነበረም፤ ዳዊት ሁሉንም አስመለሰ። ²⁰እንዲሁም ዳዊት የበገኑት የፍየሉንና የላሙን መንጋ ሁሉ ወሰደ፤ ሰዎቹም “ይህ የዳዊት ምርኮ ነው፤ እያሉ መንጋውን ከሌሎች ከብቶች ፈጅ ለፊት ይነዱ ነበር።

²¹ጊዜያም ዳዊት፤ እጅግ በመድከማቸው ምክንያት ለከተሉት ወዳልቻሉት በቦሦር ወንዝ ቀርተው ወደ ነበሩት ወደ ሁለቱ መቶ ሰዎች መጣ፤ እነርሱም ዳዊትንና አብረውት የነበሩትን ሰዎች ለመቀበል ወጡ። ዳዊትና ሰዎቹ ወደ እነርሱ እንደ ቀረቡም ዳዊት ሰላምታ ሰጣቸው። ²²ከዳዊት ተከታዮች ክፉዎቹና ምናምንቱዎቹ ሁሉ ግን፤ “አብረውን ስላልዘመቱ ካመጣኑ ምርኮ አናካፍላቸውን፤ ነገር ግን እያንዳንዱ ሚስቱንና ልጆቹን ይዞ መሄድ ይችላል” አሉ።

²³ዳዊትም እንዲህ አለ፤ “ወንድሞቹ ሆይ፤ የጠበቀን፤ የመጣብንንም ወራሪ በእጃችን የጣለልን እግዚአብሔር ነው፤ እርሱ በሰጠን ነገር ይህን ማድረግ አይገባችሁም።

²⁴የምትሉትን ማን ይቀበላችኋል? ከጓዝ ጋር የቀረው ሰው ድርሻ ለመርነት ከወጣው ሰው ድርሻ ጋር አይበላለጥም፤ ሁሉም

30+7 ኤፋድ፡ ኤፋድ ሊቀ ካህናት የሚሰጠው የተቀደሰ ልብስ ነው። ይህም በአንዳንድ ሁኔታዎች ልክ እንደ ኡሪምና ተሚም አንድ ሰው የእግዚአብሔርን ፈቃድ የውቅ ዘንድ በሚያስችሉ የከበሩ ድንጋዮች ያጌጠ ነው (ዘፀ 28+30 እና ማሳ ይመ)።
30+24 የቀረው ሰው ድርሻ ... አይበላለጥም፡ ወደ ጦርነት የሄዱትን ሰዎች ጓዝ ለመጠበቅ ሰፈር የቀሩት ሰዎች፤ ከጦርነቱ የተገኘው ምርኮ ከፍፍል

በሚደረግበት ጊዜ እኩል ድርሻ እንዲያገኙ ዳዊት ወሰነ። ይህ መርከብ ሚሲየናውያን ወንጌልን ለመሰበክ ወደ ሊሳ አገር በሚላኩበት ጊዜ ተግባራዊ ሊሆን ይችላል። እሴት ሆነው ወንጌልን ስለሚያሠራጩ ሰዎች የሚጸልዩና ሌላም አስፈላጊውን ድጋፍ በታማኝነት የሚያደርጉ ሰዎች ሰማያዊውን ሽልማትና የእግዚአብሔርን ምስጋና ከእነዚያ ጋር እኩል ይቀበላሉ (ማቴ 10፡41 እና ማሳ ይመ)።

እኩል ይካፈላሉ።” ²⁵ዳዊትም ከዚያ ቀን ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ይህን ለእስራኤል ደንብና ሥርዐት አደረገው።

²⁶ዳዊት ወደ ጼቅላማ በመጣ ጊዜ፣ ጳጳሮች ለሆኑት ለይሁዳ ሽማግሌዎች፣ “ከአግዚአብሔር ጠላቶች የተገኘ ስጦታ እነሆ፤” በማለት ከምርኮው ላይ ከፍሎ ላከላቸው።

²⁷ይህንም፣ በቤቴል፣ በደቡብ ራሞትና በየቲር ለነበሩ፣ ²⁸በኦሮሜር፣ በሢፍሞት፣ በኤሽትሞንና ²⁹በራካል እንዲሁም በይረሕ ምክላውያንና በቄናውያን ከተሞች ለሚኖሩ፣ ³⁰በሔርማ፣ በራሣን፣ በዓታካ፣ በከብሮን እንዲሁም ዳዊትና ሰዎቹ ቡተዘዋወሩባቸው ስፍራዎች ሁሉ ለነበሩት ላከላቸው።

የሳኦል መሞት

31፡1-13 ተጓ ምብ — 2ሳሙ 1፡4-12፤ 1፤ 10፡1-12

31 በዚህ ጊዜ ፍልስጥኤማውያን እስራኤልን ወጉ፤ እስራኤላውያን ኳራታቸው ሸሹ፤ ብዙዎቹም በጊልቦን ተራራ ላይ ተወግተው ወደቀ። ²ፍልስጥኤማውያን ሳኦልንና ልጆቹን አጥብቀው ተከታተሉ፤ የሳኦልንም ልጆች ዮናታንን፣ አሚናዳብንና ጌልኪሳን ገደሉ። ³ውጊያው በሳኦል ላይ ባረታበት፤ ቀስተኞችም ደርሰው እጅግ አጭሰሉት።

“ሳኦልም ጋሻ ጃግሬውን፣ “እነዚህ ያልተገረዙ ሰዎች ሞጥተው እንዳይወጉኝ፤ እንዳያዋርዱኝ፤ አንተው ሰይፍህን መዘህ ጡጋኝ” አለው።

ጋሻ ጃግሬው ግን እጅግ ፈርቶ ስለ ነበር፤

30+26 ዘፍ33+11
30+27 ኢሱ7+21
ኢሱ10+40፤
15+48
30+28
ዘጉ32+34፤
ኢሱ13+16፤
15+50፤
11ፍ27+27
30+29
1ሳሙ-15+6፤
27+10
30+30
ዘጉ14+45፤
21+3፤ ኢሱ15+42
30+31
ዘጉ13+22፤
ኢሱ10+36፤
2ሳሙ-2፤14
31+1 1ሳሙ-28+4
31+2
1ሳሙ-14+49፤
18+1፤ 28+19
31+3 1ሳሙ-28+4
31+4 ዘፍ34+14፤
መሳ9+54፤
1ሳሙ-14+6
31+6
1ሳሙ-26+10

31+8 2ሳሙ-1+20
31+9 መሳ16+24፤
2ሳሙ-1+20፤ 4+4
31+10
ኢሱ17+11፤
መሳ2+12-13፤
1ሳሙ-7+3
31+11 መሳ21+8፤
1ሳሙ-11+1
31+12
ዘፍ38+24፤
መዝ76+51፤
አዋ6+10

እምቢ አለው። ስለዚህ ሳኦል የራሱን ሰይፍ ወስዶ በላዩ ላይ ወደቀበት። ⁵ጋሻ ጃግሬውም ሳኦል መሞቱን ባየ ጊዜ፣ እርሱም እንደዚሁ በሰይፉ ላይ ወድቆ አብሮት ሞተ። ⁶ሳኦልና ሦስቱ ልጆቹ፣ አብረውት የነበሩ ሰዎች ሁሉና ጋሻ ጃግሬው የሞቱት በዚያኑ ቀን ነበር።

⁷በሸለቆው ማዶና ከዮርዳኖስ ባሻገር ያሉ እስራኤላውያን የእስራኤል ሰራዊት መሸሹን፣ ሳኦልና ልጆቹም መሞታቸውን ባዩ ጊዜ ከተሞቻቸውን ለቀው ሸሹ፤ ፍልስጥኤማውያንም መሞተው ተቀመጡባቸው።

⁸የማግስቱ ፍልስጥኤማውያን የሞቱትን ሰዎች ለመግፈፍ ሲመጡ፣ ሳኦልና ሦስቱ ልጆቹ በጊልቦን ተራራ ላይ ወድቀው አገኛቸው። ⁹ከዚያም የሳኦልን ራስ ቈርጠው፣ የጦር መሣሪያውንም ገፈው፣ የምሥራቹን በየቤተ ጣዖቶቻቸውና በሕዝባቸው መካከል እንዲናገሩ ወደ ፍልስጥኤም ምድር ሁሉ መልክተኞች ላኩ። ¹⁰የጦር መሣሪያውን በአስታርት ቤተ ጣዖት ውስጥ አኖሩት፤ ሬሳውን ደግሞ በቤትሳን ግንብ ላይ አንጠለጠሉት።

¹¹የኢያቢስ ገለዓድ ሰዎች ፍልስጥኤማውያን በሳኦል ላይ ያደረጉትን በሰሙ ጊዜ፣ ¹²ጀግኖቻቸው ሁሉ በሌሊት ወደ ቤትሳን ሄዱ። የሳኦልንና የልጆቹን ሬሳ ከግንቡ ላይ አውርደው ወደ ኢያቢስ አምጥተው አቃጠሉ። ¹³ከዚያም ዐጥንቶቻቸውን ወስደው በኢያቢስ ባለው የአጣጥ ዛፍ ሥር ቀበሩ፤ ሰባት ቀንም ጀመ።

31+13 ዘፍ21+33፤ 2ሳሙ-21+12-14